

STORTINGET

Stortingstidende

Referat fra møter i Stortinget

Nr. 39 · 19. desember
Sesjonen 2020–2021

Møte lørdag den 19. desember 2020 kl. 9

President: Tone Wilhelmsen Trøen

Dagsorden (nr. 39):

1. Stortingets vedtak til lov om midlertidig tilskuddsordning for foretak med utgifter til innreisekarantene ved bruk av arbeidskraft fra utlandet (Lovvedtak 62 (2020–2021), jf. Innst. 167 L (2020–2021) og Prop. 63 L (2020–2021))
2. Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2021, kapitler under Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11) (Innst. 8 S (2020–2021), jf. Prop. 1 S (2020–2021) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021))
3. Innstilling fra finanskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2021 vedrørende rammeområde 19 Tilfeldige utgifter og inntekter, rammeområde 20 Stortinget, finansadministrasjon mv., rammeområde 22 Utbytte mv., samt garantier under Finansdepartementet, statsbudsjettets 90-poster og kapitlene som gjelder overføring til og fra Statens pensjonsfond utland (Innst. 5 S (2020–2021), jf. Prop. 1 S (2020–2021), Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) og Prop. 1 LS (2020–2021))
4. Innstilling fra finanskomiteen om Ny saldering av statsbudsjettet 2020 og Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Solfrid Lerbrekk, Kari Elisabeth Kaski, Lars Haltbrekken og Nicholas Wilkinson om et julebidrag til arbeidsløse (Innst. 180 S (2020–2021), jf. Prop. 56 S (2020–2021) og Dokument 8:76 S (2020–2021))
5. Referat

Presidenten: Presidenten vil av smittevern hensyn foreslå at publikumsgalleriet holdes stengt også under dagens møte. – Det anses vedtatt.

Det foreligger to permisjonssøknader:

- fra representanten Vetle Wang *Soleim* om foreldrepermisjon i tiden fra og med 11. januar til og med 26. februar
- fra representanten Marit Knutsdatter *Strand* om foreldrepermisjon i tiden fra og med 4. januar til og med 26. februar

Etter forslag ble enstemmig besluttet:

1. Søknadene behandles straks og innvilges.
2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i Stortinget i tiden fra og med 11. januar til og med 25. februar:

3. For Møre og Romsdal: Anders Riise

4. For Oppland: Aud Hove

Presidenten: Presidenten vil gjøre oppmerksom på at sak nr. 4 på dagens kart ikke har ligget ute i den reglementsmessige tid, dvs. 48 timer, jf. forretningsordenens § 46. Presidenten vil likevel foreslå at saken tas under behandling. Ingen innvendinger er kommet mot dette – og det anses vedtatt.

Sak nr. 1 [09:01:02]

Stortingets vedtak til lov om midlertidig tilskuddsordning for foretak med utgifter til innreisekarantene ved bruk av arbeidskraft fra utlandet (Lovvedtak 62 (2020–2021), jf. Innst. 167 L (2020–2021) og Prop. 63 L (2020–2021))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Sak nr. 2 [09:01:11]

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2021, kapitler under Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11) (Innst. 8 S (2020–2021), jf. Prop. 1 S (2020–2021) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021))

Presidenten: Etter ønske fra næringskomiteen vil presidenten ordne debatten slik: 5 minutter til hver partigruppe og 5 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil tre replikker med svar etter innlegg fra partienes hovedtalere og seks replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen.

De som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

Geir Pollestad (Sp) [09:02:02] (leiar for komiteen): Eg vil takka komiteen for samarbeidet om budsjettet, men eg har òg lyst til å retta ein takk til dei på Stortinget som gjer at summen av alle våre tankar og idear endar opp i ei forståeleg innstilling. Komitésekretærar, komitésekretariat, stortingssekretariat, tekstsenter, korrekturlesarar, trykkeri, ekspedisjonskontor, postteneste, møteromsteneste, presidentskap osv. – tusen takk for den jobben som dei har gjort, og for at når avgjerdsvegringa slår inn hos regjeringspartia og Framstegspartiet, stiller ein jammen opp ein laurdag før jul for at me òg skal få halda denne debatten.

Nesten 200 000 nordmenn går inn i jula som arbeidsledige. Mange sjølvstendig næringsdrivande har vanskelege tider med låg inntening. Det er mange

bedrifter og bransjar som ser mørke skyer i horisonten i 2021. Senterpartiet er urolege, og me meiner me må gjera meir for alle dei som no opplever usikkerheit.

Eg håpar verkeleg at dei folka som opplever denne uroa, ikkje har følgd budsjettdebattane i Stortinget. For kva ville dei ha sett? Dei ville ha sett tre regjeringsparti og støttepartiet deira som er så fornøgde. Dei er så fornøgde med eigen innsats. Dei tek ikkje på nokon som helst måte inn over seg at ting kunne ha vore gjort betre. Regjeringspartia er mette. Kristeleg Folkeparti og Venstre verkar å ha forsvunne. Framstegspartiet er jo meir positive og opptekne av regjeringa no enn dei var i den regjeringa dei sjølv sat i.

Me gav ros for krisehandteringa i vår. Det var høgt tempo, breie forlik, ei erkjenning av at ikkje alt var perfekt. Den rosen er det ingen grunn til å gje regjeringa no. Statsrådene verkar å vera hekta på krisepakkar, med pressekonferansar. Framleis er svaret kortsiktige krisepakkar der løysingane burde ha vore langsiktigheit – krisepplanar, ikkje krisepakkar. Det verste er at me no ser at regjeringa var meir eller mindre uførebudd då bølge to av koronaen kom.

Me har òg sett ei mengd krisepakkar med store pengar når dei vert presenterte, men som er innretta på ein måte som gjer at pengane ikkje kjem ut til bedriftene. Senterpartiet er meir langsiktige i sitt krisearbeid. Og me innrømmer det gjerne: Våre løysingar er ikkje perfekte. Men me lyttar til ulike næringar og organisasjonar for å finna best moglege løysingar.

Det har vore ein spesiell situasjon å oppleva at når me tek kampen for våre tre flyselskap, Widerøe, SAS og Norwegian, er reaksjonen frå Høgre å latterleggjere og håna. Men Senterpartiet sitt oppdrag er å kjempa for norske arbeidsplassar, norsk verdiskaping på landjorda, på sjøen og i lufta.

Det er ein del av demokratiet vårt at regjeringa må halda seg til det Stortinget vedtek. Det kan ikkje opphevast med å senda brev der ein seier at ein er ueinig i det vedtaket som Stortinget har gjort. Det er det regjeringa har gjort når det gjeld eit vedtak me gjorde, der fleirtalet på Stortinget sa nei til å utvida ulvesona. Der hevar altså regjeringa seg over demokratiet og sender eit brev, refererer til ting som er sagt i salen, og konkluderer med at ein ikkje vil følgja opp vedtaket. Difor har me lagt fram eit forslag i dag som seier at ein skal følgja opp vedtaket, me pålegg regjeringa å følgja opp vedtaket. Me forventar at dei partia som støtta dette forslaget i førre runde, 7. desember, står ved dette framleis.

Når det er 200 000 nordmenn som går inn i jula som arbeidsledige, bekymrar og opptek det oss i Senterpartiet, og det er òg det som pregar vårt alternative budsjett. For Senterpartiet er norske arbeidsplassar,

norsk verdiskaping og tryggleik for arbeidsfolk jobb nummer éin.

Med det tek eg opp dei forslaga som Senterpartiet står bak.

Presidenten: Representanten Geir Pollestad har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Kårstein Eidem Løvaas (H) [09:06:37]: Om tolv dager er dette året over, og statsbudsjettet skal tre i kraft. En av mange måter å finansiere Senterpartiets pengedryss på, er å øke formuesskatten, sende en regning til bedriftseierne i en krise.

Men jeg har ikke tenkt å snakke om det, jeg har tenkt å snakke om 3,5 mrd. kr i kutt til EØS-bidrag. Det betyr at hvis Senterpartiet hadde styrt nå, skulle man om tolv dager ha halvert EØS-bidraget, brutt en avtale, den viktigste avtalen Norge har, hvor 80 pst. av norsk eksport går. Med tanke på hvordan det har gått i England, fire år med forhandlinger for å få i stand en ny avtale, hvordan ser representanten for seg at man i løpet av tolv dager skulle reforhandle en avtale med EU?

Geir Pollestad (Sp) [09:07:26]: Eg trur ein av dei tinga me skal få orden på når Senterpartiet tek over, er at me ikkje skal stå ein laurdag rett før jul og behandla statsbudsjettet. Me ønskjer å følgja det som er Stortingets oppsette prosess for statsbudsjett, og me vil jobba inn desse tinga i regjeringa sitt forslag til statsbudsjett viss med vert så heldige at me for lov å koma i regjeringskontora etter valet.

Eg meiner at det kuttet me gjer i EØS-midlane, er heilt rettferdig. Eg meiner at me betaler overpris for verdien av den marknadstilgangen som me får. Me ser at regjeringa er heilt ukritisk til kutta i EØS-midlane samtidig som ein er villig til å gje innrømmingar på landbruksområdet, som me òg er negative til. Og så tenkjer eg at ein kunne jo vore litt høg og mørk, viss det ikkje var for at Høgre i budsjettforliket sjølv har kutta i EØS-midlane.

André N. Skjelstad (V) [09:08:38]: Pollestad er opp-tatt av norske arbeidsfolk. Det tror jeg alle i denne salen er. Det tror jeg ikke er unikt i så måte. Men det som er ganske unikt med Senterpartiet, for å følge opp litt det representanten Eidem Løvaas var innom, er at på tolv dager skal Senterpartiet si opp EØS-avtalen. Storbritannia med sine 65 millioner innbyggere og Europas nest største økonomi har brukt ganske lang tid, og de kommer ikke godt ut av skilsmissen med EU. Hvorfor forventer da Senterpartiet at Norge med sine 5,5 millioner

innbyggere skal klare den jobben som man selv peker på skulle gå på tolv dager?

Geir Pollestad (Sp) [09:09:24]: Eg forventar ein viss snev av sannheit i dei spørsmåla som kjem. Her vert det altså påstått at Senterpartiet vil seia opp EØS-avtalen på tolv dagar. Det ligg slett ikkje noko forslag i det alternative statsbudsjettet vårt om å seia opp EØS-avtalen. Men me er djupt bekymra for det demokratiske underskotet som ligg i EØS-avtalen. Og det skuffar meg litt at partiet Venstre ikkje deler den bekymringa. Det skuffer meg òg at Venstre no har gått til å verta kanskje eit av landets mest ihuga ja-til-EU-parti. Det er dårleg nytt for oss som er opptekne av verdiskaping og arbeidsplassar i heile landet. Så eg trur representanten kan sova godt om natta, og trøysta får vera at me ønskjer å jobba langsiktig med desse tinga. Me ønskjer å få ei betre, alternativ tilknytning til EU. Eg synest òg at regjeringspartia burde vore meir positive til Storbritannia, og ikkje berre så opptekne av Brussel som det dei er per no.

André N. Skjelstad (V) [09:10:30]: Denne representanten sover rimelig godt om natta, men det er ikke sikkert at alle innbyggerne langs norskekysten bør gjøre det når vi vet at hver fjerde ansatt i norsk næringsliv arbeider i en eksportbedrift, og hoveddelen av den eksporten går til land i EU. Når man ser på eksportoversikten per fylke, framkommer det tydelig brudd med EU- og EØS-avtalen, så man rammer arbeidsplasser i distriktene hardest. Hvordan mener representanten at det harmoniserer med Senterpartiets distriktsprofil, og hvordan skal Senterpartiet konkret få på plass en bedre avtale for alle distriktene som er helt avhengige av en EØS-avtale?

Geir Pollestad (Sp) [09:11:10]: Det er heilt rett at ønsket vårt er å få på plass ein betre handelsavtale og med eit betydeleg mindre demokratisk underskot enn det som ligg i dagens EØS-avtale. Det kan representanten vera heilt trygg på. Så er det litt trist å sjå at det einaste regjeringa klarer å møte Senterpartiet med, er truslar og skremming. Eg meiner at viss ein er oppteken av kysten, som ein no høyrer ligg i spørsmålet her, burde ein ha sagt noko om kvifor ein ikkje lét kystkommunane få ein prosent eller to av dei 2 mrd. kr som det vart i auka inntekt for oppdrettskonsesjonar. Ein burde ha vore litt bekymra for kvifor det no er sånn at regjeringa har gjort fiskerinæringa til ei mjølkeku for å dra inn meir avgifter. Eg meiner at regjeringspartia burde ha sett på sin eigen politikk, for her er det ikkje berre å skemma med EØS, ein har eit ansvar for den politikken som ein sjølv fører, og i årets budsjett legg regjeringa og støttepartia opp til ein kystfiendtleg politikk.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Terje Aasland (A) [09:12:33]: Vi er inne i en meget krevende tid. Pandemien herjer. Den rammer folk, og den rammer bedrifter. Om lag 200 000 mennesker der ute er uten arbeid. I NHOs siste spørreundersøkelse blant sine medlemsbedrifter, hører vi at én av sju bedrifter frykter for konkurs.

Går vi ut av pandemien og ser ellers inn i norsk økonomi, ser vi at det er få OECD-land som har hatt svakere utvikling i markedsandeler i verdenshandelen enn Norge de siste ti årene. Vi sliter med omstillingen, og norsk økonomi er mer enn noen gang avhengig av oljesmøring. Det er høyrepartiene og næringspolitikken som har vært ført de siste sju årene, som må ta ansvaret for dette.

Høyrepartiene må også – sammen med Fremskrittspartiet – bære ansvaret for at vi har en kompensasjonsordning som ikke treffer godt nok. De må også bære ansvaret for at vi har en ordning som ikke gjør at vi kan få utbetalt pengene raskt nok, og at mange bedrifter vil gå konkurs og folk vil miste jobben som følge av det. De må også bære ansvaret for at de har stemt ned forslag fra Arbeiderpartiet som i langt bedre grad hadde truffet bedriftene i den situasjonen de er i.

I Arbeiderpartiet har vi tre viktige mål med næringspolitikken. Vi ønsker å avlyse høyresidens passive tilnærming til næringspolitikken og innløse den med en aktiv næringspolitikk. Vi vil sikre trygge jobber til folk. Arbeid til alle er vårt viktigste mål. Vi vil sørge for høy verdiskaping, sterke eksportnæringer og inntekter som sikrer høy velferd og små forskjeller, et bærekraftig velferdssamfunn. Vi vil sørge for at vi bruker hele landet og utnytter de fantastiske naturressursene som er der.

Høyresiden har i høst latt seg engasjere av at vi sier nei til salg av Norge og ja til aktivt statlig eierskap. Jeg kan forsikre om at vi er veldig for et aktivt statlig eierskap fordi statens eierrolle er viktig for Norge, for folk og for vår framtid. Statkraft, Equinor, Hydro, Yara, Telenor, DNB, bare for å nevne noen, er solide selskaper, har sterke internasjonale posisjoner, og de gir avkastning og kroner. 17,4 mrd. kr i inntekter budsjetterer vi med i 2021. Men de gir oss også som nasjon verdifull kompetanse. De er motorer som bidrar til å utvikle andre selskaper, og de er suksesshistorier både sammen og hver for seg.

Det statlige eierskapet er viktig, selv om høyresiden har som mantra at de vil avvike det. Vi stemmer derfor i dag imot utsalg av statlige selskaper. Vi går motsatt vei. Vi vil bl.a. gi Statkraft 1 mrd. kr i økt egenkapital fordi vi ønsker at Statkraft skal være en motor i utviklingen av hydrogen i Norge. Vi kan lykkes, med andre

ord, men da må vi være tydelige på at vi ønsker å utnytte de fantastiske mulighetene vi har.

I Arbeiderpartiet har vi nå satt oss et mål: Vi vil øke eksporten utenom olje og gass med minst 50 pst. innen 2030. Hvorfor? Jo, fordi det er helt vesentlig for at vi skal ha bærekraft i velferdssamfunnet vårt, for at vi skal kunne ha høy velferd. Derfor foreslår vi også i statsbudsjettet konkrete, målrettede tiltak som hadde gjort situasjonen langt bedre for eksportnæringene og økt mulighetene for at nye næringer kan bli betydelige i eksportsammenheng.

Kikker vi rundt i norsk næringsliv akkurat nå, ser vi at det er mange som sliter. Maritim sektor er et av de områdene som er viktige. Det er der vi skal bygge mye av framtiden, med flytende havvind, karbonfangst og -lagring, blått hydrogen, matproduksjon til havs, under vannsmineraler, osv., osv. Men de sliter. Rapporter tyder på at mye av næringen kan være borte i løpet av 2022. Verftene kan miste 55 pst. av de ansatte. I statsbudsjettet er næringen omtrent ikke nevnt overhodet.

Vi ser at maritim næring er beskjedent tatt med. De foreslo noe så helt uforståelig som kutt i nettolønnsordningen til sjøfolk, en ordning som nettopp skal underholde og sørge for at sjøfolk har arbeid. Det er nesten sånn at de har plassert sjøfolkene på et spillbrett, et spillbrett som de håper Fremskrittspartiet skal ta og prøve å få på plass igjen. Selvfølgelig er dette et spill for galleriet, og for at Fremskrittspartiet skal kunne høste litt av æren for at de har reddet sjøfolkene. Men det er og blir et spill, og sånn holder de på med helt vanlige folk.

Det er ingen tvil om at Fremskrittspartiet har sviktet sjøfolkene når det har vært viktige spørsmål på agendaen, ikke minst da vi behandlet vårt forslag om norske lønns- og arbeidsvilkår. Da overlot de til høyrepartiene å sette ned et utvalg, et utvalg de skal bære tilliten på, og det fra partier som hver dag de har muligheten, prøver å ødelegge situasjonen for den norske maritime næringen og de norske sjøfartsstolthetene.

Jeg tar opp de forslag Arbeiderpartiet er med på.

Presidenten: Representanten Terje Aasland har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [09:18:00]: Fremskrittspartiet er jo sjøfolkenes parti. Jeg var veldig glad for at Aasland også nevnte sjøfolkene i sitt innlegg.

Vi fikk fjernet taket for nettolønnsordningen for offshoreskip for første og andre termin, og vi fjernet også taket for tredje termin. I tillegg fjernet vi taket for NIS-skip. Vi sikret 150 mill. kr til vrakpantordningen for offshorefartøy, og vi fikk gjennom å utvide bygge-lånsgarantiordningen i GIEK.

Under debatten om finansinnstillingen var det flere av Arbeiderpartiets representanter som var oppe og helhjertet forsøkte å kritisere den maritime pakken vi fikk gjennom i forliket. Har Arbeiderpartiets representanter nå fått med seg at den maritime løsningen i budsjettforliket var betydelig bedre enn det Arbeiderpartiet hadde foreslått i sitt eget budsjett?

Terje Aasland (A) [09:18:58]: Så feil går det an å ta. Er det noen som virkelig har stått opp for sjøfolkene, er det Arbeiderpartiet. Det var vi som fremmet et forslag om krav om norske lønns- og arbeidsvilkår. Det var Fremskrittspartiet som stemte det ned i denne salen. Det var vi som ville skape forutsigbarhet gjennom nettolønnsordningen og ordningene i tilknytning til den. Men det er Fremskrittspartiet som må ta ansvar for at de har satt redernes parti, Høyre, inn i regjeringen, som hver gang de får anledning, vil kutte i ordninger som er helt vesentlige for å opprettholde sjøfolkenes trygghet for jobb og inntekt. Er det noen som virkelig har sviktet og seiler under falskt flagg, er det Fremskrittspartiet.

Tar vi den maritime satsingen totalt sett i budsjettet, utover sjøfolkene, har Fremskrittspartiet og regjeringspartiene 150 mill. kr til en kondemneringsordning. Arbeiderpartiet har langt mer enn det. Jeg kan godt referere tallene for representanten hvis han er interessert i det.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [09:20:03]: Jeg registrerer at representanten ikke ønsker å svare på spørsmålet, og det har jeg full forståelse for. I debatten om finansinnstillingen ble det brukt tre uker gamle artikler for å nedsnakke forliket som skjedde to dager før debatten. Det brukes en del argumenter som ikke helt holder vann, for å bruke det uttrykket.

Når det gjelder vrakpantordningen for offshorefartøy, var forliket på 50 mill. kr mer enn det Arbeiderpartiet foreslo i sitt alternative budsjett, og vi hadde betydelige styrkinger i forhold til det Arbeiderpartiet foreslo i sitt budsjett. Er det ikke på sin plass kanskje å innrømme og legge seg litt flat og si at forliket faktisk var bedre enn det Arbeiderpartiet selv hadde foreslått i sitt alternative budsjett?

Terje Aasland (A) [09:20:57]: Jeg er glad for at Fremskrittspartiet fikk reversert de kuttene som regjeringen foreslo, helt uforståelig, for norske sjøfolk, for det ville vært en tragedie hvis de hadde blitt stående. Men Arbeiderpartiet har aldri vurdert å kutte i en sånn type ordning, som nettopp handler om å sysselsette sjøfolkene. Vi har heller aldri tvilt på at det er viktig at denne salen vedtar en betingelse om at vi skal ha nor-

ske lønns- og arbeidsvilkår om bord i norske båter på norsk sokkel og i norske farvann.

Når vi tar den maritime pakken totalt sett, hadde vi 100 mill. kr til kondemneringsordning. Vi hadde en toppfinansieringsordning på 150 mill. kr, vi hadde utslippsfrie hurtigbåter til 125 mill. kr, og vi hadde et Maroff-program til 20 mill. kr. Men det er ingenting annet i budsjettet Fremskrittspartiet er ansvarlig for, enn de 150 mill. kr til kondemneringsordningen. Så Arbeiderpartiets maritime pakke er langt mer kraftfull og ville i mye større grad tatt hensyn til den situasjonen maritim sektor er i, og ville skapt mye bedre aktivitet enn den som Fremskrittspartiet har fått til med regjeringspartiene.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Margunn Ebbesen (H) [09:22:36]: Regjeringen la frem et godt budsjett, som nå er blitt enda bedre etter enigheten med Fremskrittspartiet. Budsjettforslaget bygger på en strategi for hvordan vi skal komme oss gjennom koronakrisen og legge til rette for å kunne skape mer og inkludere flere.

Vårt budsjett er viktig for veien ut av krisen, men det er ikke tvil om at næringslivet også er avhengig av andre virkemidler. Derfor er det å satse på samferdselsbygging og kunnskapsoppbygging viktig. Disse områdene er også med på å bestemme hvor attraktivt det er å drive næringsvirksomhet i Norge, og har stor betydning for næringslivets produktivitet. Gjennom budsjettforliket brukes det nesten 83 mrd. kr på å bygge veier, broer og jernbane. Dette vil bidra til mange arbeidsplasser framover.

Norsk næringsliv har blitt hardt rammet av koronakrisen. Derfor har regjeringen iverksatt en rekke tiltak for å hjelpe bedrifter som sliter, og for å bidra til at aktiviteten øker der det er mulig. I budsjettforslaget som blir vedtatt i dag, bidrar vi til å styrke næringslivets konkurransekraft og verdiskaping, og vi prioriterer tiltak som gir grunnlag for framtidig vekst og flere arbeidsplasser. Det å redusere skatten på arbeidende kapital er viktig for dem som skaper norske arbeidsplasser, ikke minst de arbeidsplassene i Norge som konkurrerer med bedriftseiere som ikke har adresse i Norge. Dette handler om skatt bedriftseiere må betale for lastebiler som har et varelager bestående av kjettinnger, eller fiskemerder. Det handler ikke om å redusere formuesskatten på luksusbiler eller yachter. Det er ingen god næringspolitikk for bedriftene våre, som i dag sliter på grunn av pandemien, å sende en skatteregning på over 7 mrd. kr, som Arbeiderpartiet gjør i sitt budsjettforslag.

Videre er vi i Høyre veldig fornøyd med regjeringens tydelige satsing på næringsrettet forskning og inno-

vasjon. Vi vet at morgendagens jobber må skapes, men vi vet ikke hvilke jobber det er. Men det er mange dyktige mennesker og institusjoner der ute som med god tilrettelegging og gode rammebetingelser kan være med på å skape de nye produktene, tjenestene og løsningene som igjen gir nye arbeidsplasser. Derfor er de 9 mrd. kr som bevilges til næringsrettet forskning og innovasjon, viktige. Dette har vært et viktig satsingsområde for regjeringen helt siden vi overtok regjeringskontorene i 2013, og midlene til næringsrettet forskning og innovasjon er økt med mer enn 4 mrd. kr siden 2013.

I dette budsjettet legges det opp til en tydelig grønn profil. Vi skal nå våre klimamål, og da må bevilgninger følge de endringer som skal skje framover. Derfor foreslås det i budsjettet å bevilge 33 mill. kr til en grønn plattform, og ikke minst bevilges det 700 mill. kr til Nysnø for å sikre kapital til bedrifter som vil satse på det grønne skiftet. Nå kunne vi i media her om dagen lese at Wilhelmsen-gruppen får 219 mill. kr fra Enova til to hydrogendrevne frakteskip som skal gå mellom norske oljebaser. Dette er viktig for maritim industri og for klimaet.

Norge er en liten, åpen økonomi, og vi er avhengige av handel med verden omkring oss for å få solgt våre varer og tjenester. Med EØS-avtalen sikrer vi tilgang til et marked med over 500 millioner mennesker. Det er viktig for å sikre arbeidsplasser og bosetting i hele landet, ikke minst i Distrikts-Norge. Det å redusere budsjettposten for internasjonale avtaler med 3,5 mrd. kr, som Senterpartiet gjør, er nærmest å sammenligne med å la vannet gå i buksa når en fryser – det er varmt og greit der og da, men etterpå kommer den trasige bitterkjøpte erfaringen. Når vi ser brexit og konsekvensene av den, bør det være et varsko til politikere om å holde seg unna en slik tankegang.

Regjeringen ser viktigheten av å samhandle med verden utenfor våre grenser. Derfor foreslås det 100 mill. kr til en styrket strategisk satsing på eksportfremme, dette som et tiltak for å følge opp regjeringens eksportbehandlingsplan. Regjeringen har allerede tatt et viktig og etterspurt grep fra næringslivet ved å slå sammen GIEK og Eksportkreditt Norge, dette for å gjøre finansieringstilbudet enklere for næringslivet og få til et mer effektivt eksportfinansieringssystem.

Statsbudsjettet legger opp til at det skal skapes flere jobber i flere bransjer over hele landet, og vi må sikre flere bein å stå på framover. Flere må inkluderes, og fremtiden er blå-grønn.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Cecilie Myrseth (A) [09:27:46]: Vi hadde en debatt her i salen for ikke så lenge siden som handlet om lov og krisepakker, og opposisjonen fikk da kritikk for at vi

diskuterte krisepakker og krisen i feil debatt – det skulle vi gjøre i dag. Men jeg hørte representanten Ebbesen snakke lite om den krisen som nå rammer veldig mange bedrifter, ikke minst i den landsdelen som representanten Ebbesen bor i.

Vi har foreslått mange ting fra Arbeiderpartiets side, ikke minst en ventilordning for å sørge for at bedriftene treffes bedre, og utvidede permitteringsordninger for å sørge for trygghet for dem som nå går en veldig utrygg jule- og nyttårshelg i møte. Det er kritikkverdig at man ikke har på plass en betalingsordning, noe som nå kommer til å få store konsekvenser for mange bedrifter.

Spørsmålet mitt er: Burde man visst bedre? Er representanten Ebbesen enig med Arbeiderpartiet i at når man i mai visste at man ikke kunne bruke en betalingsordning, burde man utarbeidet en ny?

Margunn Ebbesen (H) [09:28:55]: Det er helt klart at den krisen som landet er i, og som egentlig verden er i, er enorm, og den rammer veldig, veldig mange. Jeg er veldig fornøyd med at vi har tatt mange grep i Stortinget og gjort veldig viktige tilpasninger i de ordningene som regjeringen har bidratt med. Det er bare i år bevilget 131 mrd. kr til bedrifter som sliter, til ansatte som sliter, for å sikre den økonomiske situasjonen for dem. I budsjettet for 2021 er det foreslått over 15 mrd. kr til de første krisepakkene. Jeg regner med at det kanskje vil komme nye krisepakker, derfor er jeg veldig glad for at den ordningen som nå etableres hos Brønnøysundregistrene, har muligheten til raskt å tas i bruk videre hvis det skulle bli behov for krisetiltak utover 1. mars.

Det som er viktig, er å se at de krisepakkene man har hatt, har gitt hjelp til mange små og mellomstore bedrifter.

Geir Pollestad (Sp) [09:30:13]: Det er godt å høyra at representanten Ebbesen er fornøgd med egen og partiet sin innsats i budsjettet.

Høgre har statsministeren, og Høgre har finansministeren. Med det som utgangspunkt foreslår altså regjeringa å kutta i støtta til sjøfolka midt i ei krise. Ein tek ned nettolønsordninga, ein går vekk frå prinsippet om at ein skal vera føreseieleg, og gjer eit kutt.

Spørsmålet mitt er eigentleg: Er det å kutta i nettolønsordninga Høgres politikk, eller er det noko som Kristeleg Folkeparti og Venstre har stelt i stand i regjeringa? Eller er det, som eg kanskje har ein mistanke om, noko ein har lagt inn som ei budsjetteknisk felle for å ordna ein budsjettavtale i Stortinget? Men spørsmålet mitt er eigentleg: Er det å kutta i støtta til sjøfolk Høgres politikk?

Margunn Ebbesen (H) [09:21:13]: Takk for et godt spørsmål, og takk for en god tillit.

Som representanten sa, er det finansministeren og statsministeren som styrer store deler av det som skjer i regjeringen. Jeg har ikke vært med på innsiden i de forhandlingene, og hva som er grunnlaget for forslaget som blir lagt fram, men jeg er i dag i Stortinget veldig fornøyd med den enigheten vi har fått med Framskrittspartiet, og at vi har fått på plass nettolønnsordningen slik vi har gjort nå. Det synes jeg er veldig, veldig bra, og det viser også at vi har et godt demokrati, som gjør at Stortinget er et levende demokrati, der vi får lov til å være med på å forhandle fram gode løsninger. Det er jeg veldig fornøyd med.

Ellers er det veldig mange gode tiltak i det statsbudsjettet som regjeringen har lagt fram, med gode løsninger for maritim sektor og for sjøfolkene også framover.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [09:32:20]: Vi står her framfor eit statsbudsjett der næringsfeltet er veldig skrint. Alle opposisjonspartia har vesentleg mykje større satsingar enn det regjeringa har, midt i ei tid der næringslivet i heile landet blør på grunn av både pandemi og økonomisk utvikling.

Det som har vore storsatsinga til denne regjeringa, er formuesskattekutt, og det har vore grunnlagt i næringspolitikk. Men regjeringa har ikkje klart å dokumentere nokon som helst næringsseffekt av formuesskattekutta, og til og med eigne utgreiarar har vist at det ikkje har den effekten som regjeringa hadde ønskt. Så alle desse titals milliardane som har gått til formuesskattekutt, har ein faktisk ikkje klart å gjere greie for har hatt nokon næringsseffekt, noko som har gjort at mange har stilt spørsmålet: Er dette næringspolitikk i det heile?

Spørsmålet mitt er om representanten Margunn Ebbesen kan gi eitt eksempel – eitt eksempel – på eit dokumentert tilfelle av at formuesskattekutt har ført til næringsutvikling?

Margunn Ebbesen (H) [09:33:22]: For å si det sånn: Jeg tror ingen bedrifter som sliter i dag, ser fram til en skatteøkning, som de vil få hvis det skulle bli et rødgrønt regjeringsskifte. Jeg tror ikke det er noen der ute som kommer til å stå på trappa til representanten Fylkesnes og be om å få en økt skatteregning.

Jeg tror det aller viktigste vi kan gjøre nå framover, er å sikre rammevilkårene for bedriftene som sliter der ute, og ikke gi dem økte skattekrav. Det å legge til rette for at det kan skapes arbeidsplasser, det å se verdien av at folk tjener penger, at vi klarer å revitalisere næringslivet, synes jeg er en god egenskap. De inntektene de får, bruker de til å skape nye arbeidsplasser.

Jeg skjønner at representanten Fylkesnes ikke har den oppfatningen, men for å si det sånn: Vi hadde ikke hatt mange nye, spennende arbeidsplasser hvis det ikke hadde vært for at vi har gründere og de som tjener penger, som bruker pengene til nye arbeidsplasser.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [09:34:53]: Det er ingen hemmelighet at Fremskrittspartiet var skuffet over regjeringens budsjettforslag. Skuffelsen gjaldt særlig den maritime næringen. Det er en næring i krise på grunn av både oljeprisfall og korona. Rekordmange skip ligger i opplag, og nesten 20 000 arbeidsplasser sto i fare for å gå tapt før 2022. Det er samtidig en av Norges viktigste næringer, der vi hevder oss i den internasjonale konkurransen. Kuttet i nettolønnsordningen var særlig uforståelig fordi det berører direkte arbeidsplasser til norske sjøfolk og konkurransekraften til norsk sjøfart internasjonalt.

Derfor var det et av våre hovedkrav i budsjettforhandlingene at pakken til maritim næring måtte styrkes betydelig, og da særlig nettolønnsordningen. Det fikk vi gjennomslag for. Fremskrittspartiet kjempet gjennom at regjeringens forslag til kutt i nettolønnsordningen ble reversert. Ikke nok med det: Vi fikk gjennomslag for å oppheve makstaket i tilskuddsmodellen for petroleumsskip i NOR. Vi fikk fjernet taket for konstruksjonsskip i NIS og den generelle tilskuddsmodellen for NIS for første, andre og tredje termin 2021. Vi fikk gjennomslag for tilskudd til kondemneringsordning for skip på 150 mill. kr, som også skal gjelde offshore fartøy. Vi fikk gjennomslag for å utvide byggelånsгарантиen i GIEK til også å omfatte forskuddsгарантиer, slik at GIEK kan gi forskuddsгарантиer på inntil 50 pst. Vi fikk også utsatt kildeskatt på fysiske driftsmidler. Som et kirsebær på kremen fikk vi også 6 mill. kr til de tre seilskutene våre, som er symbolet på norsk sjøfartshistorie: Christian Radich, Statsraad Lehmkuhl og Sørlandet.

Det er veldig hyggelig å se at hele næringen er fornøyd med den jobben vi har gjort. Maritimt Forum skriver at Fremskrittspartiet har «lyttet til næringen og bidrar nå til å senke skuldrene langs hele kysten». Det er da man virkelig føler at man har gjort en forskjell som politiker.

Vi har fått gjennomslag for mange andre saker og næringer som er viktige for Fremskrittspartiet. Det ene er mineralnæringen. Norske mineraler vil bli viktigere for utviklingen av grønn teknologi, særlig om målet er å bli mindre avhengig av mineralressursene i Asia. Næringen vil også kunne gi tusenvis av nye arbeidsplasser, og særlig i distriktene. I årets alternative budsjett foreslo vi å etablere et statlig kapitalfond og styrke kart-

leggingen av mineralressurser og redusere konsesjonskøene. Det siste fikk vi gehør for i forhandlingene, og regjeringen skal komme tilbake til Stortinget med forslag til forbedringer og forenklinger i mineralloven for å få en bedre koordinering og lavere tidsbruk. Det vil redusere konsesjonskøene og gjøre næringen mer attraktiv.

En annen sak jeg er glad vi fikk gjennomslag for, er ordningen med differensiert tvangsmulkt. Det vil i særlig grad gjøre det enklere for små og mellomstore bedrifter å overleve. Nå er det slik at uansett om man er stor eller liten, har høy inntjening eller lav inntjening, skal man betale det samme om man ilegges tvangsmulkt. Store bedrifter har vanligvis ikke problemer med å betale mulkt. For en liten bedrift kan det være forskjellen mellom å overleve og å gå konkurs.

Vi ønsker en økonomi der mange vanlige folk tør å ta sjansen på å starte opp sin egen bedrift. De skal heies på og ikke straffes så hardt at de tvinges til å legge ned om de gjør en feil.

Budsjettforliket er et særdeles godt næringsbudsjett for å bidra til å skape og sikre arbeidsplasser i det ganske land, noe næringsaktørene rundt om i landet er svært fornøyd med at Fremskrittspartiet fikk på plass.

Jeg tar opp Fremskrittspartiets forslag.

Presidenten: Da har representanten Bengt Rune Strifeldt tatt opp det forslaget han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Terje Aasland (A) [09:39:22]: Det er litt artig å se stoltheten lyse av Fremskrittspartiet, som har klart å reversere et helt ubegripelig kutt i nettolønnsordningen, men ansvaret for at vi har en regjering som kutter i nettolønnsordningen, er nettopp Fremskrittspartiets. Det er de som er det parlamentariske grunnlaget til denne regjeringen, som ikke forstår behovet for trygghet.

Den ektheten som Fremskrittspartiet har overfor sjøfolkene, er det all grunn til å så tvil om. For det første var de for opprettelsen av NIS, de ville fremme NIS for hele norsk sokkel fra dag én, de ville fra regjeringskontorene sette norske sjøfolk fra Color Line i land, for så å ta utenlandske arbeidstakere om bord, og sist nå, når de hadde muligheten til å sette et veldig tydelig krav om at det skal være norske lønns- og arbeidsvilkår på norsk sokkel og i norske farvann, sviktet de da også.

Når kommer Fremskrittspartiet til å ta sjøfolkene på alvor, og når kommer de til å bruke den makten som ligger i denne sal, til å være tydelige i vilkårene som skal gjelde?

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [09:40:28]: Jeg må bare si meg enig med representanten Aasland i at kuttet fra

regjeringen for sjøfolkene var uforståelig, men jeg forstår ikke kritikken fra Arbeiderpartiet og Aasland mot Fremskrittspartiet, som beviselig er sjøfolkets parti. Vi fikk fjernet taket i nettolønnsordningen for offshore-skip for første og andre termin 2021, og vi fikk i tillegg fjernet taket for tredje termin, noe som er bedre enn det alternative budsjettet til Arbeiderpartiet. Vi fjernet også taket for NIS-skip. Vi leverer bedre på nettolønnsordningen enn Arbeiderpartiet. Vi sikrer 150 mill. kr på vrakpantordningen, som faktisk er 50 mill. kr bedre enn det Arbeiderpartiet selv foreslår i sitt alternative budsjett. Vi fikk også utvidet byggelånsgarantiordningen i GIEK. Det har ikke Arbeiderpartiet engang med i sitt forslag.

Geir Pollestad (Sp) [09:41:40]: Fisk i olje, fisk i tomatsaus, fisk i karri – ein kan ha fisk i mykje, men i dette budsjettet, og med Framstegspartiet som er med og påverkar fiskeripolitikken, er det fisk i avgift som gjeld. Framstegspartiet har vore med på å innføre ein kvart milliard i CO₂-avgift for fiskerinæringa. Ein har lova at det i revidert budsjett skal koma ei fiskal avgift på fisk på 100 mill. kr. I dette budsjettet ligg det inne ei kontrollavgift på i underkant av 50 mill. kr, og grunngevinga er: Fordi me ikkje gjorde noko som var mykje verre, skal de no få ei avgift.

Då er spørsmålet mitt: Er det ingen grenser for avgiftsiveren som Framstegspartiet har mot fiskerinæringa? Har fiskerinæringa vorte ei mjølkeku for avgifter?

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [09:42:38]: Fisk er godt, fisk er næringsrik mat, og fisk er en viktig eksportartikkel for Norge. Vi har en enormt dyktig fiskerinæring i Norge som hver dag bidrar til å skape verdier og arbeidsplasser langs hele kysten. Vi har dessverre noen aktører som ikke følger spillereglene helt. Derfor går vi i lag med næringen inn for at vi skal fiskefuske til livs. Vi skal sette på land de som driver med ressurskriminalitet, og sørge for å underbygge en viktig næring der enormt mange – de fleste – er dyktige næringsaktører som driver etter spillereglene. Jeg synes det er merkelig at ikke Senterpartiet også vil fiskefusken til livs, på samme måte som Fremskrittspartiet.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [09:43:43]: Eg stilte spørsmål i stad til representanten frå Høgre om dette med formuesskatt og fekk ingen svar. Framstegspartiet har jo i størsteparten av tida vore ein del av den sitjande regjeringa, dei trekte seg ut i løpet av året som gjekk, så dei har vore med på alle budsjett kvart år. Dei har vore med på fleire titals milliardar til dei aller rikaste i dette landet, heile tida grunngitt i at det skulle skape næring, men så har det ikkje gjort det. Dei pengane

kunne ha vore brukt alternativt. Dei kunne ha vore brukt til grøn skipsfart, dei kunne ha vore brukt til industri og næringsliv, til å byggje landet. Men det har ikkje vore gjort. Det har ein gitt rett i lomma til nokre få – ikkje til folk flest, men til nokre få.

Det har jo blitt ein tradisjon i denne salen at opposisjonen og SV spør: Kva er næringseffekten av desse skattekuttå? Kan ein dokumentere noko som helst? Spørsmålet mitt er om representanten kan gi eitt – berre eitt, ikkje to – eksempel på dokumenterbar næringseffekt av den store satsinga på formuesskatekutt for dei rike.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [09:44:52]: Det innebærer ikke riktighet at det er et skattekutt kun for de rikeste, slik SV så ofte ønsker å si det. Veldig mange små familiebedrifter rundt om i det ganske land og annet næringsliv betaler i dag formuesskatt. Hoteller betaler for dekketøy og gardiner etc., selv om de ikke har gjester. De har ikke inntekter til familiebedriften som de har bygd opp over generasjoner.

Jeg kan trekke fram ett eksempel: Møbelringen i Lakselv, som drives av andre generasjon, av to brødre, skulle gjerne ha investert litt i sin bedrift for å gjøre arbeidsdagen lettere, for å kunne få en lettere hverdag for sine ansatte. Men de har dessverre ikke råd til det, for de er nødt til å betale formuesskatt på en bygningsmasse som ikke akkurat ligger i verdens navle. Lakselv er fint endog, men de har ikke den verdien som gjør at de kan realisere den for den verdien formuesskatten deres pålegger.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [09:46:20]: Før eg gløymer det: Eg tar opp forslaga til SV.

Vi skal no leggje ei krisetid bak oss etter pandemi og økonomisk nedtur. Vi skal forhindre ei ny ved å løyse klimakrisa før ho øydelegg livsgrunnlaget vårt. No trengst politikk for håp og optimisme – håp og optimisme for dei mange, ikkje for dei få.

Det er arbeidsfolk og dei som har minst som har betalt den høgste prisen for pandemien og den økonomiske krisa. Ho kjem på toppen av ein langvarig, aukande ulikskap i makt og rikdom. Regjeringa har svikta og vore for svak og for sein med å berge arbeidsplassar og til å stille opp for dei arbeidslause. Ho har sett rekordar i antal milliardærar og rekordar i antal barn som veks opp i fattigdom.

Global oppvarming kan føre oss inn i ei ny krise. Aksjonærene i fossilselskapa kjem til å klare seg, men om vi handlar for seint, er det naturen, arbeidsfolk og den felles velferda og framtida vår som vil tape. Regjeringa har svikta og har ingen plan i dette budsjettet for

utsleppskutt og grøn omstilling på folkets premisser. Om vi skal berekne kor langt bak skjema dei er, er dei 20 år bak skjemaet for å nå klimamåla for 2030.

Det er i den neste stortingsperioden det blir avgjort om nedgangstidene kan snu til ei blomstringstid for sosial utjamning, full sysselsetjing og utbygging av velferd. Det er i den komande stortingsperioden det blir avgjort om Noregs klimamål kan bli oppnådde. Det er bakteppet for SVs forslag til alternativt budsjett.

Vi ønskjer ein politikk for mindre forskjellar, lågare utslepp og arbeid til alle. Vi skal kutte, byggje, dele. Vi skal kutte utslepp gjennom å gjere Noreg uavhengig av fossil energi og stanse jakta på olje. Vi skal byggje landet gjennom massive investeringar i grøn industri og ny utbygging av velferdsstaten og fellesgode. Så skal vi dele goda gjennom radikal omlegging av skattesystemet, arbeidslivet og inntektssikring for dei som har minst.

Det budsjettet vi har lagt fram her, inneheld tiltak for å dra Noreg i den retninga næringsmessig med over 39 mrd. kr meir enn det regjeringa føreslår – 39 mrd. kr meir. Det er ikkje fordi vi ønskjer å vere storkar når det gjeld budsjett, det er fordi det er nødvendig om Noreg faktisk skal møte den tida vi no går inn i. Vi har satsingar som strekkjer seg over alle dei håpefulle industriane og næringane som Noreg står overfor, og som kan overta den rolla som oljeavhengigheita utgjer. Det gjeld flytande havvind, hydrogen, karbonfangst og -lagring og ikkje minst bruk, det gjeld bioindustri både til havs og på land, og det er grøn skipsfart, som vi har peika ut som dei særdeles utprega framtidsnæringane for Noreg.

Det regjeringa har gjort, er å leggje snubletrådar i vegen for ei utvikling av dette grøne skiftet. Dei har bl.a. insistert, saman med fleire andre parti her – bl.a. SVs allierte, som eit tips til spørreopplegget etter innlegget mitt – på oljeskattepakke, som effektivt hindrar satsing på desse nye industriane, som gjer at investeringane blir tilførte det gamle regimet, den auka oljeavhengigheita som ikkje bringar oss i retning av oljeuavhengigheit. Dei legg opp til ei grå gjenreising med auka forskjellar i staden for ei grøn gjenreising med reduserte sosiale forskjellar.

Det trengst politikk, det trengst prioritering. Ein må vri norsk økonomi i den retninga vi ønskjer å dra han i den neste tida, og det må skje no. For å gjere dette har vi i neste års budsjett føreslått bl.a. 20 mrd. kr til eit statleg grønt investeringsselskap som nettopp skal investere i framtidsnæringar direkte. Vi har eit opplegg for ein grøn statleg investeringsbank som vi skal oppkapitalisere med 10 mrd. kr, fordi staten treng musklar, næringslivet treng hjelp. Det er desse framtidsnæringane ein må satse på. Om ikkje, kjem ingen ting til å skje.

I eit normalår ligg investeringsnivået til oljeindustrien på mellom 150 mrd. kr og 200 mrd. kr. Det er ikkje i nærleiken av det investeringsnivået som er på grøn industri eller industri generelt. Det ligg på 20 mrd. kr – ofte under. Om ein slår saman alle desse løfterike næringane, når dei ikkje til knea ein gong det som er investeringsbiletet for oljeindustrien. Det må ein vri, det må vere ein politikk for dette. Om ikkje, blir all prat om grønt skifte holt og tomt.

Presidenten: Representanten Torgeir Knag Fylkesnes har tatt opp de forslag han refererte til i starten av sitt innlegg.

Det blir replikkordskifte.

Guro Angell Gimse (H) [09:51:37]: Høyre vil legge til rette for landbruk over hele landet. For å få til det og for å gjøre det attraktivt å være bonde i dag tror vi det er lurt å legge til rette for å bli litt større – ikke noe europeisk industrilandbruk, men litt større, sånn at man får utnyttet ny teknologi, som f.eks. melkeroboten. Vi får nå tilbakemeldinger om at unge bønder står fram og sier at landbruket har blitt sexy, så vi må jo ha gjort noe rett i den politikken vi utøver i dag. SV ønsker ikke å gå i den retningen, men det er et stort paradoks i dette. Under SV i regjering ble det lagt ned langt flere små bruk, og det ble også etablert langt flere store melkebruk enn under Solberg-regjeringen. Her er det stor forskjell mellom liv og lære. Hva er grunnen til det?

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [09:52:38]: Eg kunne bruke det engelske uttrykket «no offence» til medlemmane av regjeringa for det eg skal seie no, men eg trur ikkje det er på grunn av dei at jordbrukspolitikken har blitt sexy. Eg trur det er «tidens tann» – ei utvikling i vår tid som gjer at folk rett og slett søker meir tilbake til bygda. Men kva søker ein da tilbake til, kva rammevilkår er det faktisk for å etablere seg i jordbruket i dag?

Det er rett og slett store tersklar for å kome seg inn i jordbruket i dag. Politikken til SV er å ta jorda i bruk igjen ved å lage tilskotsordningar, ikkje for å auke størrelsen på gardane, men for å gjere det lønsamt med dei meir marginale delane av norsk jordbruk. Vi vil gjere distriktsjordbruket lønsamt igjen ved å innføre ulike nye tilskotsordningar, f.eks. driftsvansketilskot, som regjeringa effektivt har stoppa gong på gong, som gjer det mogleg å utnytte areal der ein i dag ikkje kan bruke store maskinar for å hauste, og ved å satse på utmarksbeite og innmarksbeite for den saks skyld. Vi har konsekvent føreslått å auke tilskota til det, slik at vi kan få økonomi i delar av landet der det ikkje er det. Dette er ein politikk som vil gjere det mogleg å møte ønsket om ein sexy jordbrukspolitikk blant ungdom i dag.

Guro Angell Gimse (H) [09:53:53]: Etter å ha besøkt jordbruket rundt omkring i hele landet opplever jeg stor optimisme, men det er også noen utfordringer. SV har vært en pådriver for løsdriftskravet, og det er veldig bra. Det dreier seg om dyrevelferd. Men dette tiltaket er også veldig strukturerende, det er kostnadsdrivende, og jeg klarer ikke å se hvordan det kan forsvares med at SV også ønsker å ta besetninger ned. Ved å begrense besetningene kjører man folk ut i gjeldsuføre fordi de da betaler flekk for små fjøs som ikke har muligheter til å skalere opp ved behov. Hvordan kan SV forsvare dette?

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [09:54:37]: Den utviklinga vi har sett under denne regjeringa, er at gjennomsnittsbuket for f.eks. kyr har gått frå 20 til rundt 30 kyr. Da er spørsmålet kva delar av landet ein faktisk kan ta i bruk med så store besetningar. Det avgrensar seg meir og meir. I f.eks. mitt fylke, Troms, har ein sidan 1959 fått redusert bruka med dyrkbar jord og det dyrkbare arealet med 40 pst. Det har akselerert dei seinare åra, fordi ein har lagt opp til større og større bruk, som det ikkje er jord til å utnytte i min region.

Min region er ikkje i det heile unik i forhold til resten av landet. Noreg er eit land med veldig spreidde jordbruksressursar. Da må ein leggje ein politikk der ein får mykje meir pengar for dei første dyra, i staden for ein politikk der alle skal bli større og større, for det er ein politikk for færre bruk. Det som ikkje minst er ein fare, er at vi gjennom ein slik politikk, med mykje mindre beite – som f.eks. lausdriftskravet skal prøve å gå imot – legg opp til ein politikk der vi er meir avhengige av innsatsfaktorar frå utlandet, og det er ei livsfarleg utvikling for norsk matpolitikk.

Steinar Reiten (KrF) [09:55:55]: I sitt alternative statsbudsjett for 2021 foreslår SV å øke satsen på formuesskatten til 1,1 pst., og så vidt jeg har forstått, vil SV samtidig avvike rabattordningen for formuesskatt på arbeidende kapital. Det innebærer økte skattekrav på til sammen 11,8 mrd. kr, som for en stor del blir lempet over på eiere av små og mellomstore bedrifter rundt omkring i hele Norge, midt oppi koronakrisen. Med den modellen som regjeringen legger til grunn for formuesskatten, skal private formuesobjekt, som private hus og hytter, biler og fritidsbåter, skattlegges med en høyere sats enn formue som er investert i f.eks. bygninger, maskineri, produksjonsutstyr og varelager, og som dermed genererer verdiskaping og arbeidsplasser.

Mitt spørsmål er: Mener SV det er god næringspolitikk å fjerne skatterabatten på arbeidende kapital, slik at f.eks. eiere av et lite familiehotell på Vestlandet må betale økt formuesskatt på hotellets middagsservise og sengetøy midt i den verste krisen i moderne tid for norsk reiselivsnæring?

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [09:56:51]: Arbeidende kapital finst, men det er ikkje det regjeringsspartia og Kristeleg Folkeparti trur det er. Det dei kuttar i, er noko heilt anna. Eg har framleis til gode å sjå ein modell som faktisk rettar seg mot arbeidande kapital gjennom formuesskattetenkinga. Det er ingen teikn til det. Vårt forslag er å gjere noko med avskrivingsordninga for industri og næring. Det er ei ordning som rettar seg direkte mot maskinar, utstyr, investeringar, arbeidande kapital. Det å ta fram storkanonane i håp om at det skal føre til ei eller anna form for arbeid for kapital, mens den store delen av formuesskatteskutta går heilt andre vegar – som regjeringa ikkje i det heile klarer å dokumentere nokon effekt av, bortsett frå nokre få digresjonar som Framstegspartiet prisverdig klarte å kome med – er det vi står igjen med her. Skattepolitikken til SV er i korte trekk at vi ønskjer å auke skattenivået, men det er jo ikkje sånn at det fordeler seg spreidd ut over heile befolkninga. Med vårt opplegg er det skatteutt for dei som tener under 600 000 kr, mens dei som tener over det, vil betale meir.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

André N. Skjelstad (V) [09:58:18]: Jeg er glad for at Stortinget i dag skal vedta et næringsbudsjett for 2021 som er på lag med framtiden. Budsjettet kutter utslipp, satser på kunnskap og sørger for flere arbeidsplasser. Med Venstre ved roret har vi nå de laveste utslippene på 27 år, antall grønne arbeidsplasser er i sterk vekst, og det går relativt bra på det.

Det tas også en rekke grep for å styrke næringslivet og skape flere arbeidsplasser i budsjettet. Vi har en historisk satsing på samferdsel, næringsrettet forskning og innovasjon. Vi sørger for lavere skatt på inntekt og norsk eierskap i norsk næringsliv. Vi har endringer i kraftskatten som bidrar til nye investeringer. Det satses endelig på fullskala CO₂-fangst og -lagring og grønn skipsfart. Nysnø Klimainvesteringer får økte midler. Krisepakken i forbindelse med koronakrisen er videreført og styrket sånn at vi gir næringslivet nødvendig respiratorhjelp gjennom en krevende tid.

Næringslivet er hardt rammet under koronakrisen og av koronakrisen. Mange mennesker opplever utrygghet for jobb og inntekt. Dette året har vært tøft for mange, og julen som er rett rundt hjørnet, oppleves ekstra vanskelig for mange i en helt spesiell tid. Det skulle bare mangle at budsjettet er preget av koronakrisen vi står oppe i. For næringslivet og arbeidstakerne har det vært en krisestemning siden i mars. Heldigvis har Stortinget og regjeringen vært framoverlent og levert krisepakker for både reiseliv, kulturliv, restaurantbransjen og andre, sånn at de kommer seg best mulig gjennom denne tiden.

Noen bransjer klarer seg godt, men andre sliter ekstra mye. Reiseliv er et eksempel på det. Arrangements- og servicenæringen lider kraftig. Serveringssteder, restauranter og ulike former for kommersielle møteplasser har vist stor evne til omstilling gjennom 2020. De har vist evne til fornyelse og nytenkning for å sikre godt smittevern for sine gjester. Den næringen består i stor grad av små og mellomstore bedrifter, som også er viktige verdiskapere og gir store skatteinntekter. Jeg er veldig glad for at vi fikk på plass ytterligere 250 mill. kr til småbedrifter som sliter i kommunene med spesielt strenge restriksjoner, i det nysalderte budsjettet som kom denne uken her.

I Venstre heier vi på de små og store arbeidsskaperne, for verdiene må skapes før de kan deles. Gjennom verdiskaping og grønn vekst sikrer vi velferd og bærekraft. Jeg mener at samarbeid på tvers av landegrensene for å løse de store utfordringene i vår tid er helt avgjørende for at Norge skal lykkes.

Vi står fjellstøtt på EØS-avtalen, som sikrer arbeidsplasser og økonomisk virksomhet over hele landet, men det er synd at en rekke partier sår usikkerhet om dette. Norges tilknytning til EU og EØS vises ikke bare gjennom økonomisk aktivitet. Budsjettet vi i dag vedtar, viser også et samarbeid om EUs rammeprogram og en rekke forskningsprogrammer. Vi ble nylig deltakere i en europeisk satsing på hydrogen, et av flere viktige virkemiddel om vi skal nå klimamålene våre.

Budsjettet gir økt fokus på og styrket innsats for norsk eksport, og handlingsplanene for eksport som er lagt fram i høst, følges opp med 75 mill. kr til styrking av og satsing på eksportfremme.

Maritim sektor er av enorm betydning for Norge. Utvikling av ferjer og hurtigbåter med lav- og nullutslippsteknologi går fort. Norsk maritim industri ligger i front av utviklingen, og over 70 elferjer er i drift eller i bestilling. Dessverre er næringen hardt rammet av koronakrisen, i tillegg til en oljepris som er veldig lav.

Tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk sikrer norsk maritim kompetanse, rekruttering av norske sjøfolk og konkurransedyktige vilkår for norske skip. Å redusere støtten til sysselsetting av sjøfolk i den krisen sektoren nå er oppe i, ville vært uheldig. Jeg er derfor glad for at budsjettforliket har ryddet opp i det og opprettholder ordningen.

Fiskeri- og havbruksnæringen er enormt viktig for Norge som en ledende havnasjon. Budsjettets satsing på fiskerikontroll er viktig for å sikre bærekraft i havnæringene, likeså er satsingen på forskning og fiskeriforvaltning. Vi trenger mer kunnskap om forvaltning av marine ressurser. Derfor er det positivt at vi er enige om å forsterke innsatsen på forskning og overvåkning gjennom bl.a. Havforskningsinstituttets Coastwatch, økte

midler til Veterinærinstituttet og videre satsing på en samlokalisering av Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet i Bergen.

Vi er heldige med vårt blå matfat i Norge, men også det grønne, som har stor betydning. Norsk landbruk er viktig for å opprettholde matvaresikkerhet, verdiskaping, bosetting over hele landet og kulturlandskap. Landbruket er også en del av motorene i det grønne skiftet og en viktig bidragsyter når vi skal nå klimamålene vi har gjennom klimaavtalen som er laget sammen med landbruket. Skogen er naturens eget anlegg for karbonfangst og -lagring, og trevirke kan brukes til så godt som alt vi bruker til plast i dag.

Flere har fått med seg at jeg har et stort hjerte for Mære landbruksskole, som er en arena for innovasjon og klima i landbruket. De har som mål å ta forskning og gode klimatiltak til business og nye bedrifter for grønn vekst og bærekraftig utvikling. Sammen med Val videregående skole har Mære etablert «Blue-green living lab», der målet er å teste og demonstrere praktiske løsninger for å redusere klimautslippene og støtte utviklingen av et sirkulært næringsliv. Jeg er glad for at vi styrker dette arbeidet med økte bevilgninger i budsjett- enigheten.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Cecilie Myrseth (A) [10:03:33]: Jeg hadde egentlig ikke tenkt å ta replikk på representanten, men med tanke på at næringsministeren kommer fra samme parti som representanten Skjelstad og ikke har villet svare noe når vi har spurt om kriseordningene og de manglene som er, er jeg nødt til å spørre. Man kan jo spørre seg, visste ikke Venstre at det ville komme en smittebølge nr. 2, som ville kreve tiltak som måtte passe som hånd i hanske med smitteverntiltak? Det har man ikke svart på, og det skjønner jeg jo, for svaret er at man har ikke utvist tilstrekkelig ledelse på det med å utarbeide en ny utbetalingsordning idet man visste at skatteetaten ikke kunne videreføre denne.

Det regjeringspartiene har til felles, er at man er veldig tilfreds med seg selv og snakker om at man har vært en respirator – da en respirator med meget dårlig batteri. Kan representanten Skjelstad erkjenne at på grunn av egen sommel kommer mange til å miste jobben og bedrifter til å gå over ende, (presidenten klubber) bare på grunn av at man ikke har på plass ordninger?

André N. Skjelstad (V) [10:04:45]: Ut fra mitt ståsted – og mange rundt om i landet – tror jeg at de fleste mener at næringsministeren og departementet har fulgt opp denne krisen på en svært god måte. Så er det ikke til å komme bort fra at vi har ikke alle svarene i en pågående krise. Jeg er i hvert fall ikke i stand til å vite

dem, men jeg husker tilbake på vårparten, da representanten Myrseths parti presset på for å åpne opp mer på både det ene og det andre. Hvordan hadde det da stått til, hvis ikke regjeringen hadde stått imot nettopp dette? Da hadde jo virkelig smitten blomstret.

Det er selvfølgelig ikke noen overraskelse at det kunne komme et trinn 2 – og det kan utmerket vel komme et trinn 3. Det er det ingen av oss som vet. Jeg vet det i hvert fall ikke, og jeg tror heller ikke at representanten Myrseth vet det, men det kan godt hende at det finnes noe sånt i Arbeiderpartiet som gjør at de vet hva fremtiden bringer uansett. De fleste av oss har ikke den sansen.

Cecilie Myrseth (A) [10:05:47]: Med all respekt å melde, det er et sjokkerende svar. Vi fikk alle beskjed om at det mest sannsynlig ville komme en bølge nr. 2, og mest sannsynlig kan det komme en bølge nr. 3. Det har helseministeren også sagt. Men man må lytte til de fakta som ligger på bordet, og det som er å forvente av noen som skal drive med kriseledelse, er at de har en plan A, en plan B, en plan C, en plan D og en plan E for hva man skal gjøre, og man må forberede seg på de nye bølgene i den krisen som er. Det er å være del av en kriseledelse og ta ansvar. Det har ikke regjeringen gjort. Når man får vite at man ikke kan videreføre en betalingsordning i mai, og så kommer man til august, og da utgår hele ordningen – og nå er vi i desember, og ikke en krone er ennå betalt ut – da er det åpenbart at noen har sviktet. Det er åpenbart at noen kommer til å miste jobben, bedrifter går over ende på grunn av dårlig arbeid fra regjeringen. Kan representanten erkjenne det?

André N. Skjelstad (V) [10:06:51]: Jeg må si at det er en spesiell inngang på det spørsmålet fra et parti som ønsket å åpne opp mest mulig i vår. Og så er det å gjenta: Selvfølgelig kan ting gjøres bedre hele tiden under en kriseledelse, for det er ingen som vet hva neste hump bringer. Vi har alle registrert – det har jo vært tverrpolitisk når vi har fått fram de forskjellige krise-pakkene – at det har vært en nær oppfølging også mot Stortinget, og så har det vært fokus på pandemien. Nå begynner det første vaksinasjonsprogrammet, som var annonsert både i går og i dag i denne uka, og jeg må si at jeg stusser litt på et statsbærende parti som velger fullstendig å se bort fra det som ble kommunisert fra det samme partiet i vår. Men hukommelse er tydeligvis så mangt, for det tar tydeligvis noen få måneder, så er det som var sagt tidligere, glemt.

Cecilie Myrseth (A) [10:07:58]: Nå blir representanten tatt i åpenbar løgn fra Stortingets talerstol. Arbeiderpartiet har ikke gått inn for å åpne mest mulig. Dette har det vært diskusjon om i media de siste ukene,

og da har til og med spinndoktoren til Høyre, den nye kommunikasjonssjefen, blitt tatt i løgn, på Twitter og i ulike artikler, så jeg ville vært meget forsiktig med å fortsette den linjen. Og Arbeiderpartiet, i motsetning til Venstre, er et statsbærende parti. Derfor ville vi vært forberedt, vi ville ha forberedt nye utbetalingsordninger, nye kompensasjonsordninger opp mot de nye bølgene som ville komme. Det som er situasjonen, er at de samme bedriftene som kunne bruke litt av sine egne midler, eller egentlig alt i vår, til det som man ikke fikk utbetalt, har ikke den egenkapitalen lenger, så man tar opp personlige lån fordi situasjonen er så kritisk.

Så jeg spør igjen: Visste ikke representanten Skjelstad eller partiet Venstre at det kunne komme en bølge nr. 2, som ville kreve kompensasjon?

André N. Skjelstad (V) [10:08:59]: Jeg lurer på hvor mange ganger jeg skal svare på akkurat det samme spørsmålet. Jeg har ingen stor tro på at representanten Myrseth er tunghørt – jeg ser ingen grunn til nå å gjenta det jeg svarte på spørsmål 1 og spørsmål 2. Jeg er likevel fortsatt overrasket over at representanten Myrseth ikke klarer å erkjenne at det er ingen, ikke engang Kristelig Folkeparti, som kan spå inn i fremtiden. Regjeringen har vært rigget, men det er klart at det skjer ting under en krise, og en kriseledelse er i kontinuerlig oppfølging i forhold til det som er dagsordenen. Jeg må jo si at jeg er overrasket hvis ikke representanten Myrseth skjønner det om kriseledelse.

Presidenten: Med det er replikkordskiftet omme.

Steinar Reiten (KrF) [10:10:05]: Ifølge Gul bok, som inneholder hovedtallene for statsbudsjettet for 2021, er statens samlede utgifter i regjeringens forslag 1 813 mrd. kr. Sagt på en annen måte, den norske stat vil neste år bruke 1,813 billioner kroner på offentlige velferdsordninger, tjenestetilbud og oppgaver.

Samtidig viser tallene fra budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet at rammen for forliket er på 18,3 mrd. kr i påløpt endring. Det er nokså nøyaktig 1 pst. av den opprinnelige totalrammen. Tallene fra Arbeiderpartiets alternative budsjett viser omprioriteringer på til sammen 10,8 mrd. kr og økte utgifter til ulike satsinger på 34,8 mrd. kr. Senterpartiet på sin side vil i sitt alternative budsjett omprioritere 90,9 mrd. kr og øke statens utgifter med 26,2 mrd. kr.

I respekt for opposisjonspartiernes alternative budsjetter vil jeg gi honnør for gjennomarbeidede dokumenter med en tydelig politikk. Likevel bør det, sett i lys av hvor liten prosentandel av det samlede budsjettet som foreslås omdisponert eller økt, være et tankekors for både regjeringspartiene og opposisjonen at vi egentlig er enige om det aller viktigste: Norge er og skal

forbli en mønsterstat der store skatteinntekter finansierer godt utbygd offentlig velferd og et bredt tjenestetilbud med høy kvalitet til innbyggerne, og der tillitsforholdet mellom myndigheter og befolkning er sterkt og stabilt. I en tid preget av pandemi, økt proteksjonisme og framvekst av nasjonalkonservative strømninger som gjør at det liberale demokratiet blir utfordret, er Norge en liten flekk av trygghet, velstand og stabilitet som mennesker i andre deler av verden bare kan drømme om.

Med de overordnede innledende betraktningene vil jeg på vegne av Kristelig Folkeparti uttrykke tilfredshet med det framlagte forslaget til statsbudsjett for 2021. Også på næringsfeltet finner vi mye å glede oss over. Gjennom budsjettforliket med Fremskrittspartiet, som for øvrig fortjener honnør for en tøff, men konstruktiv tone under forhandlingene, er det kommet på plass bevilgninger som er svært viktige for den maritime næringen. Det viktigste punktet er en økt bevilgning på nettolønnsordningen for sjøfolk på til sammen 611 mill. kr. Dermed unngås kutt i ordningen i 2021. I tillegg er det enighet om å oppheve makstaket i tilskuddsmodellen for tre av ordningene til og med tredje termin i 2021. Videre har regjeringspartiene og Fremskrittspartiet blitt enige om å utvide Innovasjon Norges ordning for kondemnering av skip i nærskipsfart til også å gjelde offshoreskip. Samtidig blir ordningen styrket med 150 mill. kr. Det er også enighet om å utvide byggelånsgarantiordningen i GIEK til å omfatte forskuddsgarantier. Videre blir det innført en kompensasjonsordning på 480 mill. kr for karanteneutgifter hos bedrifter som er avhengig av innleid utenlandsk arbeidskraft. Samlet sett er de nevnte tiltakene et sterkt signal om at de fire partiene tar utfordringene i den maritime næringen på største alvor.

Det er også svært gledelig at regjeringen har besluttet å fullfinansiere og gjennomføre bygging av en tretrinns kjede for fangst, transport og lagring av CO₂. 25 mrd. kr skal brukes på Langskip-prosjektet til investering og drift de første ti årene, med en oppstartsbevilgning på 2,3 mrd. kr i 2021.

Jeg er glad og stolt over at Kristelig Folkeparti i regjering har bidratt til at dette prosjektet blir realisert. Det vil gi enorme positive ringvirkninger for norsk industri, og Norge tar lederskap på en måte som gjør at andre vil følge etter i arbeidet med å nå klimamålene. Det var med forundring vi registrerte Fremskrittspartiets innledende skepsis til et av de mest ambisiøse industriprosjektene etter årtusenskiftet, og vi i Kristelig Folkeparti er derfor glad for at Fremskrittspartiet i budsjettforliket har gått en runde med seg selv og stiller seg bak realiseringen av Langskip med oppstartsbevilgning i 2021.

Regjeringen viderefører også en landbrukspolitikk som sikrer en variert bruksstruktur med aktive bønder i alle deler av landet. Det er spesielt gledelig at det høye nivået på bevilgninger til veterinære tjenester blir videreført, samtidig som Veterinærinstituttets regionale tilstedeværelse blir styrket bl.a. gjennom ferdigstilling av ny obduksjonssal i Tromsø i oktober i år. Det er viktig at regjeringspartiene og Senterpartiet sammen påpeker at Veterinærinstituttet i tiden framover vil ha en viktig oppgave i en nasjonal bioøkonomisatsing.

Videre er det viktig for Kristelig Folkeparti å påpeke at betydningen av norsk jord- og skogbruk for det grønne skiftet må komme tydelig fram i de kommende meldingene til Stortinget om klima- og bærekraftsmålene som regjeringen arbeider med. Det blir for øvrig understreket i en felles merknad fra regjeringspartiene i komitéinnstillingen. Vi imøteser også revisjonen av jordvernmålene som er varslet fra Landbruks- og matdepartementet etter at målet i den gjeldende jordvernstrategien er nådd for tredje år på rad. Og når våre venner i Norecopa også i år har fått sin bevilgning til videre drift, uten å være nevnt i statsbudsjettet, men etter tverrpolitisk enighet i komiteen, blir det jul i år også.

Presidenten: Og det blir replikkordskifte.

Nils Kristen Sandtrøen (A) [10:14:54]: I deler av landet vårt hvor nettopp jord- og skogbruket er de viktige næringene, er det samtidig 40 pst. av befolkningen i arbeidsfør alder som står utenfor arbeidslivet. Det er kun mulig fordi deler av arbeidsforholdene og lønnsvilkårene er så dårlige at en får dårligere betalt for å jobbe enn for å være på Nav.

10 pst. av de sysselsatte som jobber i privat sektor, har gått ned i realinntekt under Erna Solberg, og mange av disse finner vi nettopp i grønn sektor. Det er også deler av disse arbeidsfolkene våre som er hardest rammet av altfor dårlige helse-, miljø- og sikkerhetsstandarder, og da lurar Arbeiderpartiet på: Hva kommer Kristelig Folkeparti, som har ansvaret for landbrukspolitikken, til å gjøre fram mot denne sommeren? Vil vi igjen se chartrede fly fra Vietnam midt under pandemien, eller vil man nå ta ansvar, slik Stortinget har bedt om, for å rydde opp i arbeidsforholdene?

Steinar Reiten (KrF) [10:15:57]: Jeg vil aller først berømme landbruks- og matministeren, og for så vidt også Stortinget, for at en fant løsninger da krisen rammet landbruket og grøntsektoren veldig hardt i vår. Det har løst seg på en god måte.

Når det gjelder det videre arbeidet med lønns- og arbeidsvilkår, tror jeg det er viktig å få en god dialog rundt de viktige spørsmålene mellom bondeorganisa-

sjonene og Landbruks- og matdepartementet, kanskje allerede i forbindelse med jordbruksforhandlingene til våren.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [10:16:48]: Eg har følgt innlegga til representanten Reiten i denne salen over ei viss tid, og i den seinare tida har representanten tatt opp EØS-spørsmålet ved fleire anledningar.

For dei uinnvigde: Det er sånn at Kristeleg Folkeparti og SV deler synet på EU-medlemskap. Både SV og Kristeleg Folkeparti meiner at Noreg er best tent med å stå utanfor EU. Så er spørsmålet: Korleis skal vi stå utanfor EU? EØS-avtalen er ein avtale som er sær eigen for EFTA-landa. Det er ingen andre land som har kopiert han. Som alternativutgreiinga har vist, er det andre land som har vesentleg betre avtalar med EU enn det Noreg har, f.eks. har Sør-Korea blitt peikt på. Derfor har SV tatt til orde for at vi skal sjå på andre måtar å vere tilslutta EU på, der vi får vesentleg betre fordelar. Det er standpunktet vårt, altså ikkje å hoppe av EØS-avtalen, gjere det på lykke og fromme, men rett og slett å finne ei betre løysing, utforske det feltet.

Kva er det som gjer at representanten er heilt brennsikker på at EØS-avtalen er den absolutt beste avtalen for Noreg?

Steinar Reiten (KrF) [10:17:57]: Vi i Kristelig Folkeparti har et helt spesielt forhold til EØS-avtalen. Da den ble framforhandlet på begynnelsen av 1990-tallet, var det noen partier, bl.a. SV og Senterpartiet, som mente at vi ikke skulle ha noen avtale i det hele tatt. Så var det noen partier, f.eks. Høyre og Arbeiderpartiet, som mente at EØS-avtalen bare var en mellomstasjon på veien mot fullt medlemskap. Og så var det ett parti som sa: Nei, denne avtalen er så god at den vil tjene Norge i overskuelig framtid. Det var Kristelig Folkeparti, og Kjell Magne Bondevik hevdet det med styrke. Det har vist seg at vi har fått rett, og vi ser ingen grunn til å reforhandle denne avtalen.

Når SV og Senterpartiet f.eks. snakker om at de vil ha en slags sektorvis reforhandling, at en på enkelte sektorer skal framforhandle bedre avtaler, er det en utopi. Her snakker vi om en motpart i forhandlingene med over 300 millioner mennesker, et kjempestort marked. Når vi ser hvilke erfaringer Storbritannia har gjort seg i brexit-forhandlingene, er det for oss fullstendig ubegripelig at den problematikken i det hele tatt blir reist.

Geir Pollestad (Sp) [10:19:14]: I innlegget sitt nemnde representanten Reiten jordvern, og det er eit viktig tema. Det er sånn at Stortinget har styrt etter jordvernmål, og så har ein nådd dei. Så har ein sett nye mål, og så har ein nådd dei. Sjølv om ein har ein lang veg å gå, har

utviklinga gått i rett retning, og eg trur ein kan seia at politikken har verka. Det gjeldande jordvernmålet går ut i 2020. Som me har lært tidlegare i dag, er det tolv dagar igjen av 2020. Det vil seia at me står utan eit jordvernmål 1. januar 2021.

Spørsmålet mitt er då: Vil Kristeleg Folkeparti bidra til at me i god tid før Stortinget tek sommarferie, har på plass eit nytt jordvernmål og ein strategi for å nå målet?

Steinar Reiten (KrF) [10:20:12]: Det er iallfall helt sikkert at ting har gått framover siden de rød-grønne partiene styrte, for vi var, som representanten Pollestad sikkert husker, i en tidligere sak inne på at de daværende regjeringspartiene sablet ned et forslag fra Kristelig Folkeparti våren 2013 om å revidere jordvernkravet til 3 800 mål. Det ble så til de grader satt på spissen at de daværende regjeringspartiene ikke engang ville vedlegge det protokollen, men stemte det ned, slik at konklusjonen ble «vedtas ikke».

Landbruks- og matministeren har varslet en gjennomgang av jordvernmålet, en revisjon av jordvernmålet. Det er også nevnt i proposisjonen til statsbudsjettet. Vi imøteser den gjennomgangen, og jeg håper at vi kan få det på bordet i løpet av vårsemesteret, uten at jeg kan love det. Det ligger hos departementet, og de vurderingene overlater jeg til landbruks- og matministeren.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

Statsråd Iselin Nybø [10:21:29]: Norsk næringsliv er hardt rammet av pandemien, og konsekvensene er store. Utfordringene kommer på løpende bånd, og det er en krevende situasjon vi står i. I den fasen som vi er inne i nå, opplever noen næringer vekst, mens andre sliter og har vanskelig for å se at det er lys i tunnelen.

Regjeringen har gjennom året lagt fram flere tiltak for å få folk tilbake i jobb, øke aktiviteten i norsk næringsliv og bidra til langsiktig verdiskaping i privat sektor. Enkelte ordninger strekker seg inn i 2021. En ny, bred kompensasjonsordning skal nå omfatte hele næringslivet og ble styrket ved at kompensasjonsgraden ble endret og utvidet. I tillegg fikk vi en ny omstillingsordning som en særordning for reiselivs- og event- og arrangementsarrangørene. Samlet er bevilgningen derfor nå på over 6 mrd. kr. En annen ny ordning er en støtteordning for store publikumsåpne arrangementer. Her er det nå satt av 350 mill. kr, og i budsjettforliket ble antallsbegrensningen redusert fra 500 til 350, sånn at flere vil bli omfattet av ordningen. En tredje ny ordning er en kompensasjonsordning som skal bidra til å dekke utgifter for innreisekarantene. Deler av næringslivet er helt avhengig av utenlandsk arbeidskraft, og regjeringen foreslår å bevilge 480 mill. kr til det tiltaket.

Til tross for at vi har vært nødt til å iverksette raske og kortsiktige tiltak i denne vanskelige tiden, er det viktig at vi også tar tak i de langsiktige utfordringene i norsk økonomi. Vi må derfor fortsette å legge til rette for en grønn og bærekraftig vekst. Nærings- og fiskeridepartementet ønsker å prioritere tiltak som gir grunnlag for framtidig vekst og flere grønne arbeidsplasser.

Regjeringen foreslår å bevilge 330 mill. kr i 2021 til Grønn plattform, et treårig prosjekt som retter seg mot fornyelse av næringslivet gjennom forskning og innovasjon. Det er Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Siva som administrerer ordningen og fordeler pengene til grønne prosjekter.

Videre foreslår vi en bevilgning på 700 mill. kr til Nysnø klimainvesteringer. Nysnø er så langt tilført 1,7 mrd. kr i kapital og skal være med og bidra til det grønne skiftet ved å gjøre lønnsomme og langsiktige investeringer.

Regjeringen foreslår mer enn 9 mrd. kr til næringsrettet forskning og innovasjon for å skape nye produkter og nye tjenester som skal bidra til at næringslivet blir grønnere, smartere og mer nyskapende. Om lag 1,7 mrd. kr til næringsrettet forskning og over 400 mill. kr til marin forskning foreslås til Forskningsrådet. Dette innebærer en styrking av grunnfinansieringen til de teknisk-industrielle instituttene med 50 mill. kr og videreføring av Grønn plattform.

Regjeringen foreslår til sammen 827 mill. kr til Horisont Europa, EUs rammeprogram for forskning og innovasjon. Det foreslås også å videreføre norsk deltakelse i EUs romprogram. Utbetalingen i 2021 anslås til 268,2 mill. kr. I tillegg foreslår regjeringen 98 mill. kr årlig til nasjonal administrativ og teknisk oppfølging for å gi Norge maksimalt utbytte av disse programmene.

Stortingsmeldingen «Grønnere og smartere – morgendagens maritime næring» ble lagt fram 4. desember. Det overordnede målet med meldingen er å legge til rette for at norsk maritim næring opprettholder sin internasjonale konkurransekraft og evne til verdiskaping og sysselsetting i hele landet. Regjeringen vil føre en maritim politikk som gir gode generelle rammevilkår for maritim næring, med særlig vekt på å fremme utvikling av klima- og miljøvennlig skipsfart, digitalisering av maritim sektor og norsk maritim kompetanse. I tillegg, under Klima- og miljødepartementet, legger regjeringen opp til å videreføre ordningen for innfasing av hurtigbåter med lav- og nullutslippsteknologi i fylkeskommunale samband med ramme for nye tilsagn på 80 mill. kr, og vi foreslår 25 mill. kr til videreføring av det offentlig-private samarbeidet Grønt Skipsfartprograms arbeid med grønn flåtefornyelse av lasteskip.

Regjeringen foreslår å videreføre dagligvaresatsingen i Konkurransetilsynet med 8,5 mill. kr i 2021. Det

innebærer at Konkurransetilsynet kan opprettholde den styrkede håndhevingen av konkurranseloven, økt markedsovervåkning og vurdere flere tiltak som kan bidra til mer konkurranse blant dagligvarekjedene.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Terje Aasland (A) [10:26:51]: Det er ingen tvil om at vi befinner oss i en dypt alvorlig situasjon. 200 000 mennesker møter jula uten arbeid. Én av syv bedrifter frykter for konkurs, syv av ti serveringsbedrifter planlegger å si opp folk. Det er ingen tvil om at kriseforståelsen i regjeringen og det som det er lagt til rette for i henhold til den situasjonen vi er inne i, ikke har truffet godt nok. Konklusjonen er jo veldig tydelig på det.

Det som nå etterspørres ute i næringslivet, ute blant ansatte, handler om forutsigbarheten i fortsettelsen. Kan regjeringen nå garantere for at det blir mer forutsigbart enn det denne høsten har vært preget av? Det er et ganske vesentlig spørsmål å få svar på.

Når vi vet at permitteringstiden for mange av dem som ble permittert i mars, snart utløper, og at den ordningen som er etablert for bedriftene, snart opphører, kan vi nå få en garanti fra regjeringen om at de tiltakene som er iverksatt for å trygge folk og bedrifter, kommer til å vedvare så lenge pandemien er over oss?

Statsråd Iselin Nybø [10:27:54]: Hvis det er én ting som er helt sikkert under en pandemi, så er det at situasjonen er uforutsigbar. Det er ingen garantier som kan gis, for vi vet ikke hvordan situasjonen blir. Vi vet at det nå er en vaksine på vei. Vi vet at vi nå kan starte vaksineringen av befolkningen før nyttår og fortsette på nyåret, men vi må være forberedt på at ting kan dra ut i tid, vi må være forberedt på at ting kan endre seg. Derfor rigger vi nå en kompensasjonsordning som nettopp skal kunne håndtere det. Den skal kunne tas opp, og den skal kunne tas ned, og regjeringen er beredt til at vi også må bidra til de næringene som kommer til å slite utover februar 2021, om det blir nødvendig.

Terje Aasland (A) [10:28:45]: Er det noe som virkelig trengs nå, er det å gi garantier – garantier for at folk skal kunne gå inn i jula på en trygg måte, med visshet om at hvis en har vært permittert siden mars, skal en ikke bli sagt opp nå, i løpet av kort tid. En bør også ha en visshet for at hvis en driver en bedrift som akkurat nå sliter veldig og kanskje ikke har en lysere horisont i løpet av mars, men kanskje ser konturene av et lysningspunkt i løpet av sommeren, burde de også få en forsikring om at de har en stat og et støtteapparat i regjeringen. Men det har de altså ikke, slik næringsministeren nå svarer. Det er helt katastrofalt ille at ikke regjeringen nå i større grad, med de erfaringene en har hatt gjen-

nom denne høsten, klarer å etablere en større forutsigbarhet.

Så jeg stiller spørsmålet igjen: Vil næringsministeren nå gi en garanti eller ta et initiativ internt i regjeringen og komme tilbake med noe til Stortinget som gjør at en sikrer forutsigbarheten for folk som nå er permittert, og for bedrifter som trenger kompensasjon utover det som er de vedtatte tidslinjene fra regjeringen?

Statsråd Iselin Nybø [10:29:52]: Det er Stortinget nå i dag som vedtar budsjettet for neste år, og der ligger de rammene som ligger der. Men jeg kan si på vegne av regjeringen at regjeringen er beredt til å bidra også utover det som ligger der. Regjeringen lager nå ordninger som skal kunne vare lenger hvis det er behov for det, og vi vil selvfølgelig følge kontinuerlig med på næringslivet og de ordningene vi har – hvordan de treffer, om det er behov for å utvide dem, og om det er behov for å endre dem eller justere dem.

Jeg er uenig i den virkelighetsbeskrivelsen som representanten legger til grunn. Jeg mener ikke at regjeringen har gjort alt perfekt, men jeg mener det er for tidlig å konkludere, for vi står fortsatt oppe i en krise, vi er fortsatt helt avhengige av å jobbe sammen med næringslivet, jobbe sammen med partene i arbeidslivet, ha en dialog om hva som er nødvendig. Det er derfor vi får på plass en ny kompensasjonsordning. Det er derfor vi har endret regelverket rundt låneordningen slik at det skal være enklere å gi statsgaranterte lån. Det er derfor vi har utsatt innbetalinger av skatter og avgifter.

Morten Wold hadde her overtatt presidentplassen.

Terje Aasland (A) [10:30:57]: Det gir ingen trygghet at regjeringen følger med. De sa gjennom hele sommeren også at de skulle følge med, men vi havnet i en situasjon der en altså ikke klarer å utbetale sårt tiltrengt likviditet til bedrifter som sliter med å betale regningene sine akkurat nå. Så den følge-med-tilfredsheten gir ingen trygghet.

Det burde være veldig enkelt å si at man stiller opp for helt vanlige folk som er permittert, og at man stiller opp for bedrifter som er inne i en dyp, alvorlig krise så lenge pandemien varer. Punktum finale. Jeg kan ikke fatte at ikke regjeringen kan si det. Det er jo det næringslivet og partene etterspør. Er det noe NHO varsler nå, er det behov for større forutsigbarhet enn det regjeringen har lagt opp til, og det stortingsflertallet innvilger her i dag. LO-lederen var ute og sa: Ikke stopp når du har løpt nesten en maraton. Ikke stopp når det er én kilometer igjen. Men det er nettopp det regjeringen gjør. Jeg ønsker derfor et svar på hvorfor man ikke kan si at de økonomiske tiltakene... (Presidenten klubber.)

Statsråd Iselin Nybø [10:32:03]: Denne regjeringen stiller opp. Dette stortinget stiller opp. Vi har brukt over 100 mrd. kr under denne pandemien nettopp for å avdemppe den vanskelige situasjonen for folk og for næringslivet. Vi er heldige i Norge fordi vi relativt sett har vært forskånet for de verste utslagene av pandemien så langt. Så langt har vi også vært forskånet for de aller verste utslagene i økonomien, selv om vi har store utfordringer både med arbeidsledighetstall og med en dupp i økonomien som vi ikke har sett i nyere tid. Men denne regjeringen stiller opp. Denne regjeringen sier også at vi er beredt til å fortsette ordningene, justere ordningene, gjøre mer for de bransjene som kommer til å slite i det videre, også. Det vi gjør nå, er at vi lager en kompensasjonsordning som i motsetning til den forrige faktisk kan vare så lenge dette stortinget og denne regjeringen ønsker at den skal vare. Den er robust, og den kan tas opp og ned. Det er det som er poenget med den nye ordningen.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [10:33:17]: Fremskrittspartiet har jobbet godt i lag med regjeringen for å bidra til at vi har en oppegående reiselivsnæring også i etterkant av pandemien. Vi har en del utfordringer for pakkereisearrangører, og vi fikk på plass forslag til tiltak i en delavtale til statsbudsjettet for 2021 om å be regjeringen vurdere forslag til tiltak, f.eks. gjennom en ordning i regi av GIEK, for å bidra til at garantimarkedet for pakkereisearrangører fungerer i 2021.

Kan statsråden informere litt om når man kan forvente å ha en sånn ordning på plass?

Statsråd Iselin Nybø [10:34:04]: Først vil jeg si at jeg er enig med representanten i at det har vært et godt samarbeid. En av tingene som har vært diskutert her, er den såkalte nettolønnsordningen, der regjeringen foreslo å gjøre det samme som den rødgrønne regjeringen gjorde, nettopp å ha et tak for ordningen. Vi foreslo altså det som var før denne regjeringen tok over, men der har vi fått et godt forlik, vil jeg si.

Når det gjelder pakkereisearrangørene og de utfordringene de står overfor, ser vi at en del av dem har utfordringer med å få garantier for fortsatt å være med i Reisegarantifondet. Det skyldes bl.a. at en av disse forsikringsaktørene har trukket seg ut av markedet. Vi vurderer nå ulike tiltak. Ett av tiltakene er en ordning gjennom GIEK. Vi har ikke konkludert ennå, men jeg kan forsikre representanten om at departementet hos meg jobber med ulike tiltak for hvordan vi kan avhjelpe situasjonen for dem som ikke får garantier til å fortsette med lønnsgapet i Reisegarantifondet.

Geir Pollestad (Sp) [10:35:19]: Då var me ferdige med støttreplikkar frå støtteparti.

Eg har lyst til å spørja om luftfarten. Denne krisen er alvorleg for Widerøe, han er alvorleg for SAS, og han er alvorleg for Norwegian. Så er det sann at alle andre næringsdrivande har fått kompensasjonsordning. Dei har fått dekt utgifter eller tap. Det har ikkje flyselskapa våre.

Når ein veit at luftfartsnæringa sysselset svært mange tusen menneske, og at næringslivet elles er heilt avhengig av at me har ei fungerande luftfartsnæring, er spørsmålet mitt: Kva tid kan me venta oss at det vert lagt fram ei kompensasjonsordning for luftfarten?

Statsråd Iselin Nybø [10:36:08]: Nå skal jeg være litt forsiktig så jeg ikke går inn på området til samferdselsministeren, som er den som har hovedansvaret for luftfarten og eventuelle kompensasjonsordninger som måtte komme der.

Men jeg vil korrigere det inntrykket representanten gir her, for samfunnet og fellesskapet har virkelig stilt opp også for flyselskapene i denne perioden. For det første har vi brukt mye penger på rutekjøp. På et tidspunkt var Widerøe det flyselskapet i Europa som var størst på antall flyvninger fordi staten stiller opp og kjøper ruter. For det andre har de hatt stor nytte av permitteringsregelverket, som har gjort at staten har tatt store deler av kostnadene som også flyselskapene hadde. Så har vi garantifasiliteten på 6 mrd. kr, som enkelte har benyttet seg av, og flere nå vurderer, for den er utvidet, og sånn sett er muligheten fortsatt der.

Men også luftfarten kommer til å ha utfordringer framover, og vi vurderer også andre tiltak for dem.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [10:37:20]: På onsdag fekk Boreal seglingsnekt av Sjøfartsdirektoratet etter alvorlege avvik i sikkerhetsopplegget deira. Det viser seg også at dei allereie 27. november fekk varsel om dette, og same kveld som dei fekk seglingsnekt, var statsrådar for både fiskeri, næring og samferdsel til stades. Det er næringsministeren som har dette som ansvarsområde.

Dette er ein dramatisk situasjon. Det er små og store samfunn som plutselig blir isolerte. Eg har fått tilsendt bilde av folk som står i kø nede på ferjeleiet og ikkje veit kva som skjer, folk som ikkje kjem seg på jobb, næringsindustri som plutselig har mista livlina si, osv., osv.

Dei fekk heldigvis klarsignal til å gå i gang igjen, etter at dei la fram ein plan for korleis dei skulle utbetre dette, men det er mykje tvil i denne saka. Kva har skjedd? Kan befolkninga no vere trygg? Da er spørsmålet til statsråden: Kan statsråden no garantere at sikkerheita er i behald etter at dei fekk seglingsstart igjen?

Statsråd Iselin Nybø [10:38:29]: Dette er en sak som er håndtert og fortsatt håndteres av Sjøfartsdirek-

toratet. Sikkerhet til sjøs har høy prioritet. Det er selvfølgelig viktig å fokusere på det hele veien.

Det er riktig som det ble sagt, at vi hadde et møte med Sjøfartsdirektoratet den kvelden, og det var nettopp på grunn av den situasjonen representanten beskriver. Dette skjedde brått, dette var dramatisk for store og små samfunn langs hele kysten vår. Vi hadde selvfølgelig behov for å få informasjon: Hva har skjedd? Hva er tidshorisonten på dette? Vi hadde behov for å høre om det var nødvendig å sette inn ytterligere eller andre tiltak i en periode framover. Derfor vil jeg si at vi hadde et godt møte med Sjøfartsdirektoratet, der vi også fikk vite at de ventet på en rapport eller et notat fra DNV GL, som var leid inn av Boreal. Det er den Sjøfartsdirektoratet har vurdert, og sånn sett gitt en midlertidig seilingstillatelse på bakgrunn av.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Statsråd Olaug Vervik Bollestad [10:39:57]: I år hadde jeg gleden av å tildele utmerkelsen Årets unge bonde til de klimabevisste potetbøndene Dina Fonn Sætre og Henning Andreas Holand fra Engeløya i Nordland. Dette paret viser et glødende engasjement for gården sin, stor vilje til å gå nye veier, og de arbeider for å gjøre landbruket til en enda mer bærekraftig næring. De selger f.eks. små poteter som delikatesspoteter i stedet for å kaste dem. Det gir lite matsvinn og er god ressursutnyttelse.

Det norske landbruket er til stede over hele landet med små og store bruk. Landbruket er en del av vår identitet, og overalt i Norge er regjeringens landbrukspolitikk for sånne som Dina og Henning. God plante- helse og god dyrehelse gir god folkehelse.

Landbruket har klart seg forholdsvis bra gjennom pandemien vi er midt oppi. Forsyningskjedene har vist seg robuste. Jordbruket har respondert og levert godt i en krevende tid. I 2020 økte kornarealet igjen, med 66 000 dekar, og flere bruk produserer nå grønnsaker og frukt.

Over 80 pst. av departementets budsjett gjelder næringsavtalene innen reindrift og jordbruk. Reindrifftsavtalen prioriterer dem som har reindrift som hovedvirksomhet. Velferden styrkes, og vi øker reindrifftsfradraget til samme nivå som for jordbruket. De siste to årene har rammen for reindrifftsavtalen økt med ikke mindre enn 21 pst.

I en periode med stor usikkerhet i norsk næringsliv var det viktig at vi fikk på plass en jordbruksavtale også denne våren. Det har gitt forutsigbarhet for norske bønder og bidrar til å trygge matproduksjonen vår. En stor takk til Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag for et godt samarbeid for å finne løsninger i en krevende tid.

Jordbruksavtalen innebærer 350 mill. kr i økt budsjettstøtte. Vi gjør tydelige prioriteringer også i årets avtale: styrking av distriktsjordbruket, økt selvforsyning, med satsing på korn, frukt og grønt, og en forsterket satsing på klimatiltak. Regjeringen foreslår også 188 mill. kr til utkjøp av melkekvoter når eksportstøtten til Jarlsberg faller bort, slik at ikke hele kostnaden ved nedskaleringen må tas av bøndene selv.

En bærekraftig og riktig bruk av arealene våre er helt avgjørende for å opprettholde et aktivt jordbruk og skogbruk og en aktiv reindrift. Godt faglig grunnlag er en nøkkel til å ta gode beslutninger. Derfor foreslår regjeringen å styrke Landbruksdirektoratets faglige arbeid med arealbruk, med temaer som f.eks. klima, miljø og rovvilt.

Framtidens næringsliv er grønt, smart, nyskapende og kunnskapsbasert. På landbruks- og matområdet foreslår regjeringen å bruke over 1 mrd. kr på forskning og kunnskapsutvikling.

Skogen er avgjørende for å lykkes i klimakampen. Skogen bidrar med opptak av CO₂ og med råstoff som kan erstatte mange ulike klimaskadelige og oljebaserte produkter. Derfor foreslår regjeringen økte bevilgninger til klimatiltak i skog for å øke opptaket av karbon gjennom tettere planting og økt gjødsling i skog.

Verdens klima er i endring. Vi må bekjempe klimændringene, og vi må tilpasse landbruket til å takle et nytt klima som blir varmere og våtere. Derfor er det grønne skiftet ekstremt viktig for regjeringen, for meg og for oss alle. På samme måte som Dina Fonn Sætre og Henning Andreas Holand fra Engeløya i Nordland arbeider for å gjøre landbruket til en enda mer bærekraftig næring, mener denne regjeringen alvor med det grønne skiftet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Nils Kristen Sandtrøen (A) [10:44:48]: I min replikk til representanten Reiten, som er partikollega av landbruksministeren, tok jeg opp den alvorlige situasjonen med arbeidsvilkårene for arbeidsfolkene våre i jordbruket og i grønn sektor. I vår vedtok Stortinget enstemmig at vi skulle sørge for nok arbeidskraft til denne viktige delen av landets beredskap, og det sto klart i vedtaket at det forutsettes ordnede lønns- og arbeidsvilkår. Gjennom sommeren så vi at det åpenbart ikke er tilfelle. Representanten Reiten har nå åpnet for at det kan bli gjort et arbeid på dette viktige området inn mot jordbruksoppgjøret. Det er bra. Men følgende spørsmål gjenstår, for dette handler også om å forsikre oss mot en mulig tredje smittebølge:

Vil landbruksministeren umiddelbart sette i gang tiltak for å sikre at vi har rekruttert nok folk når våronna kommer?

Statsråd Olaug Vervik Bollestad [10:45:50]: Jeg har som statsråd allerede hatt møte med partene om våren og sommeren 2021. Jeg har hatt møte med grøntnæringen og bondeorganisasjonene, men også de fagforeningene som står bak, for det er forhandlingene mellom partene som gjelder. Jeg er opptatt av at vi skal sikre arbeidskraft inn i 2021. Situasjonen i 2020 var at vi forlenget periodene for dem som allerede var her til å kunne være her lenger. Nå går de avtalene ut. En må sikre de ordinære avtalene om at folk kan være her som sesongarbeidere. De kommer inn, men med noen utfordringer. Det er fortsatt problemer med flytrafikken og grenser som er stengte. Derfor må næringen – ut fra det vi hadde møter om – også gjøre det de kan for å sikre seg arbeidskraft med norske arbeidsvilkår.

Nils Kristen Sandtrøen (A) [10:46:54]: I tillegg til at vi har hatt problemer med smitte det siste året, er det en utvikling i samfunnet vårt generelt – i enda større grad i den økonomiske krisen – at mange tusen ungdommer står utenfor arbeidslivet. Ungdomsledigheten er kraftig og stor. Samtidig så vi i sommer at det ble chartret fly fra Vietnam med lavt betalte jordbærplukkere. Jeg vil utfordre landbruksministeren på følgende:

Hvordan tror statsråden at dette påvirker norsk økonomi som helhet, at man flyr inn underbetalte sesongarbeidere samtidig som så mange ungdommer står arbeidsledige? Ville det ikke ha vært bedre å sette i gang et massivt opplegg allerede nå, ved starten av 2021, for å rekruttere arbeidsledig ungdom inn til å bidra og sikre den norske matforsyningen i tiden som kommer?

Statsråd Olaug Vervik Bollestad [10:47:53]: Det var ikke den norske stat som sendte fly og hentet arbeidstakere fra tredjeland, det var arbeidsgivere selv. Det er fortsatt slik at verken norske gartnere eller norske bønder er statsansatte. De er private og har gjort det de har ment har vært rett for seg. Jeg har vært opptatt av at en skal legge til rette for og ta ansvar for dem som kommer hit. En må også sikre de lønnsvilkårene en har framforhandlet mellom partene – det skulle blitt bare mangle.

Jeg har som sagt hatt møter – og vil fortsatt ha møter – med næringen for å bruke norske arbeidstakere. Vi gjorde noe med arbeidsledighetstrygden for dem som er arbeidsledige, og vi ba også bøndene om å bruke ungdom. Men en trenger også en viss kompetanse. Det er ikke bare å gå inn i en åker. En må ha kompetanse. Vi la også til rette for at det skulle brukes midler på å øke kompetansen hos norsk ungdom for å kunne bruke dem i norsk landbruk.

Nils Kristen Sandtrøen (A) [10:48:59]: Den norske befolkningen er gjennomgående blant dem i verden

med best helse, så det er klart at folk som bor i landet vårt, kan plukke bær i en åker. Det skal gå veldig bra.

Det var høyreregjeringen som bevisst åpnet for muligheten til å chartre fly fra Vietnam, så det går ikke an å legge ansvaret på dem som har brukt den muligheten høyreregjeringen har gitt dem. På samme måte var det høyreregjeringen som lot seg overtale av lobbyister fra NHO til å åpne for importert arbeidskraft til verf- tene, noe som igjen førte til stor grad av importsmitte. Alt dette er kjempetap for norsk økonomi. Tenk på alle som driver restauranter, kafeer og reiselivsbedrifter som er direkte rammet som følge av importsmitten. Den enes brød har blitt de manges død.

Ser ikke landbruksministeren at dette er en helt feil økonomisk måte å styre et land på?

Statsråd Olaug Vervik Bollestad [10:49:58]: For det første må jeg si til representanten at de som kom fra tredjeland og inn i norsk landbruk, er en liten prosent- andel. De fleste sesongarbeiderne kommer fra EU- og EØS-området. Det må vi legge til grunn for denne de- batten.

Jeg er like opptatt av smitte og smittespredning som representanten er. Det betyr at landbruket tok det ansvaret, hadde folk i karantene og tok alle forholds- regler for å sikre at en ikke skulle spre smitte.

Når det gjelder arbeidsvilkår, er jeg også opptatt av at utenlandsk arbeidskraft, gjennom å forlenge avtaler, ikke skal skyve ut norske eller andre arbeidere fordi de er billig arbeidskraft. En må sikre at vi til enhver tid har et reglement som ivaretar arbeidstakerne, men som også gir muligheter når det trengs.

Jon Georg Dale (FrP) [10:51:08]: Etter landbruks- meldinga i 2016 var dei fire borgarlege partia einige om fleire grep i marknadsreguleringa i jordbruket. Eitt av dei var dobbel mottaksplikt for industrien for aktivt å sørge for at det vart ein effektiv konkurranse i nærings- middelindustrien, og ikkje minst å sørge for at dei som har marknadsreguleringsansvaret, har alle insentiv til faktisk å utføre det etter best moglege evne, med ut- gangspunkt i at dei faktisk kan risikere at alle varer hamnar på deira lager. Det er ein effektiv måte å sørge for at lagra ikkje hopar seg opp. Denne doble mot- taksplikta har statsråden 25. november i år avlyst, trass i at det ikkje er gjennomført noka form for konsultering med dei av oss som var med og gjorde det vedtaket. Korleis har statsråden tenkt å få dette igjennom i Stor- tinget?

Statsråd Olaug Vervik Bollestad [10:52:11]: Vi had- de ramreforskriften ute på høring, det vet represen- tanten veldig godt. I den høringen tok vi inn over oss mye av det som ble lagt på bordet. Vi var opptatt av en

annen ting som også sto i Granavolden-plattformen, som representantens parti var med på, nemlig et land- bruk over hele landet. Skal man ha et landbruk over hele landet, må man også ha slakteri og meieri som tar imot over hele landet. Det gjorde at vi valgte å priorite- re at vi skal ha et landbruk over hele landet og la ram- meforskriften til grunn for det, og dermed ble det ved- taket gjort ut fra det henseende.

Geir Pollestad (Sp) [10:53:13]: No vart eg i veldig godt humør, for no vart eg mint på at den eine vesle fli- ken som tidlegare landbruksminister Jon Georg Dale fekk gjennom i landbrukspolitikken, ikkje vert noko av, nemleg den doble mottaksplikta. Eg kan forsikra stats- råden om at viss ho treng fleirtal i Stortinget for dette, vil sjølvstapt Senterpartiet – eg trur også Arbeidarpartiet og resten av opposisjonen – stilla opp og gje nødvendig fleirtal for det.

Men eg vil litt tilbake til det eg hadde replikk til representanten Reiten om, nemleg jordvern. No er det snart 2021, og me vil då stå utan eit jordvernmål. Det har vore slik at me set oss jordvernmål, og så jobbar me for å nå dei. Då er mitt spørsmål: Tek statsråden sikte på å leggja fram sitt forslag til nytt jordvernmål før påske, slik at me kan få behandla det i Stortinget i god tid før sommaren?

Statsråd Olaug Vervik Bollestad [10:54:10]: Jeg tror jeg og representanten Pollestad har et felles engasje- ment for jordvern. Forskjellen på oss er at mitt parti faktisk la fram et forslag som ble vedtatt, mens repre- sentanten ikke ville vedta jordvernmål i 2013.

Når vi ser verdien av å ha jordvernmål, at man fak- tisk både legger dem og fyller dem, får man resultater. Derfor vil jeg både se på å redusere dekarerene i en ny strategi samtidig som jeg også ønsker å se på dyrkbar jord. Dette ønsker jeg å levere så fort som mulig, og vi er i gang med den jobben. Jeg satser på at det skal kunne behandles til våren.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [10:55:12]: Eg vil tilba- ke til dette med sesongarbeid, for den situasjonen vi hamna i ved fleire tilfelle i sommar, er heilt uhaldbar. Det mest ekstreme er jo charterfly frå Austen som kom til Noreg med arbeidarar som omtrent var på arbeids- leir, noko som sjølvstapt alle her, reknar eg med, synest er fullstendig uakseptabelt. Men den situasjonen vi er i no, det er ein smittesituasjon, kastar lys over ei veldig stor moglegheit vi har. Det er mange ungdomar som kunne trunge og kunne vore brukte i sesongarbeid. Det svaret som statsråden gav tidlegare her, synest eg var lite framoverlent. Ved eit samarbeid med fagлага, med partane i arbeidslivet, ville det vore fullt mogleg å leggje eit opplegg og eit løp som strekte seg inn i trepartssam-

arbeidet i lønnsoppgjera, men også i jordbruksoppgjeret, der ein kunne sett heilt nye rammer som kunne opna opp for at norsk arbeidskraft kom inn i sesongarbeid i mykje større grad.

Statsråd Olaug Vervik Bollestad [10:56:18]: For å være helt tydelig: Jeg er helt enig i at hovedprinsippet er at norske arbeidsgivere skal bruke norsk arbeidskraft så langt det er mulig, eller også arbeidskraft innenfor EØS-området, som vi har avtaler om. Jeg har tatt dette som skjedde i år, på største alvor. Jeg har derfor allerede nå hatt møte med partene, hatt møte med Gartnerforbundet, med grøntnæringen, med Bondelaget, med Bonde- og Småbrukarlaget og med NHO, nettopp for å sikre at vi kommer i en situasjon som stiller seg annerledes til neste år. Så langt jeg kan se, vil vi la de vanlige reglene som ASD har ansvaret for, gjelde til neste år. Vi har hatt en mulighet til å omstille oss så langt vi kan. Det er allikevel vanskelig å se inn i 2021, men jeg skal gjøre det som står i min makt for å bruke mest mulig norsk arbeidskraft.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [10:57:54]: Fiskeri- og sjømatnæringen er meget viktig for Norge og særdeles viktig for kysten, og den har klart seg ganske godt gjennom koronapandemien.

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder å få fart på utvikling av nye næringer og sikre mer aktivitet langs kysten.

Sjømatnæringen er lønnsom. Den består i hovedsak av store og små familiebedrifter langs kysten som ønsker å videreutvikle sine bedrifter og lokalsamfunn. Omtrent hver eneste fiskebåt er en familiebedrift. En lønnsom næring er også det beste utgangspunktet for å skape enda flere viktige arbeidsplasser langs kysten. Bare lønnsomme arbeidsplasser er varige arbeidsplasser.

Regjeringen arbeider for å sikre forutsigbarhet og konkurransedyktige vilkår for næringen slik at veksten kan fortsette. For disse familiebedriftene er det også viktig at regjeringen reduserer straffen/diskrimineringen av norsk eierskap ved å øke rabatten på formuesskatt på arbeidende kapital. Det betyr at disse familiebedriftene i stedet kan investere mer i utvikling av egen bedrift og skape nye arbeidsplasser.

Havet er vårt største og viktigste matfat. Vi må fortsette jobben med å ta vare på de fornybare ressursene i havet.

Norge er et lite land, og vi er avhengig av å samarbeide med andre land, bl.a. for å sikre fisk og sjømat fra Norge markedsadgang på konkurransedyktige vilkår. God markedsadgang gjennom EØS-avtalen sikrer

tusenvís av eksportrettede arbeidsplasser langs kysten. Regjeringen jobber derfor kontinuerlig for å sikre og forbedre norsk markedsadgang. Bare i Nord-Norge er det ca. 15 000 personer som jobber i fiskeri- og sjømatnæringen, og som er helt avhengige av god markedsadgang.

Ulovlig fiske og omsetning truer den blå framtiden og undergraver en bærekraftig forvaltning av de marine ressursene. Vi trenger bedre og smartere kontrollinnsats. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen til fiskerikontroll med 42 mill. kr i 2021, noe som vil gi rom for å utvikle nye digitale dokumentasjonsløsninger, som er kjernen i en smartere ressurskontroll. Det offentlige bruker allerede ganske mye på ressurskontroll gjennom f.eks. Fiskeridirektoratet og Kystvakten. Regjeringen mener det er riktig at den nye satsingen betales av næringen selv, fordi næringen selv også vil få gevinsten når vi lykkes med forsterket ressurskontroll.

Regjeringen viderefører også reforsikringsordningen i GIEK som sikrer bedrifter i Norge mot tap når de selger på kreditt til utlandet. Ordningen er svært viktig for sjømatnæringen.

Regjeringen har også de siste årene satset betydelig på marin forskning gjennom Havforskningsinstituttet, Nofima og Forskningsrådet, med til sammen 2,3 mrd. kr i foreslåtte bevilgninger neste år.

Vi ser også at satsingen på FOU skaper nye muligheter. For eksempel kan ny fryseteknologi, kanskje i kombinasjon med et voksende torskeoppdrett, åpne nye muligheter for stabil tilgang på råstoff til landindustrien. Spektralmaskinen som er utviklet av Nofima, Maritech og NEO, måler og dokumenterer kvalitet på fisk og kan bidra til at man får økt verdien på råstoffet.

Regjeringen satser også på utvikling av nytt fiskefôr. Tilgang på mer fiskefôr med god kvalitet er kanskje den aller viktigste suksessfaktoren for å lykkes med å få til videre økt produksjon i havbruksnæringen.

Regjeringen foreslår også at det settes i gang et forprosjekt for samlokalisering av Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet i et nytt bygg i Bergen. Det vil kunne legge til rette for ny kunnskapsutvikling og forvaltning for bærekraftig vekst i marin sektor.

Regjeringen foreslår også 13 mill. kr til Coastwatch, i regi av Havforskningsinstituttet, for bedre å overvåke kysten mot f.eks. giftige alger og hente inn kunnskap som er viktig for forvaltning av kysttorsken.

Fiskeri- og sjømatnæringen har et utrolig potensial for Norge, og regjeringen griper tak i de mulighetene som er, for å sikre lønnsomhet og bærekraft. Næringen har vokst raskt og er blant de viktigste framtidsnæringene for Norge.

Framtiden, den ligger rett utenfor vår langstrakte kyst, og det handler om å skape mer og inkludere flere.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Cecilie Myrseth (A) [11:02:54]: Jeg har flere ganger tidligere diskutert fiskerikontroll med fiskeriministeren. Det vet jeg at også ministeren er opptatt av, og han har uttalt opptil flere ganger at arbeidet skulle settes i gang. Det er over et år siden vi fikk en NOU om framtidens fiskerikontroll. Arbeiderpartiet har etterlyst det som en sak for Stortinget, slik at man kan få oversikt over hva som skal gjøres, og hva som er planen til regjeringen. 21. oktober hadde vi enrunde i spørretimen der jeg spurte etter disse tiltakene. Det var ikke så mange svar, men dagen etter, 22. oktober, kunne man lese i Fiskeribladet at fiskeriministeren skulle legge fram fire arbeidspakker og en helhetlig plan i høst, slik at man kunne komme i gang med arbeidet. Jeg har ikke hørt noe mer siden da, men jeg lurer på: Hvor er disse fire arbeidspakkene?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [11:03:50]: Vi kommer medio januar, antageligvis i Tromsø, til å legge fram oppfølgingen av ressurskontrollutvalgets 92 forslag.

Som jeg nevnte i mitt innlegg, har vi mange hundre tusen landinger av fisk i Norge i dag, og vi har ikke lykkes med å få full oversikt og kontroll gjennom fysiske kontroller – vi kontrollerer bare ca. mellom en halv og én prosent av alle landinger.

Vi mener det er viktig, og det er også i tråd med utvalgets forslag, ikke å gjøre mer av det som ikke har fungert. Vi må jobbe smartere og bedre og bruke ny teknologi for å skaffe oss dokumentasjon for å påvise at det eventuelt har skjedd overtredelser. Det er den rette og beste veien å gå, og vi skal lansere forslagene ca. medio januar.

Cecilie Myrseth (A) [11:04:40]: Jeg spurte ikke om hva man skal gjøre i januar. Vi hadde en viktig diskusjon her i oktober. Da ble det spørsmål om man ikke burde få en helhetlig sak, som også Arbeiderpartiet har forslag om i budsjettet, til Stortinget. Jeg mener det er viktig for oss å få den tverrpolitiske enigheten som det er fullt mulig å få til på dette viktige punktet. Hvorfor kunne man ikke gjøre det sammen? Svaret fra fiskeriministeren har vært at dette burde ikke gå via Stortinget. Man burde gjøre det mye mer effektivt og raskere, og det kan man gjøre om man unngår Stortinget. Da var svaret fra ministeren at man skulle legge fram fire arbeidspakker i høst. Jeg regner med at da han sa det, hadde man de pakkene rimelig klare, siden vi allerede var nesten i november. I Oslo er det kanskje høst da, men der både jeg og fiskeriministeren kommer fra, er det vinter.

Spørsmålet mitt er igjen: Hvor er disse fire arbeidspakkene, og hvorfor er de ikke lagt fram?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [11:05:43]: Jeg opplever at jeg svarte på spørsmålet i forrige runde, men jeg kan si det igjen: Vi har ikke noen intensjon om å unngå Stortinget, tvert imot, men vi følger opp anbefalingene fra Fiskerikontrollutvalget og skulle gjerne fått lagt det fram rett før årsskiftet, men det blir noen uker over nyåret, ca. medio januar.

Det som jeg opplever og ser i merknadene, er at Arbeiderpartiet understreker at de er for at vi skal få en bedre ressurskontroll. Jeg registrerer at man har varslet at man skal stemme imot forslaget om en avgift, og dermed får vi ikke finansiert arbeidet hvis det skulle få flertall. Det er en realitet at hvis vi kan komme forttere i gang med arbeidet, er det en fordel, for det er et arbeid som kommer til å ta mange år. Det er viktig å få satt i gang med det første steget på veien, som er det vi skal offentliggjøre i midten av januar.

Cecilie Myrseth (A) [11:06:38]: Forskjellen på Arbeiderpartiet og regjeringen er vel at vi ønsker å jobbe mer helhetlig. Dette er et stort og komplekst arbeid, og det er store utfordringer. Det vet vi når vi snakker med fiskerne langs kysten, organisasjonene og næringen. Det å få bukt med ulovlighetene i fisket er ekstremt viktig. Derfor burde det for lenge siden vært lagt fram en sak om dette. Jeg tenker at regjeringspartiene fint burde kunne stemme for Arbeiderpartiets ganske så beskjedne forslag om å få på plass en slik type helhetlig arbeid. Vi vet nå at når det gjelder kongekrabbe, f.eks. – det var en sak i Fiskeribladet i går, var det vel – eksporterer vi 30 pst. mer enn hva man har kvote til. Det viser litt hvor store problemer vi har.

Mitt siste spørsmål til ministeren om dette er: Kan fiskeriministeren anbefale regjeringspartiene å stemme for Arbeiderpartiets forslag? Det er tross alt straks jul.

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [11:07:45]: Jeg vil si til representanten Myrseth at vi har hatt et NOU-arbeid som har gått grundig igjennom problemstillingene. Jeg opplever for så vidt at det er bred enighet om, eller at alle er enige om, at vi må få bukt med ulovlighetene som foregår. Veien til målet er å følge opp det grundige utredningsarbeidet som er gjort av ressurskontrollutvalget. Jeg tror det er viktig å komme i gang, og derfor har vi tenkt å implementere de aller fleste av forslagene fra utvalget gjennom helt fornuftige og viktige tiltak. Det handler om bedre dokumentasjon og bruk av ny teknologi. Det handler også om at næringen selv må igjennom en holdningsendring, og det handler om at vi skal øke verdiskapingen langs kysten og få bukt med ulovlighetene som foregår. De aller fleste driver seriøst,

og det er dem vi skal bakke opp. Det handler også om at landindustrien skal gjøre det bedre enn de gjør i dag.

Geir Pollestad (Sp) [11:08:53]: Eg vil følgja opp det som gjeld forslag nr. 16, som feilaktig vart omtalt som eit forslag frå Arbeidarpartiet, men som er eit forslag frå Arbeidarpartiet, Senterpartiet og SV. Om det sa statsråden at det kunne ein ikkje støtta, fordi ein ikkje hadde inndekning. Men dette er eit rammeuavhengig forslag, og uavhengig av at me er ueinige om finansieringa, vil det vera mogleg å forankra den framtidige fiskerikontrollen i Stortinget.

Eg tenkjer at fiskerikontrollen er inngripande og avhengig av støtte. Korleis kan ein då sikra legitimitet og støtte til fiskerikontrollen? Jo, eg meiner at å leggja det fram for Stortinget vil vera ei god ordning. Så mitt spørsmål, når statsråden veit at sjølv om me er ueinige om finansieringsforma – nokon vil ta det over statsbudsjettet, nokon vil ta det over avgift – er det framleis mogleg å støtta forslag nr. 16, er no: Synest statsråden det er eit godt forslag?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [11:09:53]: Vi har fremmet et forslag om at det nye kontrollarbeidet skal finansieres gjennom en avgift på næringen. Fiskerinæringen er lønnsom. Senest i går kunne vi lese at den gjennomsnittlige driftsmarginen i fiskeflåten i fjor var på 21 pst. Det er ganske bra.

Også på andre områder er det vanlig at næringen selv betaler for kontrollvirksomhet. Det offentlige har allerede ganske betydelige utgifter til kontrollvirksomhet gjennom en del kontrollfartøyer i Fiskeridirektoratet, analyseenheten i Vardø og det arbeidet som Kystvakten gjør. Så vi synes det er naturlig at næringen selv er med og betaler en del av det kontrollarbeidet som nå skal utvikles, fordi næringen selv også får gevinsten når vi lykkes med å få bedre kontroll.

Geir Pollestad (Sp) [11:10:47]: No brukte statsråden heile svaret sitt på det eg ikkje spurde om, nemlig finansieringa. Eg aksepterer at regjeringsspartia og Framstegspartiet ønskjer å bruka avgift. Arbeidarpartiet, Senterpartiet og SV føreslår å ta dette over statsbudsjettet. Der er me ueinige.

Men det er ikkje det eg spør om. Eg spør: Ser statsråden at ein vil få meir legitimitet bak fiskerikontrollen om ein tek dette til Stortinget, om ein sørgjer for at det er Stortinget som tek stilling til dei verkemidla og dei tiltaka ein skal ha for å få lovlege og gode tilstandar i fiskerinæringa? Det er det forslag nr. 16 handlar om, og som eg er veldig undrande til at regjeringsspartia og Framstegspartiet ikkje ønskjer å støtta. Så spørsmålet mitt er igjen: Ser ikkje statsråden at det vil vera ein for-

del å få forankra den framtidige fiskerikontrollen i Stortinget?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [11:11:43]: Hvis det er ønsket til Stortinget, kommer vi hit med forslagene. Men når vi legger fram det som vi har tenkt å legge fram i januar, tviler jeg på at det vil være noen spesiell uenighet i Stortinget om det. Dette tror jeg er ting som det vil være bred enighet om. Men hvis Stortinget ønsker at vi skal komme tilbake med de tiltakene, forholdet vi oss til det. Foreløpig forholder jeg meg til å gjennomføre det som er anbefalingene fra Fiskerikontrollutvalget, og komme raskest mulig i gang. Skulle Stortinget ønske noe annet, vil jeg forholde meg til det.

Men jeg tror vi kommer til å legge fram viktige, riktige og gode tiltak som et første steg på veien på en lang reise som det er viktig å få den rette retningen på, nemlig å få brukt ny teknologi for i større grad å få dokumentasjon på ulovligheter som foregår, enn det vi har klart med de virkemidlene vi har brukt så langt.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [11:12:47]: Eg skal byggje bru mellom Riksrevisjonens rapport og brexit, forhandlingane vi har med Storbritannia om fiskeriavtale. Som vi hugsar, er den forståinga som departementet hadde av intensjonen som Stortinget la til grunn i havressursloven, feil. Statsråden har bl.a. sagt at fiskeripolitikken samla sett skal gi eit bidrag til fiskeria sine ringverknader i distrikta som er større enn kva som ville ha skjedd utan ein slik fiskeripolitikk. Eit samrøystes storting har sagt at dette ikkje er i tråd med dei intensjonane Stortinget har hatt, og har bedt statsråden kome tilbake med ein politikk som i større grad er i tråd med det, der ein i større grad legg til rette for kystsamfunna. Det er spesielt den minste flåten ein da peiker på. Så har vi da brexit-forhandlingar, eller den britiske delen av våre forhandlingar.

Vil byrdefordelinga på norsk side vere sånn at ein skjermar den tradisjonelle norske kystflåten, når byrdefordelinga etter oppgjeret med Storbritannia er gjort?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [11:13:50]: Det er faktisk litt vanskelig å svare på et sånt spørsmål når det foregår forhandlinger. Men på et litt mer prinsipielt grunnlag er det viktig å si at gjennom de 40–50 siste år, før 1977, har det vært et villvestfiske som har foregått fritt, og som har gått ut over den norske kystflåten spesielt. Det å få Svalbardtraktaten og de forholdene på plass har brakt ting i mer ordnede former. Så har Norge havnet inn i skilsmisseoppgjøret mellom EU og Storbritannia. Vi ønsker ikke å komme i noen direkte skuddlinje i det som foregår der. Men det foregår forhandlingsprosesser, og vårt utgangspunkt er å få en best mu-

lig løsning for Norge. Når det gjelder fordelingen mellom forskjellige fartøygrupper, er det mer et spørsmål om hvordan vi internt i Norge fordeler våre ressurser mellom de forskjellige fartøygruppene.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Statsråd Sveinung Rotevatn [11:15:06]: Eg brukar vanlegvis ikkje å vere til stades i næringskomiteen sin budsjettdebatt, men i dag er eg det fordi det er fremja eit laust forslag i salen som er på mitt konstitusjonelle område, som handlar om rovviltforvaltninga.

Den 4. desember hadde vi debatt i denne sal, og det vart gjort eit viktig vedtak om å opne opp for lisensjakt på ulv i eit område utanfor ulvesona nord i Rendalen. Det vedtaket følgjer eg opp. Men eg oppfatta ikkje at under den debatten og i det vedtaket låg det at fleirtalet i Stortinget ønskte at vi skulle felle den genetisk verdifulle ulven i Deisjø-reviret. Det var rett nok eit forslag frå Senterpartiet om å ha jakt på det paret, men det vart ikkje eingong løfta til votering.

Det lause forslaget som no er fremja, kan vanskeleg tolkast på nokon annan måte enn at det er eit mål nettopp at den genetisk verdifulle ulven som er der, vert felt. Av omsyn til den alvorlege innavlssituasjonen vil det vere veldig uheldig for den sør-skandinaviske bestanden om så skulle skje. Viktigheita av å ta vare på genetisk verdifull ulv har vorte understreka mange gonger for og av Stortinget. Også stortingsmeldinga om ulv i 2016, som la grunnlaget for ei einigheit i Stortinget, og som er den politikken vi i dag styrer etter, kommuniserer det veldig tydeleg. Den einigheita vart elles understreka i eit vedtak frå same dag, 4. desember, der partia stemte for at det ligg fast og skal styrast etter. Dette er også ein viktig del av rovviltforliket.

Grunnen til at stortingsfleirtalet har vore oppteke av at ein ikkje skal felle genetisk verdifulle individ, er ganske enkelt at viss ein ikkje får jamn tilførsel av ny genetik inn i ulvebestanden, vil den få store problem med å vere levedyktig med dagens bestandsmål. Difor har Stortinget vore oppteke av det, og difor er også eg oppteken av det.

Eg har gjort alt i mi makt for å følgje opp det vedtaket Stortinget gjort. Eg har gjort vedtak om at ulveparet i Deisjø-reviret skal flyttast frå området omgåande, og eg har gjort eit vedtak om at så snart det er gjort, skal det verte opna for lisensfelling av ulv i det aktuelle området, heilt inn til grensa av ulvesona. Seinast i går vedtok eg å opne opp for lisensfelling i om lag 30 pst. av det arealet som rovviltneimndene opphavleg sette opp som skjerma for jakt i det aktuelle området.

Alle vedtak er gjorde. Alt som kan gjerast politisk, er gjort. Det som ikkje kan gjerast politisk, er å styre vêret. Kvifor er det viktig? Jo, fordi at for å lukkast med å

fange inn og flytte ulv må førebuingane og snø- og vêrforholda vere gode. Det er viktig av omsyn til at det skal vere praktisk mogleg i det heile å spore opp ulvane, men sjølv sagt handlar det også om f.eks. tryggleiken til dei som skal fly med helikopter. Det vi snakkar om her, er eit veldig krevjande arbeid der ein må fly med helikopter etter ulv i fart nært bakken i område med skog, dalføre osv. Det er eit arbeid ein ikkje bør gjere når det er tåke, underkjølt regn, fare for nedising. Forholda må liggje til rette for at ein skal gjennomføre dette i praksis på bakken. Dei sju dagane som gjekk mellom Stortinget sitt vedtak og fristen som vart sett, var det ikkje slike forhold, men eg håpar sjølv sagt at det vil vere det så raskt som mogleg.

Statens naturoppsyn er i området. Dei har lagt ned ein stor innsats i håp om at det skal vere mogleg å gjere eit forsøk, og dei kjem til å fortsetje med det. Det ulveparet har eg vedteke at skal flyttast. Det skal skje, og det skal opnast for lisensjakt i området med ein gong deretter.

Eg vil leggje til at når det no vert fremja eit forslag, så ligg det sjølv sagt underforstått at ein meiner at her gjer ikkje eg den jobben eg skal gjere med å følgje opp stortingsvedtaket. Eg vil seie at eg ikkje i det heile har interesse av det. For det første forstår eg godt kor fleirtalet i stortingssalen ligg i dette spørsmålet. Det bør alle statsrådar sjølv sagt både forstå og etterleve.

For det andre er det slik at jo lenger vi ventar med å flytte, jo mindre er sjansen for at dette ulveparet faktisk får kvalpar i vinter. Det er heile poenget med å ta vare på genetisk verdifull ulv, at nettopp det skal skje. Jo lenger tid som går, jo mindre er sjansen for at ein skal lukkast med det. Difor har eg all interesse i – og det bør Stortinget også ha – at dette vert gjennomført så fort som i det heile mogleg, både slik at ein kan ta vare på dei individa Stortinget ønskjer å ta vare på, og slik at ein kan opne for lisensjakt i det aktuelle området, slik Stortinget også ønskjer.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Terje Aasland (A) [11:20:22]: Når det gjelder tillit til forvaltningen av rovdirene våre, ikke minst med tanke på de vedtakene som er gjort i Stortinget om forvaltning av rovdirene våre, tror jeg vi er helt enige om at det er helt avgjørende viktig at forvaltningen følger opp de vedtakene fast og bestemt, og at det ikke er noen tvil om det. Hvis ikke vil en så tvil om muligheten for å opprettholde den todelte målsettingen. Derfor er det viktig for Arbeiderpartiet å presisere at det er helt avgjørende at Stortingets vedtak av 4. desember følges opp. Vi har forståelse for at dårlig flyvær er noe statsråden ikke kan gjøre noe med, men jeg trenger allikevel en veldig tydelig forsikring om at statsråden garanterer for at det ar-

beidet blir tatt opp igjen så fort flyværet tillater det, og at det arbeidet pågår uten opphold fram til ulven er flyttet.

Statsråd Sveinung Rotevatn [11:21:18]: Det kan eg absolutt garantere. Vi har folk i området, og dei kjem til å vere der framover for å sørge for at så snart det lèt seg gjere reint vèrmessig, føremessig, skal ein setje i gang flyttingsforsøk. På det tidspunktet Stortinget fatta sitt vedtak, får eg minne om at det ikkje eingong var god nok sporsnø i området. Det kom det heldigvis etter kvart. Det gav håp om ei rask flytting. Då ein var klar for å gjere det, med bruk av helikopter, var det dessverre slik at vèrforholda ikkje tillèt det. Men helikopter er i beredskap. Statens naturoppsyn er i beredskap. Dei er i området, og dei er klare til å gjennomføre flytting så snart vèr- og føreforholda tillèt det.

Terje Aasland (A) [11:21:59]: Takk for svaret. Det er en viktig garanti som der gis. Jeg vil også få forsikret meg om at det arbeidet foregår uten opphold, og at en gjør det nå, kontinuerlig, fram til de individene som skal tas ut, er tatt ut.

Statsråd Sveinung Rotevatn [11:22:24]: Ja, eg kan forsikre om det. Våre folk kjem til å vere til stades og klare. Dei kjem til å vere i dette reviret framover, også på dei dagane då vi andre forhåpentleg får moglegheit til å feire jul med familiane våre og alt det som høyrer med, slik at ein kan sørge for flytting så raskt det lèt seg gjere. Eg vil igjen minne om at det også er i alle si interesse at nettopp det skal skje. Eg håpar og trur at det skal vere mogleg å gjennomføre så raskt som det i det heile er mogleg, i tråd med det Stortinget har vedteke, og det Stortinget har bedt om. Det følgjer eg sjølvsagt opp som ansvarleg statsråd.

Jon Georg Dale (FrP) [11:23:13]: Eg vil starte med å seie at eg diverre er einig med statsråden i at han har ryggdekning for den situasjonen, i lys av at både Arbeidarpartiet og Senterpartiet, i lag med regjeringspartia, røysta for Arbeidarpartiets forslag nr. 1 sist. Det var krevjande, og difor gjorde ikkje Framstegspartiet det. Men det er utfordrande at tilliten til forvaltninga no vert sett hardt på prøve, for folk opplever at det er avstand mellom stortingsvedtak og det som faktisk skjer på bakken. Men eg er roa over at statsråden har garantert for at desse no vert ståande om nødvendig gjennom jula, og at flytting skjer så raskt vèret tillèt det.

Men det er to forhold til som det er nødvendig at ein avklarar. Det eine er at det, i den augneblinken dei er flytta, straks vert opna for jakt. Og det andre er om statsråden kan forsikre at ulven får GPS-merking, slik at

ein har kontroll, og at han ikkje vert tillaten å reetablere seg i det området han no eventuelt vert flytta frå.

Statsråd Sveinung Rotevatn [11:24:18]: La meg starte med å seie at tillit til rovviltforvaltninga er heilt avgjerande, for her er ein på eit område der det er sterke meiningar og viktige interesser involverte, og der det også historisk har vore mykje konflikt – eg vil seie for mykje konflikt. Så det at det skal vere tillit til at rovdyrforvaltninga følgjer opp alle dei vedtaka som eg gjer som ansvarleg statsråd, og som Stortinget gjer, er kjempeviktig. Den tilliten har eg, og eg håpar at folk flest også har det.

Når det gjeld dei to spørsmåla frå representanten: Eg har gjort eit vedtak om at så snart desse ulvane er flytta frå området, skal det verte opna for jakt. Det er rett nok ei avgjerd som er delegert til fylkesmennene, men eg har all grunn til å tru at dei vil vere seg sitt ansvar bevisst. I motsett fall får eg ta sjansen på å seie at då vil det verte gjort eit nytt vedtak.

Det andre gjeld GPS-merking. Der har eg også bestemt at dei ulvane vi skal flytte, skal også merkjast, slik at vi kan følgje dei vidare.

Jon Georg Dale (FrP) [11:25:20]: Eg set pris på forsikringane om det, men eg håpar jo, til liks med statsråden, at forvaltninga no snart har teke hintet. For Stortinget trur eg det er ganske avgjerande at ikkje fylkesmannen, verken på dette eller andre område, no prøvar å tolke seg bort frå det som Stortinget eksplisitt har gjort vedtak om.

Men det som er utfordrande med den situasjonen vi er i no, er at når ulven eventuelt skal flyttast, vert han flytta inn i ei overfylt ulvesone. Kan vi forvente at statsråden så raskt som i det heile mogleg, og helst før julaften tikkar inn, har avklart spørsmålet om moglegheit for felling av ulv i ulvesona, i tråd med rovviltnemndene sine vedtak?

Statsråd Sveinung Rotevatn [11:26:08]: Ja, la meg starte med å seie at vi har allereie opna for uttak av ulv utanfor ulvesona ved å oppretthalde dei vedtaka som rovviltnemndene gjorde om å kunne ta ut opptil 27 individ utanfor ulvesona. Så er det eit anna vedtak som handlar om felling innanfor ulvesona. Det har vorte klagt inn til mitt departement, og vi er ikkje ferdige med klagebehandlinga enno, men vi jobbar på spreng for å få avklart det spørsmålet, kva det er grunnlag for å setje i verk av lisensfelling innanfor ulvesona frå og med neste år. Det var diverre ei klageavgjersle ein også hadde i fjor, som det tok lang tid å få avklart, men den kom inn på slutten av året. Eg har sjølvsagt som ambisjon at vi skal få gjort ferdig den klagebehandlinga i mitt departement så fort som i det heile mogleg, slik at

ein kan få vissheit om kva som kjem til å vere rammevilkåra når jakta startar opp, eventuelt, innanfor sona frå 1. januar.

Emilie Enger Mehl (Sp) [11:27:13]: Jeg må korrigere representanten Dale. Senterpartiet stemte ikke for forslag nr. 1, fra Arbeiderpartiet.

Den 7. desember gjorde Stortinget et helt klart vedtak. Vi bestemte at enhver utvidelse av ulvesonen skulle stoppes, vi bestemte at det gjaldt også bufferzoner, og vi bestemte at den eksisterende buffersonen skulle oppheves fra og med 15. desember. Det var ordlyden. Alle partiene bak det forslaget visste at man ikke hadde noen garanti for at en ulv var flyttet innen en uke, og alle sa likevel at de mente at den sonen skulle oppheves fra og med 15. desember. Et sted må grensen gå, og det er helt utrolig at statsråden klarer å trenere et så klart vedtak.

Så mitt spørsmål er: Hvordan mener statsråden at ordlyden «oppheves fra og med 15. desember» kan tolkes? Og hvilken formulering ville egentlig ha vært klarere?

Statsråd Sveinung Rotevatn [11:28:18]: Den debatten og det vedtaket som det her vert referert til, får eg minne om at var ei hastesak som ikkje vart behandla i komité. Det vart ikkje skrive ei innstilling, og det var ingen saksordførar. Av den grunnen var eg i debatten oppteken av å vite kva som var formålet med forslaget frå fleirtalet som eventuelt stemte for det. Var det slik at fleirtalet framleis stod ved at ein skal unngå å felle genetisk verdifulle individ, slik det går fram av rovviltforliket, og slik det går fram av ulveeinigheitå Var det slik at naturmangfaldlova etc. også må ligge til grunn her? Alt det vart bekrefta i løpet av debatten.

Så har eg følgd opp vedtaket i lys av det, gjennom at ja, vi skal opne for lisensjakt i dette området, men vi skal også gjere det vi kan for å forsøkje å flytte dei to ulvane det gjeld, før det skjer. Eg opplevde at det var det Stortinget ønskte, og vi har sjølv sagt forsøkt å gjere det så raskt som i det heile mogleg. Men som eg sa i innlegget mitt: Akkurat vêret kan ikkje eg politisk bestemme.

Lars Haltbrekken (SV) [11:29:32]: Statsråden sa i sitt innlegg at det var sjelden han var i budsjettdebatten for næringskomiteen. Jeg håper han kommer oftere til de debattene, ikke primært for å diskutere ulv, men for å diskutere den klimaomstillingen som Norge og resten av verden må gjennom. Der vil satsinger i norsk næringsliv være svært viktig for å få kuttet utslipp, bygd landet og sikret velferden.

For kort tid siden kom nyheten om at regjeringen utsetter den bebudede klimameldingen til etter jul. Det har også kommet en annen nyhet om at EU skjerper

sine klimamål til å kutte utslippene med 55 pst. fram til 2030. Så mitt spørsmål er: Vil regjeringen nå sørge for at også Norge kutter sine utslipp med 55 pst. fram mot 2030, og vil den kommende klimameldingen gi oss oppskriften på hvordan vi skal få til dette i Norge?

Statsråd Sveinung Rotevatn [11:30:42]: Ja, Noreg var faktisk eit av dei aller første landa som forsterka klimamålet sitt. Det opplevde eg også at vi hadde stor støtte for i Stortinget då vi leverte til FN i februar at vi skal kutte utsleppa våre med 50–55 pst. innan 2030. Det som er viktig med det, er at det er nettopp det vi skal kutte. Vi la ikkje inn noko atterhald der, slik bl.a. EU har gjort, om at ein skal rekne inn skog og arealbruk i det målet. Det betyr at målet til EU – dessverre, får eg leggje til – i realiteten er noko lågare enn 55 pst.

Men målet vårt står fast: Vi skal redusere utsleppa med 50–55 pst. innan 2030. Klimaplanen kjem til å vise veg. Eg kan for så vidt vere einig i at det var synd at vi ikkje fekk han klar før jul. Det var definitivt ambisjonen, men det har vore ein haust med mykje, og dette er eit arbeid som involverer nær sagt alle departement. Men planen er like rundt hjørnet, han er straks klar, og han vil vise korleis vi skal halde fram med å kutte utslepp i Noreg i tiåret framover, slik vi har gjort dei siste åra under denne regjeringa, og omstille næringslivet i grøn retning.

Eva Kristin Hansen hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Replikorkordskiftet er omme.

De talerne som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Jonas Gahr Støre (A) [11:32:03]: Dette er jo den siste dagen i Stortinget, hvor vi ønsker hverandre god jul. Jeg tenker at det som burde ha vært temaet over alle temaer i dag, er det at vi i Norge på tampen av 2020 har over 200 000 mennesker som er helt eller delvis uten jobb.

Min hilsen i dag går til deg som har mistet jobben. Den går til deg som er permittert, kanskje én og to ganger, og er usikker på om jobben ryker i 2021. Den går til Tom Rune, en permittert resepsjonist i Tromsø, en av mange i reiselivet som opplever den usikkerheten. Den går til alle dem, og det kan være 250 000–300 000 av dem, som kanskje kommer til sommeren 2021 og opplever at tiden som permittert har fratatt dem rettighetene til feriepenger. Det vil de altså oppleve sommeren 2021.

Disse er det vi er på jobb for. Disse er det denne sal burde fatte vedtak for og gi den maksimale tryggheten som fellesskapet kan gi.

Jeg sender også en hilsen til den ene av sju bedrifter som i dag er usikre på om de vil gå over ende på grunn av krisen.

Da vil jeg si til denne regjeringen: Vi var med i Stortinget på å vedta en kompensasjonsordning i vår. Den kom i gang på tre uker. I juni avvirket regjeringen den ordningen, og de visste at det kunne komme en ny smittebølge høsten 2020. Den kom, men da var det ingen ordning. Statsråden står og snakker om en ordning og er stolt av den. Problemet er at de som trenger den i dag, har den ikke.

Jeg fikk en henvendelse fra et foretak her i Oslo, som går bra, men er stengt ned gjennom et vedtak som er fattet politisk. De vet de kommer i gang igjen og kan klare seg bra, men de går til inkasso fordi det blir januar/februar før pengene kommer, fordi ordningen ikke var klar. Jeg mener det er utilgivelig og uakseptabelt. Her har regjeringen skuslet bort tid.

Min hilsen går også til foretaket Better Moments, en reiselivsbedrift på Svalbard – et klart eksempel på en som faller mellom stolene av ordninger som er kommet, og som ikke fanges opp av de ordningene.

Dette er en debatt hvor det vedtas forlengelse og nye kompensasjonsordninger. Det er på papiret bra, men det er ikke godt nok for dem som er blitt permittert, dem som er ledige, dem som er permittert og ser at perioden går mot slutten, og at de kan miste jobben fullt og helt. Da må regjeringen være langt tydeligere i å si at den vil være til stede og på banen for dem som trenger det, så lenge pandemien varer. Her virker det som om regjeringen trekker bena etter seg. De er for sene, og det etterskuddet kan ikke vare inn i 2021.

Ole André Myhrvold (Sp) [11:35:26]: Den 4. desember debatterte Stortinget et forslag om å stoppe utvidelsen av ulvesonen for å verne den såkalte Elgå-ulven. Bakgrunnen kjenner vi: Forvaltningen hadde utfordret Stortingets klare definisjon på hvor sonen går.

I stortingsdebatten 4. desember sa jeg at på grunn av ulvedebattens temperatur, skal de som forvalter Stortingets vedtak være uhyre forsiktige med å utfordre de vedtak som gjøres. Noen ganger er det jo sånn at også Stortinget etterlater seg et stort tolkningsrom, men noe stort tolkningsrom er det ikke i saken om ulvesone. Og det er overhodet ikke noe tolkningsrom i det vedtaket som ble gjort 7. desember. Det slår kort og godt fast at forvaltningens utvidelse av sonen skulle oppheves fra og med 15. desember. Punktum.

Men hva opplever vi? Jo, vi opplever en statsråd som utfordrer Stortinget i brevs form. Det er ikke forvaltningen som denne gangen gir seg i kast med tolkninger. Det er regjeringen som gir seg i kast med tolkninger av hva som er sagt i debatten, og på den

måten forsøker å vri seg unna stortingsflertallets pålegg om at den midlertidige utvidelsen av sonen skulle vært opphevet 15. desember – et vedtak som ikke har tolkningsrom. Den 15. desember er i min kalender 15. desember, den kommer én gang hvert år, og nå har vi altså passert den.

Men vi bør kanskje ikke være overrasket, for det er ganske uvanlig, det vi hørte i stortingsdebatten 4. desember, nemlig en statsråd som for åpen scene refset presidentskapet for behandlingsformen som et enstemmig storting hadde sluttet seg til, inkludert statsrådets parti. La meg understreke overfor statsråden at i Stortinget er det vedtak som gjelder, ikke statsrådets tolkning av hva og hvem som har sagt hva i stortingsdebatten forut for vedtaket. I Stortinget står vedtak over både hva som er referert i debatten, og eventuelle merknader. Det er vedtak som gjelder, og intet brev fra statsråden til Stortingets presidentskap endrer det, ei heller det faktum at forvaltningens midlertidige utvidelse av sonen skulle vært opphevet 15. desember.

Ettersom statsråden er så opptatt av hva som er sagt i debatten, kan det være fristende å gjenta meg selv her – vedtaket ble gjort for å lukke muligheten for tolkning og slå fast hvor ulvesonen er, uavhengig av om ulven er utenfor eller innenfor, genetisk viktig eller genetisk ikke viktig. Sonen er sonen, det er Stortingets klare vedtak.

Det skulle være unødvendig at Stortinget må presisere sitt eget krystallklare vedtak. Men fordi dette rokker ved rovdyrforliket, det rokker ved folks oppfatning av folkestyret, er det viktig at vi i dag presiserer vedtaket og gir et svar på statsrådets brev, og jeg forventer også at de partier som stod bak dette, Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Senterpartiet, slutter opp om dette forslaget.

Nils Kristen Sandtrøen (A) [11:38:27]: Arbeiderpartiet er partiet for å sørge for at våre felles norske skoger kommer befolkningen til gode. Det er derfor vi i dag foreslår å stoppe salget av Statskog, der høyreregjeringen nå selger ut eiendommer og 30 pst. av arealene havner på hender til aksjeselskaper eller oppkjøpere som bor andre steder enn der skogen ligger.

La oss reise til Engerdal, som er min bestemors oppvekstkommune. Det er den kommunen i Norge som har størst andel statlig eiendom. 80 pst. av denne i sørnorsk sammenheng gigantiske kommunen er direkte påvirket av valg som politisk blir tatt for Statskog. Blant personene som bor lokalt, og som forsøker å skape arbeidsplasser og framtidstro for nye generasjoner, finner vi Ann-Mari Hagen, som driver Sølénstua camping. I ett og et halvt år har jeg forsøkt å

ta opp med landbruksminister Bollestad den fortvilte situasjonen Ann-Mari er i når regjeringen over natta tredobler festeavgiften til disse viktige lokale arbeidsplassene i Engerdal.

Hvis noen trodde at dette skulle være en regjering som satte ned avgifter for lokale arbeidsplasser, er det totalt feil. Det blir bevisst flyttet penger fra lokalsamfunn i Engerdal til de aller mest sentrale delene av de største byene. Ann-Mari står nå i fare for å måtte legge ned fordi marginene i arbeidsplasser og næringsliv i Engerdal er veldig små. Derfor fremmer vi enda et forslag i dag, om at vi må sørge for at Statskog blir det verktøyet som kan bidra til framtidstro og håp for nye generasjoner, og at våre felles verdier kommer befolkningen til gode.

Statskog vil i framtiden med en rød-grønn regjering bidra til å bygge bærekraftige, klimavennlige arbeidsplasser i skogindustrien og legge til rette for det lokale næringslivet, ikke være motstander av dem som forsøker å bygge opp sine lokalsamfunn.

Som med alle politiske verktøy er de avhengige av hvordan de styres. Med høyreregjeringen er det kortsiktige, gammeldagse BI-prinsipper som råder i styringen av Statskog, for stadig mer profitt skal hentes ut på kortsiktig grunnlag, noe som spenner beina under det som er en bærekraftig framtid rundt omkring i landet vårt.

Dette er en alvorlig sak. Partiprogrammet til Arbeiderpartiet viser hvordan de statlige selskapene skal bidra til å skape framtidstro, og befolkningen i Engerdal er klare på at dette er saken som avgjør om det går an å gi håp til våre ungdommer. Det skal vi bidra til på rød-grønn side.

Cecilie Myrseth (A) [11:41:37]: Jeg vil begynne slik representanten Gahr Støre gjorde, og minne om den situasjonen vi står i. Den er veldig alvorlig, og mest alvorlig er den for dem som står dypest i den. Det er det debatten burde handle om, og det forundrer meg at det er så lite fokus på det fra regjeringen og regjeringspartienes medlemmer i Stortinget i dag. Det er det samme som vi har sett i tidligere debatter: Det er akkurat som om man ikke vil snakke om utfordringene, men om det man ikke har lagt på bordet. Det er det faktisk veldig viktig å gjøre. En veldig viktig ting for å kunne håndtere problemer er å erkjenne problemet. Det vil man ikke gjøre. Det at man hele tiden er på etterskudd når det kommer til tiltak, skaper utfordringer, og det har skapt mange utfordringer.

Svarene vi får, er – ja, nå er man etterpåklø, det har til og med statsministeren sagt – at det er for tidlig å dømme, og at man visste ikke. Med all respekt – det stemmer ikke. Vi har visst at denne høsten ville bli en

krevende høst. Vi visste at det ville komme en bølge nummer to, og vi visste at vi måtte ha ordninger på plass. Den jobben har ikke regjeringen gjort. Den jobben har ikke næringsministeren gjort, når man i mai fikk vite at man ikke kunne bruke de betalingsordningene vi hadde. Vi har ennå ikke fått svar på hvorfor.

De folkene dette handler om, er de som kanskje allerede har de minst trygge jobbene – deltid, små stillinger og lav organisasjonsgrad, som jeg selvfølgelig mener er et problem. Det er lave lønninger, det er folk som er viktige på arbeidsplassene sine der det foregår integrering. Det er de som nå har hanskene på, for de er på jobb, de er ikke på hjemmekontor. Det er Magne, som jeg har fortalt om før, som nesten ikke kan ha varmen på i lokalet der han har ski og sykler, fordi han må spare inn. Han har til og med tatt opp personlige lån siden man ikke har fått på plass betalingsutfordringene.

En av de fineste arbeidersangene jeg vet om, er «Ellinors vise». Der sier man: «Æ drømme at dæm får en vår dæm bruke te nå' meir enn det å spare.» Det håper jeg virkelig. Tom Rune og Kristine, begge to resepsjonister som jobber på hotell i Tromsø, vet ikke hva nyåret bringer. De vet ikke hvordan januar ser ut, for permitteringsordningen er heller ikke utvidet, det tar noen måneder, permitteringsordningen går ut i februar, da måtte man ha forlenget den nå, og det har man ikke gjort.

Jeg håper man kan få litt mer svar på hva regjeringen tenker om de folkene, for det er det det handler om.

Emilie Enger Mehl (Sp) [11:44:50]: Den 7. desember ble det tent et håp i mange som har kjempet mot en urettferdig rovdyrforvaltning i mange år, og det håpet ble tent av Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Senterpartiet, som klarte å samle seg om et vedtak som slo fast at utvidelsen av ulvesona i Rendalen og Stor-Elvdal skulle oppheves fra og med 15. desember. Det var en lettelse for mange. Og når jeg hører på debatten i dag, høres det ut som at vi dessverre kommer til å få en ny følelse av avmakt, fordi Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet nå gir uttrykk for at flytting er greit, at vi aksepterer flytting, og at vedtaket vårt fra 7. desember dermed er utsatt på helt ubestemt tid, fordi det er været som nå styrer om Stortingets vedtak skal følges opp eller ikke.

Jeg synes det er forferdelig trist at regjeringens bruk av «genetisk viktig ulv» som et slags våpenskjold i debatten nå er akseptert av Fremskrittspartiet og Arbeiderpartiet. Hvis det er tilfellet, hvis det er slik at man har tenkt å stemme mot forslaget fra Senterpartiet i dag, håper jeg at man tar seg tid til å lese de vedtakene som regjeringen har gjort, for det går helt fint an å åpne for lisensfelling i det området som Deisjøen-paret

befinner seg i, selv om de er der, uten at det er i strid med noen naturmangfoldlov.

I det vedtaket som var en omgjøring av det opprinnelige vedtaket fra 23. november, skriver departementet litt om hva som må til for å åpne for lisensfelling. Det er at vilkårene i naturmangfoldloven er oppfylt, at uttak ikke må true bestandens overlevelse, at man ikke har andre tilfredsstillende måter å løse et problem på, og at et av vilkårene i § 18 er oppfylt, bl.a. om det foreligger andre offentlige interesser som veier vesentlig opp for ulempen med å ta ut ulv. Jeg reagerer på at departementet i vedtaket sitt ikke gjør noen avveining mellom de interessene, som f.eks. Stortingets vilje, distriktspolitiske hensyn, hensynet til at folk må ha tillit til at Stortingets vedtak følges opp, og konfliktdemping. Det gjøres ingen avveining av dette opp mot nødvendigheten av å ta vare på den genetisk viktige ulven.

Hvis man har som utgangspunkt at det er nødvendig å ta vare på den ulven, er det noen momenter som gjør det mindre viktig nå. Det ene er at det har vært en yngling i Boksjø-reviret. Vi har nå fått en genetisk viktig ulv. Det andre er at departementet selv, i et annet vedtak, om man skal flytte ulven eller ikke, konkluderer med at det vil ikkevære til hinder for bestandens overlevelse hvis den ulven dør. Så jeg ber dere om å seriøst vurdere å støtte Senterpartiets forslag.

Guro Angell Gimse (H) [11:48:04]: Dette er et år som vi aldri kommer til å glemme. Da landet stengte ned over natten, var det mange som ble redde, og en slags uvirkelighetsfølelse kom over mange av oss. Vi visste ikke hvilken effekt denne pandemien kom til å få på Norge.

Jeg husker at jeg kom sent hjem til Trøndelag fra Oslo den 12. mars. Jeg skulle innom butikken, og der var det faktisk tomme hyller, og da tenkte jeg som så: Får vi også en matkrise nå? Takket være den norske bonden og næringsmiddelindustrien ble det ikke det. De var godt forberedt, og på kort tid hadde de doblet produksjonen av mange landbruksvarer. Matsystemet vårt er robust. Selv om denne krisen har avdekket enkelte hull og svakheter, var det primært på andre områder enn matsikkerheten. I det store og hele har Norge aldri vært bedre rustet til å håndtere en krise av de dimensjonene som vi nå opplever, både økonomisk, matsikkerhetsmessig og beredskapsmessig.

Det viktigste vi kan gjøre for matsikkerheten, er å sørge for at det produseres mer mat, og det har denne regjeringen sørget for. Vi har i tillegg lagt til rette for lokal lagring av korn på gårder, og vi har styrket såkornlagrene. Så sa også landbruksministeren her i dag at vi nå har gjort veldig mye rundt reduseringen av nedbyg-

ging av dyrka mark, og kornarealene har økt det siste året med 60 000 dekar.

Vi har i løpet av de siste månedene hatt heftige debatter om matsikkerhet. Mye er vi enige om, men Senterpartiets og Arbeiderpartiets symbolpolitikk rundt store nasjonale matkornlager er ikke et treffsikkert tiltak. Vi husker fra i sommer at Senterpartiet ba Felleskjøpet om å vente med å rive Stavanger Havnesilo. De ville satse på dette om de skulle vinne valget – dette til tross for at Felleskjøpet var klar på at det ikke var et egnet sted. Jeg skjønner at en stor, sentral, nasjonal mølle full av korn i Stavanger, synlig for alle, er et stort symbol på at man tar matsikkerhet på alvor. Men det blir nettopp det: rådyr symbolpolitikk. Jeg tror at Senterpartiet selv vet det, for det er kun småpenger de har satt av i årets budsjett til å gjennomføre dette tiltaket.

Vi vil jobbe for en systematisk utvikling av matsikkerheten og en trygg styring.

Kårstein Eidem Løvaas (H) [11:51:25]: Et utrolig og et urolig år ligger bak oss, for nasjonen, for bedriftene og, som flere har vært inne på, for folk. Det er krevende tider.

Det ser ut som Norge komme bedre ut av krisen enn de fleste andre. Det skyldes bl.a. at vi fikk rask kontroll på smitten, at vi har økonomiske muskler, og at vi har brukt dem. Men krisen er ikke over. Vi skal bruke mye muskler også neste år.

Derfor skal statsbudsjettet:

- skape mer og inkludere flere
- bygge kompetanse for fremtiden
- trygge Norge

Aktivitetsnivået kommer til å være lavt lenge. Mange går en usikker vinter i møte, og altfor mange er fortsatt arbeidsledige. Vi må tilbake dit vi var før krisen, med en sysselsettingsandel som gikk oppover. Budsjettet vi vedtar for neste år, skal bl.a. motvirke at ledigheten blir varig høyere som følge av pandemien.

Før korona diskuterte vi hvor viktig det er at vi holder igjen på pengebruken, og utfordringene som rykker stadig nærmere, at vi blir stadig færre yrkesaktive per pensjonist, og at oljeinntektene etter hvert vil avta. Jeg tror ikke så mange i Norge egentlig har tatt inn over seg hvor stor den utfordringen vi møter, er. Vi skal og vi må skape mer, og vi skal og vi må inkludere flere. Nå er nok behovet for omstilling sunket bedre inn hos de fleste, for behovet for omstilling er nå viktigere enn noen sinne. Det handler om å sikre fremtiden vår.

For å gjøre det må vi sikre vekst i privat næringsliv. Privat verdiskaping er grunnlaget for vår felles velferd. Privat næringsliv er det offentliges beste venn. Vi må unngå at en høy offentlig pengebruk fortrenger privat

kapital, og vi må forhindre at de ordningene som nå innføres, blir varige økninger i utgiftsnivået. Offentlig sektor er stor nok.

Vi tar flere grep for å sikre vekst. Vi satser blytungt på forskning og utvikling. Neste års FoU-bevilgninger er på over 45 mrd. kr. 9 mrd. kr er næringsrettet. Vi har doblet samferdselsbudsjettet siden 2013. Det legger til rette for mer effektivt næringsliv og for at veksten kan komme i hele Norge. Vi reduserer skattene for å styrke bedriftene og arbeidsplassene.

Vi trapper skatten på arbeidende kapital ytterligere ned. Det gjør det mer attraktivt å investere i norsk næringsliv. For å gjøre det gunstigere å bli medeier i egen bedrift øker vi skattefordelen ved kjøp av aksjer.

Vi endrer vannkraftbeskatningen og tilfører næringen betydelig likviditet. Det legger til rette for nødvendig oppgradering i en næring som skaper aktivitet i lokalsamfunn.

Til sammen reduserer vi skatter og avgifter for folk og bedrifter med nesten 30 mrd. kr i denne regjeringsperioden så langt. Vi styrker digitaliseringen. Det vil fortsette å forenkle og redusere kostnadene for næringslivet.

Dette er et offensivt og et næringsvennlig budsjett, et budsjett som kutter utslippene, og som ikke kutter utviklingen, og et budsjett for å skape mer og inkludere flere. Det er det vi trenger nå.

Jon Georg Dale (FrP) [11:54:39]: Noreg har vore gjennom krevjande tider, men for store delar av industrien vår er det enno ikkje over. Tvert imot ser vi f.eks. på store delar av vestlandskysten ein maritim industri som hittil har klart å berge stumpane gjennom krevjande tider etter oljeprisfallet i 2014 og 2015, på veg inn i nye marknadssegment som cruise bl.a., og no dett også den planken ned.

Framover kjem det til å verte krevjande for dei. Difor har det vore avgjerande at vi i den budsjettavtalen som vi no har fått på plass med regjeringa, har gjort viktige og nødvendige strategiske grep for å sikre heile den maritime verdikjeda, ikkje berre reiarlaga, men også sjøfolka og verftsindustrien. Då er det også heilt avgjerande at oppfølginga av den budsjettavtalen sikrar at det faktisk betrar likviditetstilgangen til verfta i månadene som kjem.

Hittil kjem det bekymringsmeldingar om korleis ein skal forstå ulike ting av det, men eg har lyst til seie veldig klart til regjeringspartia no: Dette handlar eigentleg ikkje om politisk spel eller ulike posisjonar – berre om å tryggje ei av dei lengste verdikjedene vi har i dette landet. Går verftsindustrien over ende dei neste par åra, er det liten eller ingen grunn til å tru at han vert reetablert i Noreg. Difor er det heilt avgjerande at vi

lukkast med å tildele likviditet til verftsindustrien dei komande månadene, ganske enkelt fordi dei har kapasitet til å ta oppdrag. Dei har ein viss eigen likviditet til å vere med og konkurrere. Dei kan vere konkurransedyktige i ein marknad for brønnbåtar eksempelvis. Men utfordringa er at når ein skal inn og gjere investeringar, vert likviditeten bunden til det enkeltstående prosjektet til det er ferdigbygd, og ein går med andre ord ikkje ut og begynner å byggje ordreservar i marknaden.

Vi er på veg til at det vert eit vere eller ikkje vere for verftsindustrien. Der må regjeringa i den vidare oppfølging stille klart opp, og med det sikre både heile den maritime verdikjeda og den maritime klynga og også tusenvis av norske arbeidsplassar.

Tom-Christer Nilsen (H) [11:57:37]: Vi er i en krise av en annen art enn det vi har hatt før. Det er ofte sånn at man opplever at stortingsrepresentanter, regjeringsmedlemmer og andre forteller om en reise de har vært på, at de har møtt et menneske, faktisk, og fått noen erfaringer med det. De forteller om sitt besøk, og om den de møtte, og reiser tilbake hit, og så er det vel omtrent som det var før. Det er noe litt kleint over en del av de besøkene, må jeg få si.

Men denne krisen er ikke sånn. Denne krisen er min sønn, som nettopp har vært i karantene og heldigvis kom ut med negativ test. Den er min mormor, som jeg ikke får lov å besøke på sykehjemmet. Denne krisen er mine bekjente og mine naboer, som er i ferd med å miste bedriften sin og arbeidsplassen sin. Den er hun vi kaller frisøren, men som egentlig er venninnen min, som nettopp har kjøpt en frisørsalong, og startet opp på dette tidspunktet, eller dem jeg kjenner som eier et hotell, som egentlig skulle ut av det og selge og få en annen hverdag, men som nå har stått gjennom krisen istedenfor. Og de som har følt at næringslivet kanskje ikke tar hensyn eller er for kortsiktig, eller at det er et useriøst arbeidsliv, får i hvert fall se noe nytt når de ser hvor mye de enkelte bedriftene har tatt hensyn, snudd seg rundt og forsøkt å skape en trygg hverdag og en framtid for sine ansatte og sine bedrifter. Det er som Nordahl Grieg skrev i det fantastiske diktet fra april dagene 1940: «Vi er så få her i landet, hver fallen er bror og venn» – ikke en fremmed man har besøkt.

Som for 2000 år siden venter vi nå, før jul, på frelsen, ikke for vår sjel, men for pandemien, gjennom en vaksine. Og jeg har sagt til alle at det har vært viktig for å få til grunnlaget for det og for smittemateriell. Men jeg må si at jeg kanskje reagerer noe på at det ser ut som om ett av partiene i salen mener at det viktigste nå er å rope «ulv» – både i reell og i overført betydning.

Lederen for næringskomiteen forveksler av og til stolthet med selvtilfredshet og framstiller det som om

det bare er metthet og ikke ydmykhet. Jeg for min del skal ikke gjenvelges – det er ikke mitt eget valg, men andres – men på grunn av en pågående slankekur har jeg sjelden vært så sulten som nå. Men det var kanskje ikke det han tenkte på.

Vi skal være ydmyke for at i en krise som dette vil det være ting som ikke går som de skal. Vi skal lære av feil, og vi skal kanskje gjøre nye feil, sånn går verden videre, men samtidig må det også være lov å være stolt av det en får til. Jeg er stolt av å ha gått ned 15 kilo, men jeg vet at kroppen ikke er perfekt. Så jeg er stolt, men ikke perfekt, og fortsatt sulten. Og jeg er stolt over Norge: Alt er ikke perfekt, men jeg er stolt av det vi har fått til, og vi er fortsatt sultne. Jeg er stolt av bedriftene som har snudd seg rundt, som har tilpasset seg, som har funnet nye løsninger, og som har brettet opp ermene og gått videre, som trenger hjelp og får det, og skal få det også videre. Jeg er stolt av at vi har fått på plass ordninger raskere enn andre land og mer dekkende enn andre land. Jeg er stolt av helseinnsatsen vår, som gjør at krisen blir mindre og går over fortere og gir flere arbeidsplasser (presidenten klubber). Det er ikke perfekt, men jeg er stolt, og jeg er sulten.

Presidenten: Da kan presidenten opplyse om at kantina er åpen! (Munterhet i salen.)

Da er neste taler Sverre Myrli.

Sverre Myrli (A) [12:01:01]: – Og han satt så lenge i kantina at det bare var så vidt han rakk å få ordet!

På onsdag ettermiddag ble det formidlet en dramatisk beskjed, nemlig at alle ferjer og hurtigbåter til rederiet Boreal var gitt seilingsnekt. Det fikk – jeg tror jeg vil si – dramatiske konsekvenser, for Boreal er et rederi som opererer ferjer og hurtigbåter fra Finnmark i nord til Rogaland i sør.

La meg presisere at jeg ikke på noen som helst måte finner grunnlag for å kritisere myndighetene og det som ble gjort, snarere tvert imot, for det er helt avgjørende at sikkerhet har førsteprioritet. Sikkerheten er aller viktigst, men vi må også være klar over at når noe sånt skjer, får det svært store konsekvenser for folk og for næringsliv. Mange av bedriftene våre er helt avhengig av at ferjene går. Bedriftene skal ha råvarer inn og produkter ut. Tenk bare på sjømatnæringen vår, som er helt avhengig av å få fisk og andre produkter transportert ut. Hvis ferja står, og hvis den står over lengre tid, er det svært vanskelig.

Nå løste saken seg ganske raskt, men vi har fått mange henvendelser fra folk langs kysten som nå er usikre på hva det var som skjedde, og som er usikre på framtida. Så, som sagt: Det er bra at vi har systemer for dette, det er bra at myndighetene griper inn, for sikkerheten skal det aldri gambles med. Men vi må også være

klar over de store konsekvensene som blir følgene når noe slikt skjer. Og det er det jeg vil henstille om til næringsministeren, som flere også har tatt opp i debatten i dag: Vi må være klar over konsekvensene når noe slikt skjer. Myndighetene må ha et system for å følge det opp, og vi må ha et informasjonsopplegg til folk og bedrifter, næringsliv der ute, når noe slikt skjer.

Så min henstilling til regjeringen og næringsministeren, skipsfartsministeren, og myndighetene generelt er at dette tas på alvor. Det skal aldri gambles med sikkerheten, men vi må samtidig ha et system som fanger opp og følger opp, og som informerer publikum når noe dramatisk som dette skjer.

Kari Elisabeth Kaski (SV) [12:04:12]: Jeg har lyst til å knytte noen betraktninger til debatten som også har pågått her i dag om formuesskatten, for den debatten bærer virkelig preg av at forskjellene i både rikdom og makt øker. Det er i det hele tatt slående i hvor stor grad det er de formuende som får sette premissene for debatten om formuesskatten også i denne salen og i denne debatten, og ikke forskning og empiri. Det er så godt som kun formuesskatten som er nevnt knyttet til skattesystemet i dagens debatt om næringspolitikk, kanskje med unntak av innlegget til representanten Løvaas, som fortjenestefullt snakket også om andre deler av skattesystemet som er viktig for næringslivet – ja, jeg vil si langt viktigere.

Det vi vet om formuesskatten, er at det er eierne av de mest solide bedriftene som betaler formuesskatt, og det finnes få eksempler på bedrifter med så store likviditetsutfordringer at de må tappe bedriften sin, altså ta ut mer utbytte enn overskudd, for å betale formuesskatten. De eierne som betaler formuesskatt, er nettopp de eierne som er best på å stå imot de dårlige tidene. Det er ikke eierne som det er særlig synd på. Det å sette av midler til å betale utgifter, enten det er moms, formuesskatt eller å nedbetale lånet, er heller ikke urimelig. Det klarer de fleste personer og de fleste velfungerende bedriftene. Så er det sikkert mange som skulle ønske at de slapp disse utgiftene og kunne bruke pengene på akkurat det de selv vil, men det er altså ikke et bevis for at formuesskatten slår uheldig ut eller er skadelig for norsk økonomi i sum. Tvert imot er formuesskatten bra for norsk økonomi, og den er veldig treffsikker.

Vi vet at Norge er et godt land å bli rik i og drive næringsvirksomhet i. Vi har i sum lavere skattlegging av formue og kapital enn andre land. Argumentet om at formuesskatten er en særnorsk skatt holder altså ikke vann. Vi vet også at formuesskatten ikke er skadelig for norsk næringsliv. Ingen av studiene som er gjennomført, viser det. Derfor anbefalte også den siste skatteutredningen at formuesskatten skulle bestå, og den

slo også fast at det er vanskelig og uheldig å frita såkalt arbeidende kapital, altså stort sett aksjeformue, for den skatten.

Vi vet at faglige råd internasjonalt og her hjemme foreslår at man skal kutte i inntektsskatten og øke skatt på formue og kapital. Dette er altså ikke det SV sier, det er det som er i tråd med internasjonal forskning og anbefalinger, og det er det SV legger til grunn for sin politikk. Jeg har til gode å se at høyresiden legger på bordet forskning og empiri i debatten om formuesskatten. Det er og forblir anekdoter.

Ola Elvestuen (V) [12:07:18]: Komiteleder Pollestad startet sitt innlegg først i debatten med den alvorlige situasjonen som landet er i. Det er 200 000 arbeidsledige, og vi skal vedta et budsjett for 2021 med sterke virkemidler, med en ny, forsterket kompensasjonsordning for hele næringslivet, som også er forsterket med enigheten på Stortinget, med viktige satsingsområder for maritim sektor, med satsinger innenfor samferdsel, med en grønn omstilling, som landet trenger å få til i årene framover for å komme ut av den krisen vi nå er i, samtidig som vi tar tak i de store problemene både vi og verden står overfor.

Da synes jeg det er fascinerende at det forslaget som Senterpartiet kom med i dag, og som også diskuteres, ikke handler om budsjettet – det handler i hvert fall ikke om 2021 og det vi nå skal vedta. Det handler om at man nå må skyte en genetisk viktig ulv, som det er besluttet skal flyttes, og som det jobbes iherdig for å flytte, i et område hvor det ikke er beitedyr, det er vinter. Man har ikke dårlig tid, samtidig brukes det kort tid, med alle de nødvendige ressursene som er der, for å gjennomføre det som Stortinget allerede har vedtatt.

Det er viktig å ivareta den genetisk viktige ulven fordi det er en enighet og avtale vi har med Sverige, det er en forpliktelse i internasjonale avtaler vi har, og det følger også av flere tidligere vedtak som Stortinget har gjort, og vi skal følge opp alle Stortingets vedtak.

Jeg bor også i ulvesonen. Ulven i Østmarka er ikke truet av at den skal tas ut eller skytes, den er nettopp truet av at den har for dårlig genetikk. Derfor trenger vi å ivareta de ulvene vi har, som kan være med på å bedre genetikken og tilstanden for den sørsandinaviske ulvestammen. Det å gjøre det vil også være med på å gi en forvaltning som demper konfliktene. Det bør vi alle være interessert i, men jeg er ikke sikker på om Senterpartiet egentlig ønsker å dempe konflikten, eller om dette handler om hele tiden å komme med forslag som først og fremst skal være med på å bygge Senterpartiet.

Geir Pollestad (Sp) [12:10:34]: Eg starta debatten med å snakka om 200 000 som går inn i jula som arbeidsledige, og det ha ei bekymring for dei. Senterparti-

ets løysingar for kva me ønskjer å gjera der, ligg i det alternative statsbudsjettet vårt.

Når me har budsjettdebatt, skal me fronta våre saker, men me vil òg kjempa dei slaga som er aktuelle, og der me har moglegheit til å påverka politikken.

Det er ganske viktig for Senterpartiet at når Stortinget gjer vedtak, skal regjeringa følgja desse vedtaka opp. Difor har me levert forslag nr. 32. Eg har lyst til å gå litt tilbake til det som skjedde i Stortinget den 4. desember: Det var altså ein statsråd, som openbert heva seg over både presidentskapet og eit samla storting ved å refsa måten ein saksbehandla saka på. Det går an å gå inn på referatet å sjå at statsråden starta sitt innlegg med det.

Det er òg påfallande at i debatten den 4. desember om forståinga av vedtaket, tolkar statsråden det på ein heilt annan måte enn det han har gjort i ettertid. Før vedtaket vart gjorde, gav han éi beskriving av kva dette vedtaket ville bety, kva konsekvensar det kunne ha. No tolkar han det på vegner av tilfeldige utsegner i stortingssalen og køyrer ei heilt anna line enn det som er der. – Dette er ikkje jus, og det er ikkje politikk, det er å misbruka makt i det heile. Ein må leggja til grunn eit vedtak som ikkje er til å misforstå, men det har han openbert gjort. Difor fremjar me eit nytt forslag, som er mogleg å forstå.

Eg tenkjer at statsråden startar vel dagen kvar dag med å takka Framstegspartiet for at han får lov til å vera statsråd. Eg synest det er litt lettvtint av Framstegspartiet berre å køyra på utan å ta det ansvaret dei har som støtteparti for regjeringa.

Eg lurar på kvar Høgre er vorte av i rovdyrpolitikken. Rovdyrpolitikken handlar om at me har ei todelt målsettjing, der me skal ha rovdyr, og me skal òg ha beiteressursar. Det er eit slikt skeivforhold i dette. Tradisjonelt var det ein del Høgre-folk frå rovdyrsona som kjempa for dette, som stod på krava. Det er nesten så eg får lyst til å ønskja god jul til tidlegare stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, for han er sakna i desse sakene, han skapte balanse.

Eg har ikkje tenkt å ha fleire innlegg, sjølv om eg skulle verta aldri så provosert. Det er viktigare enn nokon gong at me kjem oss på flya og får flydd rundt og får aktivitet i økonomien.

Espen Barth Eide (A) [12:13:47]: Arbeiderpartiets næringspolitikk er en veldig viktig del av det overordnede målet om å kutte utslipp, skape jobber og sørge for en rettferdig utvikling, der flest mulig kan være med på den reisen vi skal gjennom i det tiåret og de tiårene vi nå skal inn i.

Det skjer svært viktige ting i markedene vi eksporterer til. Norge er en svært åpen økonomi, og det gir liten mening å tenke på næringspolitikken i Norge uten

å forstå den i den internasjonale sammenhengen den inngår i. Da har jeg lyst til å understreke at det som i Europa nå er kjent som Europas grønne giv, virkelig er alvorlig ment. Vi har sett det bekreftet i de siste dagene, hvor mange viktige vedtak, både budsjettvedtaket og andre, har falt på plass. Det er altså en politikk for klimaet, men det er i like stor grad en politikk for industriutvikling og næringsutvikling i en annen retning. Dette er det viktigste markedet vi eksporterer til.

Veldig mye av det samme skjer også i USA fra 20. januar, når Joe Biden overtar som president. Man kan allerede i dag sette seg inn i mange av de planene de har lagt opp til for en massiv omlegging av all politikk i retning av en bærekraftig, sirkulær og fornybar framtid. Dette er viktig for oss å forstå. I dette ligger det også en kraftig opptrapping i troen på det offentliges rolle, en sterk stat som tar en tydelig rolle. Ikke en sterk stat som gjør alt, men en sterk stat som stiller tydelige krav, som bruker skatte- og avgiftssystemet til å drive fram det man vil ha mer av og skyve bort det man vil ha mindre av, som stiller med risikovillig og tålmodig kapital, som bruker offentlige anbud mye mer aktivt og som i det hele tatt innretter et helt virkemiddelapparat i den retningen man vil peke, herunder en tydelig bruk av offentlig eierskap. Det er nettopp den politikken vi går inn for i årene som kommer, og som kommer tydelig fram i Arbeiderpartiets programutkast.

Jeg mener at vi kommer til å se i framtiden, tror jeg, og det er en god nyhet, en ganske bred enighet om at Norge må omstille seg ganske kraftig for både å bruke de mulighetene som dette skaper, og også erkjenne at mye av det vi har levd godt på før, vil det bli mindre av i framtiden. Men jeg tror vi kommer til å se et ganske betydelig skille mellom det vi grovt sett kan kalle høyresiden og venstresiden i troen på en mer aktiv stat. Jeg har lyst til å minne om at den trenden som vi til venstre nå påpeker, faktisk er det som er den internasjonale megatrenden nå, i Europa, i USA og i de store asiatiske vekstøkonomiene.

Emilie Enger Mehl (Sp) [12:17:01]: Saken om ulveforvaltningen handler nå om en helt konkret situasjon i Rendalen og Stor-Elvdal. Den handler også veldig mye om tilliten til forvaltningen.

Stortinget vedtok klart og tydelig at utvidelsen av ulvesonen vi har nå, skulle oppheves fra 15. desember, og da sliter folk veldig med å forstå hvorfor det ikke har skjedd ennå. Hvordan skal folk ute i landet vårt forstå at et vedtak i Stortinget, som det er helt umulig å mistolke, ikke følges opp, og at både Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet fortsatt ikke har tatt til orde for at det er synd, men tvert imot har legitimert statsrådens handle-

måte nå i replikkordskiftet? Det er i hvert fall sann jeg har tolket de innleggene som har vært hittil.

Stortinget har ikke vedtatt at utvidelsen av ulvesonen skulle reduseres med 30 pst., sann som statsråden kunngjorde i går kveld. Vi har heller ikke vedtatt at ulvene i Deisjø-reviret skal flyttes. Vi har vedtatt at utvidelsen av ulvesonen skal oppheves fra og med 15. desember. Det er fire dager siden. Det har fortsatt ikke skjedd.

Det som er fryktelig synd i disse sakene, er at beslutningene om rovdyr tas av veldig mange som sitter langt unna hverdagen til dem som lever med rovdyr. Det er få personer i Norge som har dette tett på kroppen. Områdene vi snakker om nå, er også områder som ikke er veldig tett befolkede, men dette er viktige saker for dem det gjelder. Men det er selvfølgelig vanskelig å bli hørt når man er så i mindretall og står opp mot makten som er i byråkratiet. Man står opp mot Venstre og Høyre, som har overkjørt i regjering i år etter år, og nå står man også opp mot Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet, som ser ut til å svikte på oppløpsiden.

Statsråden har selv presisert i denne debatten at forslaget som Senterpartiet nå har lagt fram, vil innebære at det åpnes for felling i Deisjø-reviret selv om Deisjø-paret, altså Elgå-ulven og Deisjø-tispa, fortsatt er der, så det vet vi nå at han mener, hvis det skulle bli vedtatt. Det var jo akkurat det Stortinget egentlig bestemte 7. desember, nemlig at området skulle åpnes for jakt fra 15. desember. Det var ikke noe forbehold i det vedtaket om at ulvene måtte flyttes først.

Det er jul om noen få dager. Dette er den siste sjansen vi har her i Stortinget til å utgjøre en forskjell i denne saken før jul. Nå er det Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet som sitter med all makt, og hva man trykker på under voteringen, hva man trykker på en knapp, har alt å si for om det tennes håp for folk i disse områdene.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [12:20:27]: Finnmarksløpet har blitt en godt etablert merkevare og har etablert en unik posisjon som et av verdens mest krevende og populære hundeløp med mer enn 120 deltakere fra 15 nasjoner. Finnmarksløpet ble arrangert første gang i 1981 og har i 2021 40-årsjubileum. Det er et stort potensial for videre profilering og næringsutvikling med Finnmarksløpet som katalysator, spesielt innenfor reiselivsnæringen.

Finnmark er en unik del av Norge, og Finnmarksløpet kan spille enda viktigere rolle i profileringen av Norge og Nord-Norge som arktisk reisemål. De kommunene som er med i Finnmarksløpet, har et godt eierskap til arrangementet, og Finnmarksløpet bidrar til å

forene og skape samarbeid på tvers av kommunegrensene.

Finnmarksløpet ønsker å gjennomføre et treårig prosjekt med formål å utnytte det næringsmessige potensialet bedre og bidra til muligheter for å skape flere arbeidsplasser. Som finnmarking er jeg veldig fornøyd med at Fremskrittspartiet fikk gjennomslag for å bevilge 2,5 mill. kr til dette prosjektet. Så vil jeg rette en stor takk til regjeringsfraksjonen i næringskomiteen som ser de mulighetene som ligger i dette prosjektet, og at vi kom til enighet om å øke bevilgningen til 5 mill. kr.

Vi har merket at ambisjonsnivået til regjeringen har gått betraktelig ned etter at Fremskrittspartiet gikk ut av regjering, spesielt innenfor samferdsel. Forslag til veiformål var redusert med nærmere 1 mrd. kr, samtidig som bilrelaterte avgifter var foreslått økt med nesten tilsvarende. Heldigvis fikk vi forhandlet fram at samferdselsbudsjettet skulle økes betydelig. Det kommer til å lukte asfalt i hele landet, som folk flest kjenner igjen som et tydelig FrP-stempel.

Så er jeg veldig glad for at Transfarelv bru og Strømmen bru i mitt hjemfylke får midler. Det er bruer som dessverre har et stort vedlikeholdsetterslep og har havnet i skyggenes dal etter at de rød-grønne har parkert dem der.

Jeg må få lov til å kommentere litt Senterpartiets alternative statsbudsjett, et budsjettframlegg som kom så sent at resten av Stortinget nesten allerede var i gang med finansdebatten. Senterpartiet la fram et budsjettforslag i hovedsak bestående av rund sum-poster. Det kan være bekvemt, for å kritisere andre, å holde låvedøren åpen når en selv blir kritisert for manglende satsinger. Et eksempel er de 700 mill. kr en satte av for å styrke sykehusene i Norge, uten noe mer konkret forklaring. Får de kritikk fra Alta, ja så skal de brukes der. Får de kritikk fra Kristiansund, ja da bruker vi pengene der. Får de kritikk fra Innlandet, skal pengene brukes der. Så det er veldig bekvemt å ha rund sum-poster å henvise til.

Sist, men ikke minst må jeg nevne grensehandelen. Fremskrittspartiet fikk gjennomslag for å kutte avgifter på typiske grensehandelsvarer med nesten 3,7 mrd. kr. Et historisk grep for å bidra til flere arbeidsplasser i Norge, sa Virke-sjefen. Til slutt: Budsjettforliket er et særdeles godt budsjett for å bidra til å sikre og skape nye norske arbeidsplasser.

Martin Kolberg (A) [12:23:55]: Jeg tar ordet fordi jeg hører at debatten dokumenterer det som har vært hovedlinjen i høyreregjeringens politikk i hele denne perioden, og det er flere av talerne som hyller to elementer som er veldig viktig også når vi snakker om næringspolitikken.

Det ene er hyllingen av 30 mrd. kr mindre i skatt. Jeg forundres veldig over at det ikke i det hele tatt er mulig, på noe tidspunkt, å få høyrepartienes representanter i Norge til å skjønne at det å skape ulikhet er en utfordring for den stabile verdiskapingen i et samfunn. Som representanten Kaski veldig godt sa, er det ikke dokumentert noe sted at skattelettelser for næringslivet i det omfang det er snakk om her, skaper arbeidsplasser og stabilitet. Men man holder seg til det allikevel. Det tilhører ikke denne debatten, men det tilhører den store debatten at samtidig som man gjør det, har man en pandemi som rammer hundretusenvise av mennesker, som havner på Nav og på andre virkemidler, men man vil ikke gi dem feriepenger. Hvorfor er mellompartiene Kristelig Folkeparti og Venstre med på en slik galei, sitter stille og bare lar det synke inn, den ulikhetsutfordringen og utviklingen som vi her kommer til å se? Kommer det til å tjene næringslivet? Nei, det kommer til å skade næringslivet. Dette vet vi, men vi har altså et flertall i denne salen som etablerer en slik økonomisk-politisk kultur.

Det andre elementet, som også er et mantra, er nedsalg av statens interesser i selskaper og virksomheter. Det er den andre siden av saken. Hensikten med det er jo høyrepolitikkens kjerne, nemlig å svekke staten. Det store paradokset er at vi har brukt ukesvis og månedsvise i denne debatten til å bruke staten for å håndtere pandemien. Hadde vi ikke hatt en sterk stat, hadde vi ikke hatt mulighet til å håndtere pandemien, men ingenting av dette synker inn på høyresiden i politikken. Det burde være et stort tankekors for dem at uten den sterke staten hadde vi ikke greid å håndtere pandemien. Til og med NHO roper på staten, til næringslivet og til markedets beste, når de ikke klarer seg selv.

Jeg levde i 2008, og det gjorde også flere andre her. Hvordan hadde det stått til hvis vi ikke hadde staten under finanskrisen i 2008?

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [12:27:29]: Folk og bedrifter i hele Norge er hardt rammet av pandemien. Cirka 200 000 folk er helt eller delvis ledige. Over 60 000 er permittert. Det er utrolig viktig at vi som folkevalgte, med det ansvaret vi besitter, bidrar til forutsigbarhet for at de skal kunne komme seg gjennom krisen. Det er både av hensyn til alle de arbeidsfolka som er ledige, som er permittert, og av hensyn til alle de bedriftene som står i fare for å gå konkurs, folk som står i fare for å miste livsverket sitt, som er bygd opp gjennom generasjoner, men også fordi det er viktig for det norske samfunnet, for den kompetansen de arbeidsfolka har, verdiene som ligger i de bedriftene, har vi stort behov for inn i framtiden. Derfor er det viktig å legge til rette med

kraftfulle tiltak i form av både inntektssikringsordninger og kompensasjonsordninger, tiltak for aktivitet og omstilling og sørge for langsiktighet og en plan som gjør at en kan ha trygghet for å komme seg gjennom krisen.

Nå er det siste møtedag i Stortinget før jul. Det er siste anledning for regjeringens representanter til å kunne gi forutsigbarhet til alle dem som nå er permittert, som står i fare for å bli sagt opp fordi perioden med permittering er i ferd med å gå ut, og til å støtte det kravet som bl.a. Senterpartiet har framsatt, og som både arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene i stadig større grad ber om. Det gjelder en utvidelse av perioden med permittering, i hvert fall fram til sommeren, slik at alle de som ved inngangen til julen lever med usikkerhet for om det er julekort eller varsel om oppsigelse de mottar i posten, kan få tryggheten for at vi nå skal utvide perioden.

Til det som ble sagt fra representanten Elvestuen om at en har forbedret kompensasjonsordningen: Nei, dessverre har kompensasjonsordningen fortsatt de samme svakhetene som tidligere. For eksempel er det urimelig for dem som eier en virksomhet, fordi en ikke er dekket ordentlig opp. Det mangler også langsiktighet og forutsigbarhet på det området. Derfor er det behov for forsterkede tiltak.

Ingjerd Schou hadde her overtatt presidentplassen.

Sverre Myrli (A) [12:30:43]: I går hadde vi debatt om transportbudsjettet i Stortinget. Da var selvsagt luftfarten tema i debatten. Det er forståelig, for luftfarten er svært viktig i Norge. I en normalsituasjon har vi rutetrafikk på nesten 50 flyplasser i Norge. Mange steder er flyplassen og flyruta det eneste kollektive transportmidlet som fins. Luftfarten er samferdselspolitikk, det er distriktpolitikk, og det er næringspolitikk. Luftfarten har mange, mange ansatte, og også i næringer som er leverandører, og som er tilknyttet luftfarten, er det veldig mange mennesker som jobber. Derfor hører luftfarten også med i en debatt om næringskomiteens budsjett.

Da vi gikk inn i krisa vi nå er i, var Arbeiderpartiet klare på at målsettingen vår må være at de tre flyselskapene vi hadde da vi gikk inn i krisa, skal klare seg gjennom krisa, altså Widerøe, SAS og Norwegian. De er i en veldig vanskelig situasjon. Markedet er nesten borte. Ja, regjeringen og staten kjøper ekstraordinære flyruter fra de tre flyselskapene. Det er bra. Men det er som førstehjelp å regne, og det redder ikke flyselskapene på noe lengre sikt. Og det er som ellers: Har en holdt på med førstehjelp lenge nok, må en etter hvert over på annen type behandling.

Vi må minne om at flyselskapene ikke har vært omfattet av noen av de andre støtte- og kompensasjonsordningene som Stortinget har vedtatt. Derfor må vi også få på plass ordninger for luftfarten og flyselskapene. Vi i Arbeiderpartiet har hele tida vært klare på at vi er villige til å ta ulike virkemidler i bruk, slik at vi kan bistå og hjelpe flyselskapene, og målet må altså være at de tre flyselskapene klarer seg. Regjeringen er for positiv – nei, regjeringen er for passiv. Ja, de er positive når de uttaler seg, men det er for lite handling. Regjeringen er for passiv, og vi kan ikke føre en politikk hvor mottoet er: Det som skjer, det skjer.

Det må kraftfulle tiltak til for å redde luftfarten, for det som skjer parallelt, er at vi nå ser at useriøse flyselskaper, lavprisselskaper, kommer inn i markedet fordi de seriøse flyselskapene sliter. Det er flyselskaper med dårlige lønns- og arbeidsvilkår, og noen av dem aksepterer ikke engang fagforeninger. Slike aktører vil vi ikke ha i Norge. Derfor må vi redde de seriøse selskapene.

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [12:34:02]: Jeg må jo si meg enig med foregående taler i at regjeringen er veldig positiv.

Dette blir kanskje mer en invitasjon enn et innlegg. Representanten Kari Elisabeth Kaski fra SV hadde et innlegg om hva som er viktigst for næringslivet når det gjelder skatt, og prøvde på et vis å forklare at det å redusere formuesskatten på arbeidende kapital egentlig ikke er så viktig for næringslivet, at de egentlig ikke er så opptatt av det. Så dermed inviterer jeg SV og Kari Elisabeth Kaski med på et studiebesøk, og så skal vi få samlet mange næringslivsfolk som kan fortelle at dette ikke er en anekdote, men virkeligheten. Dette er en skatt som man faktisk må betale uansett hvordan bedriften går, og i en krisesituasjon blir det egentlig krise oppå krisen for flere, og innretningen på den skatten er til syvende og sist en straff på norsk eierskap. Det er en diskriminering av norsk eierskap, som vi ikke trenger.

Min sektor, som er fiskeri og sjømat, består i all hovedsak av store og små familiebedrifter, hvor hver eneste fiskebåt er en liten familiebedrift. Det er det som gjør at jeg er spesielt opptatt av dette, fordi vi mer enn noen gang trenger å få skapt flere arbeidsplasser, spesielt i privat sektor, og da trenger vi både personer og familiebedrifter som har vilje til å satse. Familiebedriftene er ryggraden i norsk næringsliv, og de er de aller viktigste vi har for å skape ny aktivitet og nye arbeidsplasser. Kan man holde mer av midlene igjen i bedriften, betyr det at det er mer igjen til å investere i og utvikle bedriften og skape nye arbeidsplasser – og komme seg ut av den krisen som vi er i nå. Jeg tror at det å få fjernet formuesskatten på arbeidende kapital kan-

skje er det aller viktigste tiltaket vi gjør for å legge grunnlaget for flere arbeidsplasser og økt verdiskaping.

Så er det også grunn til å si at kanskje det aller viktigste tiltaket vi gjør med tanke på dette med ulikhet, er å få folk i jobb. Det er det som er det kanskje aller største skillet mellom dem som ikke har jobb, og dem som har jobb. Så vi må gjøre alt det vi kan for å legge grunnlag for flere arbeidsplasser.

Til slutt vil jeg si, jeg holdt på å si «god ulv», men jeg skulle si god jul fra alle oss statsråder som er her i dag, og takk for godt samarbeid og gode replikkordskifter i Stortinget.

Nils Kristen Sandtrøen (A) [12:36:57]: I dag blir bygningsmateriale og plank fra hus og bygg som rives, i stor grad brent. Imidlertid står det en veldig viktig merknad i innstillingen til statsbudsjettet, der næringskomiteen viser til Forestias prosjekt for rensing av returtre, og der næringskomiteen påpeker betydningen av ny industriutvikling og å skape arbeidsplasser på det verdifulle råstoffet som kan gjenvinnes.

Det er et overordnet problem for politikken for skogindustrien å bruke mer av det verdifulle råstoffet i Norge, i stedet for bare å eksportere det rett ut eller brenne den verdifulle ressursen som vi kan skape flere industriarbeidsplasser av. Dette prosjektet vil kunne utløse 100 arbeidsplasser totalt, og investeringen som trengs fra statens side, er kun 80 mill. kr. Dette er av de mest effektive prosjektene som er beskrevet i denne innstillingen når det gjelder å kutte utslipp, skape jobber og bygge framtidstro i en region der 40 pst. av befolkningen i arbeidsfør alder står utenfor arbeidslivet.

I et større bilde er jo dette svaret på hva vi skal ha mer av i Norge, for i fjor gikk landet vårt med et underskudd i handelen med andre land på 277 000 mill. kr. Det er det største underskuddet i utenrikshandelen noen gang i vår historie, korrigert for olje og gass. Norge har aldri vært så oljeavhengig som vi er i 2020, og de siste oppdaterte tallene fra SSB viser at vi allerede innen november i år hadde et enda større underskudd enn i hele fjoråret. I løpet av de elleve første månedene er underskuddet vårt 287 000 mill. kr i handelen med andre land. Det viser at vi trenger slike prosjekter som Forestia setter i gang, og det er der staten må kjenne sin besøkelsestid og sørge for å bidra. Her har vi de ansvarlige statsrådene på plass, på rekke og rad – alt fra skog, næring til klima og miljø – og Arbeiderpartiet forventer at denne merknaden følges opp med rask og konkret handling.

Da kan jeg til slutt si: Vi skal ha industriarbeidsplasser på bakken, ikke brent tremateriale i lufta, men vi

skal ha en annen ting i lufta i Innlandet, og det er et helikopter, og det skal komme umiddelbart og straks!

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:40:02]: Senterpartiets statsbudsjett er for full sysselsetting og kamp mot arbeidsledigheten, for det vil gi økonomisk trygghet. For å få til det er vi nødt til å ha en næringspolitikk og en industripolitikk av en helt annen kaliber enn det vi har i dag. Vi er nødt til å ha kraftfulle økonomiske virkemidler. Vi får ikke til en forandring som det blir snakket om her, uten at vi endrer politikken. Vi må bryte med næringsnøytraliteten.

Til Arbeiderpartiets ledelse vil jeg si at en må sette fellesskapets penger inn i produktivt arbeid, uavhengig av hva Brussel mener. Og her har vi kjernen. Det er jo nå etter hvert i det norske samfunnet ikke én sak av betydning som vi kan sette i verk på egen kjøp – vi må spørre andre om lov først.

Ellers til representanten Ola Elvestuen: Han sa at vi må ta vare på en genetisk viktig ulv, en finsk-russisk ulv – en finsk-russisk ulv som det er titusenvis av i Finland og i Russland. Det er ganske interessant for meg å være med på den diskusjonen og høre dette om ulven nå. Jeg har vært med på det i over 25 år. I 1996, da vi fikk det store ulvevedtaket, ulveforliket mellom daværende statsråd Torbjørn Berntsen og Kristelig Folkeparti, var argumentasjonen at det var en særlig genetisk viktig sørskandinavisk ulvestamme vi skulle ta vare på. Det skjønte jeg den gangen ikke var sant, for det hadde ikke vært ulv i Sør-Skandinavia på mange tiår i forkant av den diskusjonen. Likevel ble det kjørt fram. Lederen av World Wolf Organisation i Midtvesten sa til meg som statssekretær i Kommunaldepartementet i 1999 at det ikke var korrekt. Nå får vi diskusjonen om en særlig viktig genetisk ulv – den finsk-russiske ulven skal inn.

Noe av årsaken til at vi er i denne ampre diskusjonen om ulv, er at debatten ikke har vært ærlig. Den har ikke vært ærlig om gener, den har ikke vært ærlig om det biologiske faktum at man kan ikke ha løven og lammet ved siden av hverandre. Det har visse konsekvenser, og det er det som gjør folk som er berørt, så forbanna, for en ser at myndighetene og eliten sier noe annet enn det som er et faktum.

Min appell i diskusjonen om ulv er at vi nå får inn en ærlighet. Det er greit å ta vare på en finsk-russisk ulv, men da må en si at det er viktig for Norge å ha finsk-russisk ulv i Norge fordi det ikke er nok av den ellers i verden, og så får vi diskutere det faktum.

Jon Georg Dale (FrP) [12:43:09]: Det er lystig å vere vitne til representanten Martin Kolbergs ektefølte indignasjon over den norske høgresida. Men vi som er her, er ganske stolte over at vi i den situasjonen landet vårt er i no, sørgjer for at verftseigarane på Vestlandet

no beheld dei siste kronene dei har igjen og kan investere i nye arbeidsplassar, i staden for å gjere som Arbeidarpartiet føreslår – å dra dei inn i formuesskatt. Det er konsekvensen. Det er ikkje haugar av pengar i flyt. Det er dei siste kronene som er igjen i mange bedrifter no, og som kan skape nytt arbeid, Martin Kolberg og Arbeidarpartiet vil hente inn.

Ikkje berre det, for dei gjev seg ikkje der: I den tida vi er inne i no, skal dei doble den vedtekne årlege veksten i CO₂-avgifter på norske industriplassar. Det er ei direkte og målretta skattlegging av industriarbeidarar landet over – i ei slags villfaring om at det gjer arbeidsplassane tryggare. Det er greitt at ein levde i 2008, men ein må jo ha levd lenger enn sidan 1908 for å tru på at meir skatt gjev nye arbeidsplassar. Ein etterlyser empiri, men ein har jo ingenting å fare med i den debatten.

Dette er målretta skatteskerpingar for norske arbeidsplassar i ei tid då norske bedrifter vaklar heilt i grunnmuren. Det er svaret frå Arbeidarpartiet. I debatt etter debatt denne hausten har vi sett det, og i den siste diskusjonen vi har før vi skal reise heim til jul og møte folk som har arbeidsplassar som står i fare, er det julehelsinga frå Arbeidarpartiet og resten av norsk venstreside.

Viss ein skulle leve i den villfaringa at vi som høyrer til på høgresida, ikkje er stolte av dei prioriteringane vi no får til, må ein tru om igjen. Det er det som gjer at folk kan gå 2021 trygt i møte, med forsikring om at det finst folk på dette storting som har teke signala frå industriarbeidarane der ute, som ikkje har gått seg vill i aksen mellom Youngstorget og Karl Johans gate for å finne fram til dette huset, og som faktisk har høyrte på folk som har skoa på, på industriarbeidsplass etter industriarbeidsplass.

Viss ein er redd for ideologiske skylappar, anbefaler eg å starte med å ta av seg sine egne.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [12:46:12]: Vi som er folkevalgte, er satt her for å tjene folket. Når jeg kommer til å se tilbake på året 2020, er det møtene med alle dem som har mistet jobben sin, eller som er redd for å miste jobben, som kommer til å være noen av de sterkeste inntrykkene.

Når vi går ut av 2020, er det ca. 200 000 som står uten jobb. Det er ca. 60 000 som er helt eller delvis permittert. Vi i Senterpartiet mener at vi har gjort for lite. Regjeringen har selvfølgelig gjort gode ting, Stortinget har gjort gode ting, vi har fått til ulike ting som har avlastet krisen litt, men jeg mener at det er gjort for lite.

En av de tingene som jeg synes det er veldig rart at ikke regjeringen har gjort – og svært uklokt – er å forlenge permitteringsregelverket. Det var en stor debatt

også før sommeren. Da ble man presset til å forlenge det til slutt, men man ventet lang, lang tid før man valgte å gå fra 6 til 12 måneder. Man skapte mye uro istedenfor å skape trygghet og ro. Man burde gjort det samme nå. Istedenfor å skape utrygghet og uro burde man skapt ro, sånn som man gjorde i august/september, for da skapte man litt mer trygghet.

Nå har Jan Tore Sanner som finansminister varslet at han skal se litt på det, kanskje komme med tiltak i januar/februar. Men vår bekymring er at mange blir sagt opp i den mellomfasen, når man egentlig kunne fått trygghet for at man skulle ha permitteringsregelverket litt lenger, sånn at man klarte å komme seg gjennom krisen. For man ser jo at hotellnæringen, restaurantnæringen og andre typer næringer kommer til å komme opp igjen i juni, juli, august, september. Der mener jeg regjeringen har vært både for systemtro og for gammeldags i sin tenkning, og at man har vurdert det som at alt er normalt, og så har man glemt folket.

Så er det norsk luftfart. Jeg kan bare gjøre presidenten oppmerksom på at jeg ikke har fått noe taletid. Det er veldig generøst. Men det kan jo være at man gir noe taletid til meg etter hvert.

Presidenten: Jeg har god oversikt her.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [12:48:14]: Du har god oversikt der, ja. Da snakker jeg videre. Legg gjerne på litt også, for jeg har veldig mye på hjertet.

Til norsk luftfart: I diskusjonen om norsk luftfart har det noen ganger virket som at regjeringen har vært mer opptatt av å angripe tidligere ledere i Norwegian enn å bekymre seg over om vi skal ha norske arbeidsplasser i den andre enden. Derfor har det virket som om det at tidligere ledere i Norwegian ikke har gjort en god nok jobb, nesten har vært en unnskyldning for ikke å gjøre noe nå. Men diskusjonen vi må ha som nasjonalforsamling, er om vi ønsker å ha norske luftfartsselskaper når denne krisen er over. Svaret på det er ja. Vi ønsker at Widerøe, SAS og Norwegian også skal være der i neste omgang. Derfor er det igjen forunderlig at man har skjøvet det problemet så langt foran seg at man ikke har hatt en egen tiltakspakke tilpasset norsk luftfart. Det virker som at det for regjeringen er viktigere å unnskylde seg enn å gjøre noe.

Til rovdyrdebatten, som jeg skal avslutte med – nå skjønner jeg at presidenten mener jeg har snakket i 3 minutter. Men til rovdyrdebatten: Hvorfor blir det så sterke følelser i den? Jo, nettopp fordi vi har en regjering som oppfører seg arrogant. Man har glemt å lytte. (Presidenten klubber.) Her var det til og med et klart stortingsvedtak som sa at man nå skulle gjøre en endring, og så bruker (presidenten klubber igjen) Sveinung

Rotevatn – jeg skal bruke 20 sekunder til slutt på grunn av mangel på tidtaking.

Presidenten: Da nærmer du deg 5 – tiden er ute.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [12:49:33]: Man har glemte å lytte, man bruker bare stortingsinnlegg som det passer en selv, og overprøver stortingsvedtak. Det er særdeles uklokt (presidenten klubber), det er konflikt-skapende, det er konflikt drivende, og jeg har én anbefaling til regjeringen (presidenten klubber igjen) i 2021: Lytt mer og skryt mindre.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [12:50:04]: Jeg må få avslutte med noen tanker om et annet område, nemlig Senterpartiets Norwegian-skuespill. Mens Norwegian trenger all hjelp de kan få for å komme over kneika, kommer Senterpartiet med utspill som vil knekke nakken på selskapet.

Selskapet annonserer flybilletter til London i april for knappe tusenlappen. Som kjent trenger Norwegian og andre selskap flere passasjerer for å få inntekter. Samtidig er Senterpartiets nestor, Per Olaf Lundteigen, kritisk og mener slike billetter bør koste minst 4 913 kr, og at flypassasjeravgiften derfor må reflektere det. Det betyr mange tusen kroner ekstra i økte avgifter. Det er som man ikke tror det er sant. Det hjelper lite å smile med Norwegian-slipset rundt halsen når den praktiske politikken har som mål å presse prisene oppover, så høyt at folk flest ikke har råd til å reise. Det skuespillet fortjener ikke Norwegian.

Margunn Ebbesen (H) [12:51:42]: Det er ikke tvil om at den situasjonen vi er i nå, er kritisk. Den er kritisk for mange folk der ute: for foreldre som sliter og er usikre på om de har inntekter og arbeid over jul, for bedrifter som ikke vet om bedriftene overlever. Men vi vet jo at mange tiltak er satt i gang. Det er satt i gang mange tiltak i år, og vi vet at mange av tiltakene vil videreføres til neste år, nettopp for å hjelpe bedriftene og hjelpe menneskene der ute.

Samtidig som det er mange bedrifter som sliter, må det være lov til å glede oss over at det er mange som faktisk gjør det veldig, veldig bra i disse tidene, spesielt bedrifter som ligger i grenseutsatte områder. Jeg sier «grenseutsatte», for tidligere reiste nordmenn over grensen og handlet. I dag stopper de. De får ikke lov til å reise over grensen, så de handler i Norge. Det er omsetningsrekorder. Da må jeg si jeg er veldig glad for enigheten med Fremskrittspartiet om reduksjon i avgifter på grensehandelsutsatte varer. Det har vist seg å ha et potensial på 6 000–8 000 arbeidsplasser her i Norge når vi har redusert avgiftene. Det er viktige arbeidsplasser, så viktige arbeidsplasser at det ikke er noe vi skal flire

av, stå å gapskratte over at man reduserer disse avgiftene. Det betyr mye.

Et annet viktig område for Norge er maritime miljøer. Fra Oslofjorden til Kirkenes er det den type aktivitet. Den sysselsetter over 80 000 mennesker og skaper verdier for bortimot 90 mrd. kr. Norsk maritim næring har over tid utviklet seg til å bli en av verdens mest komplette maritime miljøer. Vi har lagt inn masse tiltak i Grønt Skipsfartsprogram, og disse tiltakene videreføres til neste år.

Statsministerens engasjement i det grønne skiftet er utrolig viktig, og det var nok også medvirkende til at regjeringen besluttet at de nye fergene over Vestfjorden skal gå på hydrogen. Dette vil kunne være med på å utvikle et fantastisk, nytt industrieventyr i Meløy i Nordland, og andre steder.

Jeg må si til slutt at jeg er veldig glad for at regjeringspartiene i forhandlinger med Fremskrittspartiet fikk på plass 1 mill. kr til hver av geoparkene. Det er et lite område, men betyr veldig mye for kontoret i Brønnøysund, bl.a., som forvalter én av geoparkene, Trollfjell geopark, og ikke minst for Andøya Spaceport. Det kan bli et industrieventyr og et romeventyr som vi ikke aner konturene av.

Til slutt vil jeg ønske presidenten og alle i salen riktig god jul.

Presidenten: Takk, og takk det samme.

Martin Kolberg (A) [12:54:57]: Jeg er oppriktig talt litt usikker på hvor nyttig dette er for Stortinget, men jeg klarer rett og slett ikke å la det være. (Munterhet i salen.) Det henger sammen med det som først statsråd Ingebrigtsen og så representanten Dale sa – sikkert flere andre også – i løpet av denne debatten og mange andre debatter i løpet av dette året. Formuesskattenivået som Arbeiderpartiet nå foreslår og har stemt for, er det vi var enige om i 2016. Nå er det plutselig blitt helt umulig å spise for norsk næringsliv og noe som ødelegger for arbeidsmarkedet. Det er forunderlig at det er sånn. Det viser bare at det ikke er jeg som har ideologiske skylapper, men at det er høyresiden som har det. De er ideologisk forblindet av troen på at hvis de rike blir rikere, går det bra for alle. Det er usant. Det er det som er poenget. Det er vitenskapelig usant, politisk usant og sosialt usant.

Jeg forstår ikke og har aldri forstått – og nå henvender jeg meg spesielt til statsråden – at folk som representerer den politiske linjen som statsråden er eksponent for i denne debatten, ikke forstår at staten også må ha inntekter for å kunne yte. Når det gjelder næringslivet, må de ha stadige lettelser for å få bunnlinjen sin til å gå opp – for at den ikke skal være rød – men staten skal kunne klare seg med stadig mindre inntek-

ter, til tross for at næringslivet er helt avhengig av staten i det øyeblikket markedet ikke fungerer, les: pandemien eller andre utfordringer. Jeg forstår ikke at høyresiden ikke tar det inn over seg. Jeg har aldri forstått det, og nå har jeg vært med i mange år, og jeg hører det samme hele tiden. Hadde det ikke vært for sosialdemokratisk tenkning, hadde vi hatt et mye svakere næringsliv i Norge, og vi hadde hatt et fullstendig sentralisert samfunn.

Til slutt vil jeg si, og dette får bli det siste før jul, for jeg vil også gjerne si at jeg vil hjem til jul, og jeg vil hilse alle god jul: Det hadde kanskje gått an å tenke seg filosofien rundt mindre skatt hvis man samtidig ikke hadde tatt fra de fattigste. Den listen over kutt – dette var vel før statsråd Ingebrigtsen kom inn i bildet i løpet av de fire siste årene – er så lang, fra tannhelse til briller til stomiposer og til feriepenger. Til representanten Dale: Hils hjem til de menneskene, så skal vi gå sammen, men det kommer han ikke til å gjøre.

Kari Elisabeth Kaski (SV) [12:58:12]: Jeg har heller ikke noe ønske om å forlenge denne debatten, for jeg har lyst å komme meg hjem til datteren min, som jeg har sett litt for lite til i høst. Men statsråd Ingebrigtsen tok ordet og inviterte meg med på tur for å lære. Han er ikke den første som har gjort det (munterhet i salen), og det er mulig at jeg må prioritere å reise til Cayman Islands først. Men jeg trenger jo ikke å reise til Cayman Islands for å oppleve et skatteparadis, for på mange måter er Norge allerede et slikt for de rikeste. La meg gjenta: Skattenivået på formue og kapital er ikke særlig høyt i Norge. Snittet i OECD-landene for de totale skatteinntektene på formuer er på 5,7 pst. I Norge er det tallet på 3,4 pst.

At formuende og kapitaleiere skulle ønske at de betalte mindre skatt, og at de skulle ønske at de hadde litt mer penger igjen når skatteregningen er betalt, er ikke særlig overraskende. Men det er ikke tilstrekkelig for å forme skattesystemet i Norge, som skal oppnå flere mål, til fellesskapets beste. Vi i denne salen kan ikke utforme et skattesystem etter enkelte personers ønsker.

Jeg har utfordret høyresiden gjentatte ganger i denne salen til å vise forskning og empiri som støtter opp under deres syn på redusert formuesskatt. Realiteten er at det ikke finnes. Senest denne uken kom det en ny studie fra London School of Economics som entydig slår fast at å kutte skatten for de rikeste fører til økt ulikhet, men har ingen merkbar effekt på økonomisk vekst eller arbeidsledighet. Det er nok en studie som slår fast det.

Vi vet derimot at skatt på inntekt kan påvirke både arbeidstilbudet og verdiskapingen i bedrifter langt mer

enn ulike typer beskatning av rikdom. Det er den faglige og empiriske bakgrunnen for at SV foreslår et skateskifte der vi øker skatt på formue og reduserer inntektsskatten. Det er det som er best for helheten i norsk økonomi.

Lars Haltbrekken (SV) [13:00:59]: Kutte, skape, fordele – det er de tre viktigste stikkordene for den veien vi må gå framover: kutte utslipp, skape arbeidsplasser, fordele byrder og goder på en rettferdig måte.

I høst har jeg reist en del rundt og besøkt ulike bedrifter. Jeg har vært i Kristiansand og besøkt Elkem, jeg har vært i Hyen og besøkt Brødrene Aa, jeg har vært i Trondheim og snakket med Selfa Arctic. Hva er beskjeden disse har gitt når jeg har spurt dem: Hva er det viktigste budskapet deres, som jeg kan ta med tilbake til stortingssalen? Still miljøkrav, har vært gjennomgangstonen. Det viktigste vi som politikere kan gjøre for å hjelpe næringslivet, er å stille miljøkrav. Det har ikke vært kutt i formuesskatten som har vært ønske nr. én. Norsk næringsliv vet at stilles det ambisiøse miljøkrav, er de klare til å vinne konkurransen. Hvis vi som sitter her, klarer å ta klimakrisen på alvor, hvis vi som sitter her, klarer å stille de ambisiøse miljøkravene som næringslivet ber om, vil det gå godt. Det har forandret seg ganske dramatisk fra 1970-tallet, da industrien slåss beinhardt imot alle miljøkrav som måtte komme. I dag er det bare oljedirektørene som slåss mot miljøkravene.

Framover skal vi kutte, vi skal skape, og vi skal fordele byrder og goder på en rettferdig måte. Da vil vi klare å løse de store utfordringene vi står foran.

Espen Barth Eide (A) [13:04:09]: Jeg ble inspirert av innlegget til representanten Per Olaf Lundteigen, som sa mye fornuftig. Jeg har lyst til å understreke at vi har i de siste årene opplevd en betydelig utvikling av tenkingen rundt næringspolitikk, retningsgivende næringspolitikk, det å sette noen store samfunns mål og orientere helheten i virkemiddelapparatet inn mot det. Det har jeg bl.a. selv fått følge nøye fordi jeg har ledet et næringspolitisk utvalg for det grønne skiftet i tankesmi- en Agenda, hvor flere av Lundteigens kollegaer har deltatt – både Geir Pollestad, som er her, og nestleder Anne Beathe Tvinnereim – sammen med andre partier på venstresiden.

Vi er enige om mye når det gjelder hvordan man setter kurs, hvordan man peker ut noen store mål, og hvordan man bruker det apparatet staten kan gjøre tilgjengelig, for tidlig å løfte fram det som vil lønne seg på sikt, men som markedet alene ikke vil gjøre. Markedet har en enorm skaperkraft. Det er mye pent å si om markedet, men markedet har det som oss andre, det klarer seg aller best med litt kjærlighet og omsorg, og den kjærligheten og omsorgen bør komme fra staten. Hvis

den ikke gjør det, får man bl.a. en høy grad av sentralisering, som strider mot et godt og samlet prinsipp om å ta hele landet i bruk, og man får sosiale forskjeller. Det må staten kompensere for, og man må sette retning.

Men så til den andre delen av mitt innlegg, som representanten Lundteigen også var inne på – han hørte meg åpenbart som at vi skulle spørre EU om lov. Det var overhodet ikke poenget. Det jeg var opptatt av, er at de markedene som er helt avgjørende for vår fortsatte velstand, endrer seg, og – for å si det sånn – uten å spørre oss om lov. De endrer seg uansett. En fossil økonomi er i ferd med å bli erstattet med en fornybar, sirkulær og bærekraftig økonomi, det vet vi alle sammen, men farten er kraftig trappet opp på grunn av de tunge industripolitiske satsingene vi nå allerede ser i EU – uavhengig av oss, det skjer faktisk – som vi kommer til å se i USA, og som vi også ser i de store asiatiske vekstøkonomiene. Godt over to tredjedeler av verdens bruttonasjonalprodukt produseres i land som allerede har – eller i nær framtid vil si at man skal ha – et netto nullmål for 2050, altså ikke ha flere utslipp enn det man fanger opp. Da er vi nødt til å ta inn over oss at det er en veldig annen verden enn den verdenen vi ble rike i, og hvis vi vil være rike i den framtidige verden, må vi skjønne hvordan den er. Det har ikke noe å gjøre med å innordne seg andre, det er å forstå noen megatrender som påvirker oss i alle fall.

Hele poenget i mitt innlegg i stad var at man kan egentlig ikke ha en meningsfylt diskusjon om norsk næringspolitikk uten å forstå dybden i de endringene som nå skjer, endringer som på mange måter peker i retning av ting Lundteigen og jeg er enige om: en grønnere, mer bærekraftig framtid.

Terje Aasland (A) [13:07:31]: Debatten går vel kanskje mot slutten, men det har vært en interessant debatt. Jeg har bare lyst til å replisere til representanten Kolberg at jeg synes det var betimelig at han tok ordet og sa det han sa i Stortinget, for det har nytteverdi hvis en vil lytte til det Kolberg sa. Det var et godt budskap i det.

Jeg har lyst til å legge til noe i forlengelsen av diskusjonen rundt formuesskatten. Jeg er forundret over høyrefolk spesielt, for de snakker så utrolig mye om formuesskatten, og så gjør de ikke mer med den enn de har gjort. Hvorfor fjerner de den ikke bare? Det samme gjelder jo Fremskrittspartiet. De har jo muligheten til det – i stedet for å legge ansiktet i dype folder og være dypt bekymret og snakke om de siste kronene som er igjen ved verftene. Hvorfor har de ikke bare fjernet den? Men det er prat, og det kommer det vel helt sikkert til å fortsette med. Det blir mye prat uten at de konkret fjerner den, for alternativene er kanskje ikke der.

Når jeg hører på debatten og ser litt på hva vi har diskutert de siste årene når det gjelder næringspolitikken, tror jeg landet trenger en ny kurs innenfor næringspolitikken. Jeg tror det er helt nødvendig hvis vi tenker på arbeidsfolks trygghet for arbeid og ikke minst på bedriftenes framtidsgrunnlag. Dette bør være det siste høyrebudsjettet som blir vedtatt på mange tiår.

Så hørte vi om den siste kronen som reddet verftene. Nei, jeg har snakket med utrolig mange verft rundt omkring langs kysten i løpet av denne høsten. Det som hadde reddet verftene, og som jeg håper kan bidra, er en mer aktiv stat – en stat som går inn og legger til rette for at tiltak blir gjennomført og igangsatt. Det er det som redder arbeidsplassene. Det er statens bidrag inn i verftene som redder arbeidsplasser, ikke den sparte siste skillingen hos den private eieren. Det er det dette handler om. Derfor er næringspolitikken så viktig, spesielt i en tid hvor markedet ikke selv driver seg inn i kontraktbøkene. Det er det som er det vesentlige.

Menon-rapporten som kom om maritim sektor, sier veldig tydelig fra at de tiltakene som er iverksatt, hjelper svært lite eller ingenting. Det er resultatet.

Helt til slutt: Stortingsflertallet har sviktet da det gjaldt. Det er mange bedrifter som har gått konkurs og vil gå konkurs som følge av at de ikke har fått ut penger akkurat nå. Det er 200 000 mennesker som er arbeidsledige, og vi snakker i denne salen om byrdene staten bærer på sine skuldre for å opprettholde aktiviteten i næringslivet. Vi er stolte over hvor mye vi har gitt. Den arbeidstakeren som tjener 300 000 kr, og som blir permittert, får redusert inntekten sin med 60 000 kr. Hvor mange er det som med hånden på hjertet kan si at det er en trygg måte å gå inn i framtiden på? Det er veldig utrygt.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [13:10:44]: Eg har no aldri blitt invitert på tur av statsråd Ingebrigtsen (munterheit i salen), for så vidt ikkje av nokon av dei andre heller. Så det var jo interessant. Statsråden ønskte oss god ulv eller god jul på vegner av dei som er her. Har dei tenkt å avslutte debatten så tidleg? Her er det jo masse som står igjen. Det er mange spørsmål det ikkje er blitt svart på.

Det er interessant at formuesskatten er blitt sentral i næringsdebatten, men det er ikkje utan grunn, for regjeringa har gjort han til det store flaggskipet sitt i næringspolitikken. Det er gjennom formuesskatten ein skal bygge dette landet – ved å kutte formuesskatten, vel å merke. Sånn skal ein bygge landet. Så er det blitt stilt spørsmål gong på gong på gong: Er det nokon effekt av dette? Har det nokon næringseffekt i det heile? Vi får ikkje svar. Vi får digresjonar som er veldig vanske-

lege å etterprøve. Vi får digresjonar til svar, mens alle dei titals milliardane som no har gått til formuesskatteskutt, finst det ikkje noko belegg, inga grunngeving, ingen dokumentasjon og inga forskning som støttar. Tvert imot finst det dokumentasjon, forskning, empiri og fakta – for dei som er opptatt av det – som viser det motsette. Kutt i formuesskatt er ikkje næringspolitikk. Det er ikkje næringspolitikk. Det er forskjellspolitik. Det er fakta.

Eg håper at statsrådene kjem løpande opp hit, tar ordet igjen, kjem ut av god jul-stemninga, svarer og seier: Nei, det stemmer ikkje, det som representanten Fylkesnes seier. Her er fakta; her smeller vi dei i bordet. Men eg reknar ikkje med at det skjer.

Kva står vi igjen med då Vi står igjen med ein næringspolitisk debatt der formuesskatteskutt har vore sentralt, men der formuesskatteskutt ikkje har noko med næringspolitikken å gjere. Det illustrerer næringspolitikken til denne regjeringa generelt. Dei har ingen tydeleg næringspolitikk. Dei har gått seg inn i eit blindspor som dei av heilt ideologiske grunnar har rota seg inn i.

Med den muntre, glade budskapet ønskjer eg, viss eg ikkje treng å ta ordet på nytt igjen til ein siste merknad, alle saman ei god jul.

Guro Angell Gimse (H) [13:13:28]: Opposisjonen synes å glemme her i dag hva som karakteriserer en krise. Beslutninger i kriser er nemlig basert på et usikkert informasjonsgrunnlag, tidspress, stor risiko og store samfunnsmessige kostnader. Jeg sier ikke at det ikke er ting under denne krisen som kunne vært håndtert annerledes, det har vært vanskelige beslutninger i regjering, men foreløpig kan det se ut som om veldig mye er gjort riktig. Norge har langt færre døde enn sine naboland. Takket være trygg styring og en fantastisk dugnadsinnsats fra helsepersonell, lærere, butikkansatte og andre har dette vært mulig.

Fortløpende i krisen har regjeringen trukket inn ulike departementer og ulike kompetanser og interesser for å finne en balanse mellom smittevernbehov, negative økonomiske konsekvenser og samfunnskonsekvenser av smitteverntiltakene. Vurdering av motstridende hensyn er svært vanskelig, for ingen av oss har opplevd en koronakrise før, og ingen av oss sitter med fasiten.

Jeg synes det er smålig av representanten Pollestad gang på gang å gjenta at regjeringen er hektet på pressekonferanser. Er det noe alle fagfolk innen krisehåndtering er enige om, er det at informasjon – tydelig informasjon, kontinuerlig informasjon – er kjempeviktig i en krise. Forhåpentligvis skal representanten Pollestad slippe å høre på Høie og Nakstad veldig langt inn i

2021, for nå er det en vaksine på vei som veldig mange av oss har store forventninger til. Så nå tar vi jul og krysser fingrene for at vi får et nytt og lovende 2021.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [13:15:49]: Tusen takk til representanten Espen Barth Eide. Han sa at vi setter i fellesskap kurs, vi setter oss store mål. Så kom den viktige setningen: «bruker det apparatet staten kan gjøre tilgjengelig» – det apparatet staten kan gjøre tilgjengelig. Vi lever i en markedsøkonomi. Vi er nødt til å ha lønnsomhet. Staten må medvirke til at vi skal få lønnsomhet. Representanten Aasland sa at vi må ha en ny kurs. Jeg er så enig i det. Da må vi ha nye økonomiske virkemidler, vi må ha en ny tilrettelegging for lønnsomhet.

På Hønefoss hadde vi en stor fabrikk som het Folum. Det har nå over snart ti år blitt sagt at her skal det komme ny virksomhet, men det har ikke kommet. Det skjer ikke. Det er det det må bli en forandring på. Da var det representanten Barth Eide som sa at vi må forstå «dybden», vi må forstå «megatrenden». Jeg er så enig. Noen av megatrendene er at vi må gjøre oss mindre avhengig av olje. For at vi da skal opprettholde vår velferd, må vi produsere karbon fra andre kilder. Da må det være lønnsomt, da må foredlingen være lønnsom.

Det hadde ikke vært noe som hadde gledet meg mer enn at vi på den rød-grønne siden kunne blitt enige om nye virkemidler. Da snakker vi om ordentlige virkemidler, og ikke bare småtterier – virkemidler som gjør at den tremassetrømmen som nå er blitt ledig i Saugbrugsforeningen, som ikke går til papirmaskinen, kan gå til komposittproduksjon. Men da må en ha et eierskap som har de nødvendige muskler for å få til det. Senterpartiet har over mange år nå snakket om et statlig grønt investeringsselskap, som med ulike virkemidler kan bistå i den prosessen. Da må vi få vekk regelverket vi nå har om bagatellmessig støtte i forbindelse med bedriftsintern opplæring, hvor Saugbrugsforeningen møter det faktum at de ikke får mer enn 2 mill. kr over en toårsperiode til å omskolere folkene sine fra papir til kompositt.

Hvis representanten Barth Eide kan være med på en slik omstilling, en grunnleggende omstilling, så gjør vi det som er nødvendig i Norge. Så sier vi: Brussel, ok, de driver med sitt, vi driver med det som er nødvendig for oss.

Presidenten: Emilie Enger Mehl har hatt ordet to ganger tidligere i debatten og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Emilie Enger Mehl (Sp) [13:18:34]: Dette har vært en næringsdebatt, men det har i dag også vært en viktig debatt om rovdyrforvaltning, som har stor betydning for næringspolitikken, for landbruket, og som nå har

stor betydning for tilliten til myndighetene, for tilliten til at Stortingets vedtak følges opp, og at det faktisk foregår en reell forvaltning av rovdyr her i landet, og at ikke folk i sonen eller i nærheten, lever i et reservat.

Jeg synes det er fryktelig synd at det ikke er noen fra Hedmarksbenken som har tatt ordet. Representanten Sandtrøen sitter her, han har ikke sagt noen ting nå som Arbeiderpartiet er i ferd med bakke ut. Fremskrittspartiet forsvaret ikke hvorfor de bakker ut. Dette går til syvende og sist utover folk som lever med disse problemene hver dag.

Det er mange som har ønsket «god ulv». Da kan jeg minne om Carl I. Hagens ord fra i fjor, der han sa at den eneste gode ulven er en død ulv.

Presidenten: Representanten Jon Georg Dale har hatt ordet to ganger tidligere i debatten og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Jon Georg Dale (FrP) [13:19:51]: Framstegspartiets handtering av spørsmålet om ulv i denne salen har handla om å forvalte det ulveforliket som Stortinget har samla seg om. Det forventar vi også at regjeringspartia som ber ansvaret for det, gjer. No har vi fått ein garanti for at Statens naturoppsyn, SNO, vert ståande til ulv er flytta, at flytting skjer så raskt som vëret tillèt det, at heile området då vert opna for jakt, og at ulven vert GPS-merka.

Lat meg leggje til at om det i dei dagane vi no går inn i, i jula, skulle vise seg at dette ikkje vert tilfelle, har regjeringa ei betydeleg utfordring.

Vi kjem, basert på dei vedtaka som no skjer rundt dette konkrete tilfellet og felling i sona, til eventuelt å vurdere behovet for å reforhandle heile ulveforliket på nyåret om dette ikkje vert oppfylt, slik statsråden har garantert for.

Presidenten: Representanten Geir Pollestad har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Geir Pollestad (Sp) [13:21:09]: Eg har berre lyst til å takka komiteen for debatten, og så har eg lyst til å ønskja våre tre statsrådar ei god jul. Eg vil oppmoda til at ein feirar jul med norsk mat, at ein finn den rette kombinasjonen av sjømat og kjøt, og at ein passsar på at grønsakene er norske. Eg vil òg nytta høvet til å ønskja finanskomiteen ei god jul og ønskjer at de fattar dykk i korthet i den debatten de no skal ha. (Latter i salen.)

Presidenten: Presidenten var en stund bekymret for at det var triveligere her enn på utsiden.

Representanten Terje Aasland har hatt ordet to ganger før og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Terje Aasland (A) [13:21:59]: Jeg synes bare det var riktig å presisere også Arbeiderpartiets tanker i tilknytning til replikkordskiftet med statsråd Rotevatn. Vi har også fått de svarene vi trenger, og vi forventer en klar, tydelig og konsekvent oppfølging av det, slik at det ikke hefter noen tvil om verken forliket som ble inngått i 2016, eller vedtakene som er gjort i etterkant. Hvis ikke, er vi også veldig fort der, som jeg tror Dale påpekte, at man utfordrer det som er av vedtak. Vi ser fram til at det blir fulgt opp på en god måte, og kommer til å stemme imot forslaget.

Siden jeg har et halvt minutt igjen, kan jeg ønske alle sammen en riktig god jul, jeg også!

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2.

Sak nr. 3 [13:22:43]

Innstilling fra finanskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2021 vedrørende rammeområde 19 Tilfeldige utgifter og inntekter, rammeområde 20 Stortinget, finansadministrasjon mv., rammeområde 22 Utbytte mv., samt garantier under Finansdepartementet, statsbudsjettets 90-poster og kapitlene som gjelder overføring til og fra Statens pensjonsfond utland (Innst. 5 S (2020–2021), jf. Prop. 1 S (2020–2021), Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) og Prop. 1 LS (2020–2021))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten ordne debatten slik: 5 minutter til hver parti-gruppe og 5 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

Mudassar Kapur (H) [13:24:06] (komiteens leder og ordfører for saken): Normalt sier man at man skal gi en stemmeforklaring, men jeg får nesten lyst til å gi en «taleforklaring», for dette blir en veldig kortfattet innledning fra min side, for jeg ønsker å komme fylligere tilbake i neste sak.

Jeg viser til at regjeringen la fram statsbudsjettet den 7. oktober 2020, samt kraftfulle økonomiske tiltak knyttet til pandemien som et tilleggsnummer den 6. november samme år. Regjeringspartiene Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti inngikk den 1. desember 2020 et forlik med Fremskrittspartiet om statsbudsjettet for 2021. Jeg viser videre til Stortingets behandling av Innst. 2 S for 2020–2021 den 3. desember i år og løse forslag til den saken, der netto rammebeløp for hvert enkelt rammeområde ble vedtatt.

Budsjettforliket er lagt ved denne innstillingen, og jeg viser for øvrig til finansdebatten den 3. desember i år. Jeg ser fram til å komme tilbake med et innlegg med litt mer politisk innhold i neste sak.

Svein Roald Hansen (A) [13:25:28]: Jeg har bare et par merknader til innstillingen: Finansministeren var bekymret for skatteetatens kapasitet til å utføre sine kjerneoppgaver om den fortsatt skulle ha ansvaret for kompensasjonsordningen for bedriftene. Derfor flyttes den nå til Brønnøysundregistrene. Jeg forstår den bekymringen, men er desto mer forundret over at finansministeren da kan godta at regjeringen i avtalen med Fremskrittspartiet både øker ABE-kuttet fra 0,5 pst. til 0,6 pst. og i tillegg kutter ytterligere 20 mill. kr på skatteetatens budsjett for å dekke inn økte utgifter. Det betyr jo mindre ressurser til etterkontroll og arbeidet mot skattekriminalitet, nettopp det han var bekymret for skulle lide om etaten fortsatt skulle ha ansvaret for kompensasjonsordningene.

Kontrollbehovet blir ikke mindre når man i en kommune som Bø reduserer formuesskatten for å tiltrekke seg rike folk. Det må jo da kontrolleres at disse virkelig bor der de sier de skal.

Vi foreslår i vårt budsjett å styrke bevilgningen med 7,5 mill. kr, som etatens andel av en større arbeidslivspakke.

La meg også peke på at Arbeiderpartiet i sitt alternative budsjett reduserer statens konsulentbruk. Konsulenter kan være nyttige og nødvendige, men det har nå antatt et omfang i mange etater som bør bekymre. Det svekker hovedprinsippet i vårt arbeidsliv, at oppgavene i all hovedsak skal løses med fast ansatte. Men fordi oppgavene må løses, foreslår vi å bruke halvparten av innsparingen til å ansette folk i de ulike etatene, slik at kapasitet og kompetanse kan ivaretas på den måten.

Jeg tar opp forslaget Arbeiderpartiet står bak i denne saken.

Presidenten: Representanten Svein Roald Hansen har tatt opp det forslaget han refererte til.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [13:27:36]: Som representanten Svein Roald Hansen nettopp viste til, har det vært en god del oppmerksomhet rundt det faktum at det fra regjeringen ble sagt at skatteetaten ikke har kapasitet til å forvalte kompensasjonsordningen for næringslivet videre, noe som også har ført til at det har blitt brukt ekstra tid på nye system, og at en fortsatt ikke får utbetalinger. Det er bedrifter som skulle ha fått kompensasjon for september, som fortsatt ikke har mottatt noe, og vi kommer langt ut i januar før det skjer.

Det ene er det paradokset som representanten Svein Roald Hansen viste til, at en samtidig vil kutte i bevilgningene til skatteetaten. Noe annet som er vel så viktig å sette spørsmålsteget ved, er at samtidig som at skatteetaten var gitt et oppdrag med å forvalte et viktig oppdrag knyttet til en kompensasjonsordning knyttet til den pandemien vi står i, ble den prosessen som var knyttet til å overføre skatteoppkreverne til skatteetaten, fortsatt. Etter initiativ fra Senterpartiet klarte en å få utsatt det noe, men da vi mente at den prosessen burde skyves ut i tid og stoppe opp, sørget regjeringspartiene og deres støtteparti, Fremskrittspartiet, for at det ble gjennomført fra inneværende år.

Det som står i proposisjonen vi i dag behandler knyttet til den prosessen, er nettopp at det er en stor og krevende omstillingsprosess, som tar ressurser i forbindelse med både å innplassere og få i gang de som blir tilført skatteetaten, og med tanke på at skatteetaten skal utføre de eksisterende oppgavene som skatteetaten har. Det var særdeles uklokt å gjennomføre det vedtaket på et tidspunkt da en sto oppi en stor pandemi, der skatteetaten hadde store og viktige oppgaver knyttet til både kompensasjonsordning og arbeidet mot arbeidslivskriminalitet.

Vi har gjennom de siste ukene sett klare advarsler fra ulikt hold – også fra myndighetene, fra dem som behandler spørsmål knyttet til arbeidslivskriminalitet – om at det er økt fare for både misbruk av ordninger som er etablert i forbindelse med pandemien, og om den økende arbeidslivskriminaliteten i ulike sektorer i Norge. Derfor er det behov for at skatteetaten har nok ressurser til å gjøre sitt arbeid, og det er behov for en styrket innsats i samarbeid med både Kripos, Økokrim og andre instanser som gjør et viktig arbeid for å hindre arbeidslivskriminalitet i Norge.

Noen korte kommentarer også om Tolletaten: Også Tolletaten står i en stor og krevende situasjon, blir det beskrevet i den saken vi behandler i dag. En har et stadig økende volum å kontrollere, og det står rett fram i saken at det kan bli vanskelig å holde ved lag det samme kontroll- og beredskapsnivået fordi budsjettene deres er presset. Vi mener det er behov for å tilføre flere midler til Tolletaten, både for å kunne starte arbeidet med å etablere en grensestasjon på norsk side ved Magnormoen, og for å sørge for å ha en døgnåpen stasjon på Bjørnfjell. Blant annet norsk næringsliv ved fiskeindustrien viser til at en taper store penger på at den ikke er døgnbemannet.

Til sjuende og sist Statistisk sentralbyrå: Senterpartiet, i likhet med flere andre partier, er opptatt av at en skal både opprettholde og styrke den aktiviteten som Statistisk sentralbyrå har på Kongsvinger. Minst halvparten av de ansatte bør være der, og en bør ha en mål-

rettet satsing på å utvikle det viktige miljøet som er på Kongsvinger.

Kari Elisabeth Kaski (SV) [13:32:31]: Jeg skal her omtale noen av de forslagene SV har i denne innstillingen.

I dette tiåret må den grønne omstillingen av Norge skyte fart. Det haster både å kutte utslipp og omstille næringslivet og industrien vår i grønn retning. Det behovet har blitt mer akutt etter den ulykksalige oljeskattepakken som ble vedtatt av stortingsflertallet i vår, som gjør Norge mer oljeavhengig. Framfor statlige subsidier til oljeselskapene må vi bygge opp nye grønne motorer i den norske økonomien. Statsbudsjettet må bli grønt. Politikerne må tilrettelegge for at finansmarkedene og kapitalen kan vris i grønnere retning, og vi må skape nye grønne markeder. SV foreslår derfor å opprette et statlig investerings-selskap og en statlig investeringsbank.

I Norge har de økonomiske institusjonene tjent oss godt. Vi har relativt robuste banker, vi har en uavhengig pengepolitikk, vi har et forutsigbart finanspolitisk rammeverk, og vi har en stor grad av politisk enighet om innretningen av skattesystemet, noen uenigheter om nivå til side. Nå har imidlertid verden forandret seg, og det er et tankekors for oss når finansmarkedene tar et større ansvar enn politikerne i å vri pengene i grønn retning. Nå må vi følge etter og sørge for at de økonomiske institusjonene forandrer seg i tråd med verden. Det betyr bl.a. at sentralbanken må få klimamålene som en del av jobbeskrivelsen sin, og at statsbudsjettet underlegges reell klimabudsjettering og rapportering.

Det er mye kapital i Norge, men pengene investeres ikke i tilstrekkelig grad i tråd med omstilling og klimakutt. Hvis vi ser på tallene: To tredjedeler av bankenes utlån i fjor gikk til boliglån og næringseiendom, 2,3 pst. gikk til industri, og tilsvarende små andeler gikk til andre næringer. Ny kjøpekraft kanaliseres i veldig stor grad inn i økte boligpriser, økt gjeld og finansiell ustabilitet, heller enn i nye, produktive investeringer. Prosjekter og virksomheter som kutter klimagassutslipp og omstiller, vurderes ofte som umodne, og som at de har høyere risiko enn andre. Da kan det være vanskelig å sikre kreditt og egenkapital til disse prosjektene. I tillegg er markedet for grønne obligasjoner i Norge fortsatt underutviklet, selv om det nå er i sterk vekst.

En statlig grønn investeringsbank kan bidra til å løse disse to utfordringene. En slik bank kan bidra til langsiktig finansiering av grønne næringsprosjekter og til at finansmarkedene finansierer flere grønne prosjekter. En uavhengig bank med tydelig mandat om å bidra til klimakutt og grønn omstilling av økonomien – det er det SV foreslår. Den skal ha mål om å gå med overskudd

på sikt. Slik kan staten bidra til langsiktig kapital og til å skape nye markeder, slik at også den private kapitalen kan følge etter. Det markedet ikke gjør, må staten gjøre.

Så vil jeg avslutningsvis gi en kort stemmeforklaring. SV kommer til å stemme imot det løse forslaget som foreligger fra Rødt i dag. SV mener at de økningene som har vært i stortingsrepresentantenes godtgjørelser og lønna til regjeringsmedlemmene de siste årene, har vært altfor store. Vi har derfor i mange, mange år fremmet forslag imot disse økningene, og vi har stort sett stått alene, selv om Rødt har kommet til de siste tre årene. Vi kommer til å fremme SVs egne forslag når Stortinget behandler godtgjørelsen til stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer til våren.

Så vil jeg ta opp de forslagene som SV står bak.

Presidenten: Da har representanten Kari Elisabeth Kaski tatt opp de forslagene hun refererte til.

Bjørnar Moxnes (R) [13:36:51]: Vi nærmer oss slutten på året, og i dag vedtar vi altså siste del av neste års statsbudsjett, men det blir dessverre «same procedure as last year», med at vi starter juleferien med en bismak. Mange der ute hadde nok et oppriktig håp om at Fremskrittspartiet ville komme de langtidsledige og alle andre som regjeringen vil hive ut i fattigdom på nyåret, til unnsetning i budsjettet – men den gang ei. Budsjettforliket endte, som vi vet, som et svik mot alle som trenger at fellesskapet stiller opp for dem.

2020 har vært et tøft år for veldig mange. 2021 vil bli like tøft. Men det hadde ikke trengt å være det, for hadde regjeringen og Fremskrittspartiet valgt å gjøre noe med at titusener av langtidsledige kastes ut av dagpengeordningen, ville det blitt mindre tøft neste år – også for de hundretusener som får tidenes feriepengebaksmell og mister mye av inntekten til sommeren, fordi regjeringen og Fremskrittspartiet fjernet det som var ferietillegget på dagpengene, og fordi stortingsflertallet stemte mot Rødts forslag om å gjeninnføre ferietillegget på dagpengene, og også mot forslaget vårt om å forlenge og utvide dagpengeordningen. Hadde de tatt til vettet, ville ikke 2021 trengt å bli så tungt for dem som nå er permittert, har vært permittert, står uten jobb når neste år kommer. At de borgerlige dropper å støtte forslagene våre, er ikke bare synd, men det er også provoserende når vi ser den samme gjengens generøsitet overfor landets rikeste, med enda flere kutt i formuesskatten, selv midt i en koronakrise.

I april foreslo Rødt å kutte stortingslønnen med 20 pst. fordi også vi bør stramme inn på livreimen når hundretusener av andre i samfunnet vårt blir permittert, havner i arbeidsløshet på grunn av politiske vedtak for å hindre smittespredning. Flertallet i denne sal nøyde seg med et vedtak om bare å fryse lønnen vår

inntil videre. Mange tenkte nok at krisen raskt ville være over, og at vi snart kunne gå tilbake til «business as usual» og bare fortsette etter en sånn kortvarig lønnsfrys, og plusse på våre allerede rause godtgjørelser ved neste korsvei.

Over nyttår vil godtgjøringsutvalget legge fram sin rapport. Rødt forventer at de kommer med forslag som effektivt bidrar til mer moderate politikerlønninger som er mer i stil med inntektene til folk flest, til velgerne våre, til de som faktisk er grunnen til at vi alle er her på Stortinget, og vi ønsker å stanse den lønnsheisen som vil kjøre stortingslønnen til godt over 1 mill. kr neste år, hvis ingenting nå gjøres.

Så har vi et forslag. Hva om vi, som de rimelig privilegerte representantene vi er på Stortinget, i dag også vedtar at vi kutter våre rause godtgjørelser med 20 pst., inntil vi får behandlet forslagene som utvalget kommer med til våren? Det foreslår Rødt i dag, og det er bare å stemme for forslaget vårt.

Den vedtatte lønnsfrysen er vel og bra, men imponerer ikke særlig mange, for hundretusener har jo mistet 20, 30, 40 og 50 pst. av inntekten sin i år, eller sett livsverket sitt gå til grunne. Det er en avgrunn mellom den hverdagen som hundretusener av arbeidsledige, permitterte, frilansere, småbedriftseiere opplever i krisen, og de flotte ordene om spleiselag og dugnad som kommer fra regjeringen. Den avgrunnen vokser for hver dag folk kastes ut av dagpengeordningen, og for hver dag hele næringer blir stående uten tilstrekkelige kriseordninger. Dette kan vi heldigvis gjøre noe med, som Rødt foreslår i dag, med en liten, men også viktig handling for å vise at også vi stortingspolitikere, i solidaritet med de hundretusenvis av nordmenn som har fått livet dramatisk forverret det siste året, tar grep når situasjonen krever det. Og det krever situasjonen nå.

Med det tar jeg opp Rødts forslag i saken. Jeg ber de andre partiene om å støtte det. De har gjort dette på New Zealand. Da kan vi også gjøre det i Norge.

Tone Wilhelmsen Trøen hadde her gjeninn tatt presidentplassen.

Presidenten: Representanten Bjørnar Moxnes har tatt opp det forslaget han refererte til.

Statsråd Jan Tore Sanner [13:42:09]: Å være finansminister er ikke bare å ha ansvaret for helheten i et budsjett, det er også å ha ansvaret for flere viktige etater. Jeg er derfor glad for å kunne legge frem et budsjett hvor vi bl.a. fortsetter satsingen på digitalisering i skatteetaten og tolletaten. Dette er satsinger som kommer både innbyggere og næringsliv til gode.

I 2021 starter skatteetaten arbeidet med å forenkle arbeidsgiveres rapportering og styrke kontrollen med

obligatorisk tjenestepensjon. Arbeidet skal bidra til ordnede lønns- og arbeidsvilkår for ansatte og mindre rapportering for næringslivet. Vi skal gjøre det enklere å avdekke hvilke arbeidsgivere som ikke har opprettet pensjonsavtale for sine ansatte etter OTP-regelverket. Dette vil sikre at enda flere arbeidstakere får den pensjonen de har rettmessig krav på, og bidra til likere konkurransevilkår mellom arbeidsgivere. Samtidig slipper næringslivet å rapportere den samme informasjonen til pensjonsinnretningen som de allerede har rapportert i a-meldingen. Næringslivet selv har estimert at dette vil spare dem for om lag 780 mill. kr hvert år. Regjeringen foreslår samtidig å flytte tilsynsrollen fra Finanstilsynet til skatteetaten for å samle kontrollen mot arbeidsgiver.

Jeg merker meg i innstillingen at Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV mener vi bør bygge enda en tollstasjon på Magnormoen. Tolletaten har allerede en stor og moderne kontrollhall der, som er knapt 10 år gammel, og som bemannes av tollere fra Kongsvinger. En ny stasjon vil med andre ord være helt unødvendig. Ekspedisjonsoppgavene på Magnormoen utføres på svensk side og på et tollsted som har åpent hele døgnet, hele uken. Fordelingen av ekspedisjonsoppgavene mellom Norge og Sverige er en vanlig ordning basert på grensetollsamarbeidet mellom Norge og Sverige og EU som benyttes på de fleste grenseovergangene. Dette samarbeidet gjør det enklere for næringslivet, som bl.a. slipper å stoppe både før og etter grensepasseringen.

2020 har vært et langt og krevende år. Selv om vi ser flere lyspunkter for 2021, kan vi være sikre på at vi også vil møte utfordringer i året som kommer.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [13:45:14]: Forrige uke presenterte Økokrim en veldig alvorlig rapport, som beskrev at den økonomiske kriminaliteten i Norge er økende både i utbredelse, i omfang og på ulike områder, og som viser hvordan kriminalitet griper inn i hverandre, alt fra narkotikahandel og organisert kriminalitet knyttet til den, til økonomisk kriminalitet og arbeidslivskriminalitet. I dette bildet, hvorfor mener regjeringen at det er fornuftig nå å kutte i bevilgningene til skatteetaten, istedenfor å styrke det koordinerte arbeidet som skatteetaten er en del av, men også andre instanser som jobber målrettet for å redusere arbeidslivskriminalitet og økonomisk kriminalitet?

Statsråd Jan Tore Sanner [13:46:04]: Da må representanten se nærmere på budsjettforslaget. Det er riktig at man i tilleggsavtalen med Fremskrittspartiet foretok en liten justering, men vi har samtidig styrket skatteetaten.

Så tar representanten opp et svært viktig tema, nemlig kampen mot arbeidslivskriminalitet. Den kampen har regjeringen styrket gjennom et tett og godt samarbeid med de angjeldende etatene, og vi har en plan for videre opptrapping av kampen mot arbeidslivskriminalitet. Jeg mener det er særlig viktig i en krisetid at dette spørsmålet settes på dagsordenen, for det er klart at med romslige og gode ordninger som vi har særlig rettet mot arbeidslivet og bedriftene, er det viktig at denne kampen prioriteres. Det gjøres, og det avdekkes også brudd, og det er bra.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [13:47:10]: Det som blir beskrevet i budsjettforslaget som statsråden har lagt fram, er en svært krevende ressursituasjon for skatteetaten. I budsjettavtalen er det et kutt i det forslaget til bevilgning som regjeringen la fram. Samtidig ble det lagt fram en ny, alvorlig rapport fra Økokrim, som beskriver at til tross for innsats som er lagt ned i arbeidet knyttet til økonomisk kriminalitet og arbeidslivskriminalitet, er problemene økende både knyttet til konkrete støtteordninger i forbindelse med koronapandemien og til at den organiserte kriminaliteten brer seg i ulike sektorer av det norske samfunnet, og det er behov for forsterket innsats. Hvorfor sørger en ikke for, istedenfor å kutte i forslaget til skatteetaten, heller å styrke innsatsen både på de områdene og på andre områder av budsjettet?

Statsråd Jan Tore Sanner [13:48:04]: Det er nettopp det vi gjør. I regjeringens budsjett er det en kraftig satsing på politiet. Det er jo det sentrale her. Skatteetaten gjør en svært viktig jobb, og det at vi har overført skatteinnkreverne til staten og vi kan gjøre dette i sammenheng, vil nettopp bidra til forsterket kamp mot arbeidslivskriminalitet. Så det vil jeg også bare vise til, at det har vært en svært vellykket overføring. Det har vært et godt samarbeid med KS, med kommunene. Vi ser frem til at dette, sammen med de andre tiltakene regjeringen iverksetter, vil bidra til en forsterket kamp mot arbeidslivskriminalitet og mot økonomisk kriminalitet i særdeleshett.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [13:48:53]: Det som er utfordringen, er nettopp at de lokale skatteoppkreverne hadde kunnskap om sine områder og også bidro i arbeidet mot arbeidslivskriminalitet. Den sentraliseringen som har skjedd der, har blitt advart mot fra dem som jobber med spørsmålene hos de lokale skatteoppkreverne. Men uansett er det som er situasjonen her, at i det budsjettforslaget som ble lagt fram, er det kuttet i skatteetaten. Når det gjelder politiet, har vi behov for både å styrke det organiserte arbeidet til politiet nasjonalt og å styrke det lokale politiarbeidet på en langt mer kraftfull måte enn det som ligger fra regjeringens

side. Så igjen: Hvorfor bidro en ikke til, når en kom med en budsjettavtale der en tross alt brukte noen ekstra midler, å styrke arbeidet mot arbeidslivskriminalitet?

Statsråd Jan Tore Sanner [13:49:41]: Fordi regjeringen har en kraftfull satsing på og mot arbeidslivskriminalitet og økonomisk kriminalitet. Representanten kan ikke isolert sett se på en budsjettavtale på om lag 14 mrd. kr. Vi har et budsjett på 1 500 mrd. kr, hvor det er en kraftfull satsing på politiet, og regjeringen har trappet opp kampen mot arbeidslivskriminalitet og økonomisk kriminalitet. Det er ingen tvil om at den vellykkede overføringen vi nå har gjort av skatteinnkreverne, til staten, bidrar til sterkere fagmiljøer og til en forsterket kamp mot arbeidslivskriminalitet.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.
Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 3.

Sak nr. 4 [13:50:29]

Innstilling fra finanskomiteen om Ny saldering av statsbudsjettet 2020 og Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Solfrid Lerbrekk, Kari Elisabeth Kaski, Lars Haltbrekken og Nicholas Wilkinson om et julebidrag til arbeidsløse (Innst. 180 S (2020–2021), jf. Prop. 56 S (2020–2021) og Dokument 8:76 S (2020–2021))

Presidenten: Etter ønske fra komiteen vil presidenten ordne debatten slik:

5 minutter til hver partigruppe og 5 minutter til medlemmer av regjeringen. Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil fire replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

Mudassar Kapur (H) [13:51:23] (komiteens leder): Jeg har fått tillatelse av saksordføreren i den saken som tas her sammen med nysalderingen, til å tale på vegne av begge, eller i hvert fall adressere saken. Hvis han har noen suppleringer, vil de sikkert komme i Kristelig Folkepartis eget innlegg etterpå.

Dette året ble på ingen måte slik vi hadde tenkt oss. Landet har opplevd det største økonomiske tilbakeslaget siden krigen. I den krisen vi har stått i nå, har tiltakene vært nødvendige for å redde jobber, unngå unødige konkurser og sikre inntektene til vanlige folk. Ellers ville ledigheten blitt seg fast, veien tilbake ville vært lengre, og fallet ville vært dypere. Summen av bevilgninger til økonomiske tiltak vedtatt eller foreslått i forbindelse med virusutbruddet er anslått til 131 mrd. kr.

Det strukturelle oljekorrigerte budsjettunderskuddet i 2020 anslås nå til om lag 392 mrd. kr. Det er om lag 149 mrd. kr mer enn saldert budsjett for 2020 i fjor høst, men 2,5 mrd. kr mindre enn anslått for 2020 i nasjonalbudsjettet for 2021. Underskuddet tilsvarer 3,9 pst. av kapitalen i Statens pensjonsfond utland ved inngangen til året og utgjør 12,3 pst. av trend-BNP for Fastlands-Norge. Budsjettimpulsen, som er endringen i det strukturelle oljekorrigerte underskuddet som andel av verdiskapingen fra året før, anslås til 4,5 pst. i 2020, det samme som er anslått i nasjonalbudsjettet for 2021.

Sammenlignet med andre land har vi greid oss bedre både økonomisk og helsemessig. Jeg er stolt av hvordan både det offentlige og private har stilt opp. Sammen med befolkningen, som har deltatt i dugnaden, er det Norge på sitt beste.

Norge står nå ved et vendepunkt. Viruset og den økonomiske krisen som har fulgt, har skapt store problemer, men ikke bare nye problemer. Allerede før pandemien var det mørke skyer i horisonten, men nå er det ikke lenger stille før stormen. Koronakrisen er langt fra over, men krisen er over i en ny fase. I tiden framover må vi fortsette den nødvendige oppbyggingen og omstillingen av norsk økonomi, samtidig som vi må håndtere pandemiens effekter. Vi må fortsette å skape flere jobber, gjennomføre det grønne skiftet, få til et utdanningsløft og fortsette inkluderingsdugnaden.

Jeg viser også til enigheten mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet om nysalderingen. Her vil jeg særlig trekke fram forslaget om å fordele 250 mill. kr til kommunene med arbeidsledighet over landsgjennomsnittet. Dette skal gi et økonomisk handlingsrom til å kunne gi kompensasjon til lokalt næringsliv som rammes av pandemien og lokale smitteverntiltak. Regjeringspartiene og Fremskrittspartiet har allerede i forbindelse med budsjettet blitt enige om en kraftfull kompensasjonsordning, men denne utbetalingen kommer som en ekstra god nyhet til kommunene før jul. Byrådslederen i Oslo, Raymond Johansen, har brukt mye utestemme de siste ukene. Nå må han sørge for å videresende denne julegaven til næringslivet i Oslo så fort som mulig. Så langt registrerer jeg at både Arbeiderpartiet og SV i Oslo ser ut til å innta en passiv holdning. Det er utrolig synd for næringslivet.

Vi behandler i denne debatten også forslaget fra SV om at staten skal garantere 1 000 kr ekstra til hver voksen som mottar dagpenger eller sosialhjelp, og 1 000 kr per barn i familier som har dagpenger eller sosialhjelp.

SVs julegave på 1 000 kr vil ikke hjelpe folk ut av koronakrisen. Det vi først og fremst trenger nå, er å få folk i jobb og at de har en jobb å gå tilbake til. Det er mye mer fornuftig å fortsette å prioritere innsatsen på tiltak som bidrar til at eksisterende arbeidsplasser over-

lever krisen, og at nye jobber kan skapes. Ordninger for inntektssikring er forlenget, og senest i forbindelse med statsbudsjettet ble det også lagt fram kraftfulle økonomiske tiltak for å redde folks jobber, økonomi og helse. Videre har vi sagt at vi følger tett med på situasjonen og er klare til å ta de grepene som trengs.

Jeg vil benytte anledningen til å takke komiteen, administrasjonen, presidentskapet og finansministeren og hans departement for godt samarbeid, og jeg ønsker alle de nevnte og alle andre kollegaer her på Stortinget en riktig god jul.

Svein Roald Hansen (A) [13:56:27]: På dette siste møtet i Stortinget skal vi saldere budsjettet som daværende finansminister Siv Jensen la fram i fjor. Det føles som en evighet siden. Det har vært mange tiltak – noe også saksordfører pekte på – som det har vært bred enighet om, og som også er blitt forbedret gjennom arbeidet her i Stortinget.

Innstillingen viser med all tydelighet at 2020 ble helt annerledes enn det vi hadde sett for oss da budsjettet ble vedtatt for et år siden. Milliardene flyr, og det skal de gjøre i en krise. Det er langt mer kostbart på sikt om vi ikke nå sørger for å få folk raskest mulig tilbake i arbeid. Mange unge arbeidstakere slet med å få fotfeste i arbeidsmarkedet allerede før krisen inntraff i mars, og nå er det mange av de samme som skyves ut først når bedriftene må nedbemanne.

Vi må gjøre alt som står i vår makt for at disse arbeidstakerne ikke skyves varig ut av arbeidslivet. Det ville være en katastrofe for den enkelte, men også redusere mulighetene for å styrke velferden i årene som kommer. Den næringspolitiske debatten vi hadde tidligere i dag, er viktig i så måte. Trygt arbeid er ikke bare en forutsetning for enkeltmenneskets frihet. Høy sysselsetting er også en forutsetning for å kunne bygge ut eldreomsorg, satse mer på skole, osv.

De siste ukene har Arbeiderpartiet gjentatte ganger fremmet behovet for akutthjelp til en hardt rammet utelivs- og serveringsbransje i byer og kommuner med høy ledighet og lokale smitteverntiltak. Vi har fått til svar at det ikke er behov – at kompensasjonsordningen som ennå ikke er utbetalt, treffer godt.

Vel, det må være en grunn til at en tilnærmet samlet utelivs- og serveringsbransje i flere byer sender et nødrops til myndighetene om at det nå er krise. Det må være en grunn til at også en Høyre-mann i Stavanger, som er innehaver av tre spisesteder, sier at regjeringens pakker ikke treffer, og at han ikke vil delta i valgkampen for å gjenvelge regjeringen hvis det ikke gjøres endringer.

Det er bra at en samlet finanskomité nå sier at 250 mill. kr skal fordeles ut til kommuner med høy

ledighet for å støtte bedriftene som sliter, men for Arbeiderpartiet er det viktig tydelig å understreke at det er staten som må bære det økonomiske ansvaret for smitteverntiltakene, og at staten burde stilt opp med bedre og mer treffsikre ordninger for bedriftene som nå sliter. Vi vet at mange bedrifter i byer som Bergen, Oslo og også andre steder er særskilt hardt rammet av lokale smitteverntiltak, og vi vet at det er disse bedriftene som ikke blir truffet godt nok av regjeringens kompensasjonsordninger. Derfor har Arbeiderpartiet fremmet forslag om en omsetningsbasert tilskuddsordning for virksomheter som er rammet av lokale smitteverntiltak, og vi mener de 250 millionene som nå skal fordeles ut, burde kommet på toppen av bedre og mer treffsikre kompensasjonsordninger.

I finanskomiteens innstilling til nysalderingen av statsbudsjettet for 2020 står de rød-grønne partiene sammen om bedre pensjonsforslag, bl.a. en mer rettferdig regulering av pensjonene og 4 000 kr ekstra til enslige minstepensjonister i år. Vi gir en håndsrekning til arbeidsledige, permitterte og sosialhjelpsmottakere. Vi styrker sykehusene våre, sesongbedriftene og ikke minst kommuneøkonomien. Det er et godt grunnlag for en annen kurs, der et annet flertall etter valget neste år vil redusere forskjellene mellom folk, ha en aktiv næringspolitikk i hele landet og styrke velferden i kommunene og sykehusene.

Med det ønsker jeg å ta opp de forslag Arbeiderpartiet står inne i i innstillingen, og samtidig benytte anledningen til å ønske finanskomiteen, finansministeren, presidenten og alle andre en riktig god jul.

Presidenten: Takk. Da har representanten Svein Roald Hansen tatt opp de forslagene han refererte til.

Hans Andreas Limi (FrP) [14:00:31]: Som det er uttrykt fra flere, har det året vi nå er i ferd med å legge bak oss, vært et meget spesielt og meget krevende år. Det er noen som synes å hevde eller hevder fra den rød-grønne siden at det virker som høyrepartiene, som man sier – da inkluderer man vel også Fremskrittspartiet – ikke lenger tror på markedet og markedets fortreffelighet til å løse kriser og utfordringer som dukker opp. Bare la det være sagt: Fremskrittspartiet har fortsatt troen på markedet, men det vi står i nå, er en veldig omfattende pandemi – ikke bare i Norge, men internasjonalt. Den rammer veldig bredt. Den rammer bedrifter, den rammer ansatte, og ikke minst rammer den enkeltmennesker.

Det vil si at den situasjonen vi står i, er for omfattende til at markedet selv kan løse den. Det må bidras også fra statens side. Derfor har Fremskrittspartiet også bidratt underveis i år til vesentlig å styrke de tiltakspakene og kompensasjonsordningene som regjeringen

har foreslått. Det har vært helt nødvendig, med hensyn til både innretning og nivå.

Vi må være forsiktig med å etablere ordninger som kan gi en for langsiktig effekt, fordi det kan slå negativt ut. Vi må se for oss at vi forhåpentligvis om ikke altfor lang tid nærmer oss en normalsituasjon. Så de tiltakene vi gjennomfører, må være kraftfulle, men samtidig må de også være av midlertidig karakter.

Arbeiderpartiet viser til forslag om egne kompensasjonsordninger for utelivsbransjen og dem som er rammet av lokale smitteverntiltak. Det som er situasjonen, er at de også vil omfattes av den generelle kompensasjonsordningen. Den er også omsetningsbasert, og det skal være et forhold mellom omsetningsfall og den dekningen man får av de faste, uunngåelige kostnadene.

Det som er utfordringen, og som er det kritiske, er tid og hvor raskt man kan gjennomføre både søknadsprosess og utbetaling til dem som sliter. Derfor er det viktig nå å få på plass en støtteordning via kommunene til de kommunene med høyest arbeidsledighet og arbeidsledighet over snittet. De pengene kan utbetales før jul. Vi vet at kommunene har etablert rutiner for egne ordninger allerede, og det betyr at de pengene kan komme raskt ut til dem som virkelig har store utfordringer i den situasjonen vi står i.

De andre forslagene ville ikke bidratt noe. Det som Arbeiderpartiet og SV har foreslått, ville ikke bidratt noe, for det er ikke mulig gjennom statlige institusjoner å få til en raskere utbetaling til næringsaktører enn det den generelle kompensasjonsordningen legger opp til.

En sak som er viktig for Fremskrittspartiet uavhengig av krise eller pandemi, er pensjon og pensjonistene. I det budsjettforliket vi har fremforhandlet med regjeringspartiene, har vi fått til betydelige løft med hensyn til både regulering av løpende pensjoner neste år og også en økning av minstepensjonen. Det er viktig, og det er en oppfølging – så langt – av det forslaget som Fremskrittspartiet har fremmet i Stortinget sammen med SV.

Så får vi til en kontantutbetaling nå til enslige minstepensjonister på 4 000 kr. Det er en kontantutbetaling fordi det var det mulig å få til i forbindelse med nysalderingen. Vi kommer tilbake til resten av pensjonsforhandlingene på nyåret, som vil foregå i Stortinget på basis av det representantforslaget som er levert inn i fellesskap av Fremskrittspartiet og SV.

Jeg skjønner at noen er frustrert over dette, og kanskje spesielt SV, som lover, mens Fremskrittspartiet leverer. Vi har altså klart å levere 2,7 mrd. kr mer gjennom to forhandlinger med regjeringspartiene til å styrke pensjonistenes kår, gjennom å få både en inntektsutvikling på nivå med lønnsinntak generelt og også et ekstraordinært løft for enslige minstepensjonis-

ter. Det er en start, og vi fortsetter som sagt forhandlingene på nyåret.

Det er også hyggelig at vi kunne bruke noen ubenyttede Oslo-penger til å redusere bompenger for bilister i både Vestland og Nordland. Det var en pott som byrådspartiene i Oslo sa nei til, selv om det også inneholdt penger til kollektiv. Da kan vi benytte dem andre steder i landet, og det er god distriktspolitikk.

Helt på tampen: Riktig god jul til presidenten, og riktig god jul til Stortinget!

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [14:06:07]: Jeg merker meg at representanter fra regjeringspartiene og støttepartiet Fremskrittspartiet bruker mye energi på å framstille det som om en nå kommer med nye gaver og nye satsinger på tampen av 2020 – eksempelvis denne krisestøtten. Det er bra at det i hvert fall kom 250 mill. kr, som skal gå ut til kommuner som er hardt rammet gjennom høy ledighet. Det støtter vi, men det framstilles som at det er en ny satsing fra Stortingets side.

I salderingen av budsjettet som vi nå skal foreta, legger en opp til at det oljekorrigerte underskuddet er ca. 72 mrd. kr mindre enn det det lå an til da vi var ferdig med å behandle revidert nasjonalbudsjett i sommer. En viktig årsak til det er at utbetalinger fra de støtteordningene som Stortinget har bidratt med, og som Senterpartiet har vært en aktiv aktør for å bidra til å styrke, ikke har vært i nærheten av det som har vært bevilget. En viktig årsak til det er hvordan ordningene er innrettet. Flere aktører har fulgt med, og etter hvert som det har vært holdt stadig nye pressekonferanser og kommet stadig nye pakker, har en gått inn og sett på det og sett at med de vilkårene som ble lagt til grunn for støtteordningene, ble en sittende igjen med en svært lav utbetaling – ikke fordi en ikke hadde behov for støtte, ikke fordi en ikke var hardt rammet, men fordi vilkårene som ble lagt inn, gjorde at det var lite støtte som kom ut. Et eksempel er kompensasjonsordningen for næringslivet, der det opprinnelig var satt av 50 mrd. kr for to og en halv måned, og som i nysalderingen vi nå skal behandle, er satt til 7 mrd. kr for hele perioden fra mars og fram til nå.

Det hadde vært en fordel om en kunne lyttet til noen av forslagene som har kommet til endring og forbedring av kompensasjonsordningen, for å legge inn flere kostnader slik at flere bedrifter hadde mulighet til å komme seg litt bedre gjennom krisen, og at noen færre sto i fare for å gå konkurs – eksempelvis gjennom å inkludere flere kostnader, slik som en del uunngeelige lønnskostnadsordninger. Varebeholdning kunne en inkludert, og en kunne sørget for å oppheve det helt meningsløse skillet som er etablert mellom dem som leier og leaser, og dem som eier egen virksomhet.

Jeg hører også at en føler behov for å framheve hvor mye regjeringspartiene og støttepartiet Fremskrittspartiet har gjort for pensjonistene. Det kan også være grunn til å lese det som står i proposisjonen en selv har levert til Stortinget, og som behandles i dag, når det gjelder 2020. Der står det på side 11:

«Samlet reduseres utgiftene til alderspensjon med om lag 3 mrd. kroner fra saldert budsjett.»

Det er det som er fasiten for landets pensjonister for inneværende år. Senterpartiet støtter det at en skal øke minstepensjonen, som vil komme til utbetaling en gang i løpet av neste år, men i tillegg burde en på et langt tidligere tidspunkt også ha sørget for å få et nytt system for regulering av pensjoner, et gjennomsnitt av lønns- og prisvekst. Regjeringspartiene og støttepartiet Fremskrittspartiet er dessverre heller ikke med på forslag knyttet til det i denne innstillingen.

Kort til slutt til et par andre ordninger som også ligger her. Det har kommet inn ekstra penger knyttet til havbruksområdet. I utgangspunktet var det budsjettet med at en skulle få inn ca. 5 mrd. kr. Nå får en inn 2 mrd. kr til. Etter den tidligere fordelingsnøkkel skulle 80 pst. gått ut igjen til lokalsamfunn rundt om i Norge, kommuner og fylker. Det regjeringspartiene og støttepartiet Fremskrittspartiet her vedtar, er at alle de ekstra pengene, de 2 mrd. kr, skal bli liggende i statskassen. Vi mener det er uklokt. I stedet burde en fordelt de pengene ut til lokalsamfunnene rundt om i Norge.

Jeg vil med det ta opp de forslagene som Senterpartiet er en del av.

Presidenten: Da har representanten Sigbjørn Gjelsvik tatt opp de forslagene han refererte til.

Kari Elisabeth Kaski (SV) [14:11:32]: Alderspensjonistene har gjennom flere år tapt kjøpekraft som følge av pensjonsreformen, og alt tyder på at den dårlige kjøpekraftsutviklingen kommer til å vedvare i årene framover. Derfor foreslår SV og Fremskrittspartiet nå å endre reguleringen av pensjonen med virkning fra 2020, sånn at pensjonistene ikke taper kjøpekraft så lenge lønnsinntakene ikke gjør det.

Dette kunne vi ha vedtatt og fikset i dag. Det ville ha sikret pensjonistene en trygghet. Likevel ville ikke de andre partiene være med på det, heller ikke Fremskrittspartiet, som kom med et sleivspark til SV i sitt innlegg om at Fremskrittspartiet leverer. Vel, jeg er usikker på om de ville hatt det rommet til å levere på det hadde det ikke vært for at vi har jobbet sammen her og fremmet forslag sammen. Dette spørsmålet, som handler om regulering av pensjonene, kommer vi til å komme tilbake til i behandlingen av Dokument 8-forslaget som SV og Fremskrittspartiet har fremmet sammen.

Det vi imidlertid har lyktes med her, er å øke minstepensjonen for de enslige med 4 000 kr ekstra for 2020. Det er et svært viktig bidrag for å bidra til å bekjempe fattigdommen blant de eldre. Jeg synes det er påtakelig at flertallet her eksplisitt slår fast at denne økningen ikke skal få varig virkning. La det være helt klart: SV vil gi enslige minstepensjonister varige løft. Det kommer vi tilbake til i behandlingen av forslaget vårt til våren.

Så foreslår SV også et ekstra julebidrag til arbeidsløse og sosialhjelpsmottakere. Det «vil ikke hjelpe folk ut av koronakrisen», sa representanten Kapur i sitt innlegg. Jeg tror vi i denne salen skal være ganske forsiktige med å kimse av betydningen av noen ekstra tusenlapper til folk som har dårlig råd nå, til folk som er fattige. Koronakrisen kommer til å øke forskjellene i Norge. Flere kommer til å bli fattige. SIFO slo det nylig fast. Det vil ta lang tid å rette opp de skjevhetene som skapes som følge av koronakrisen. Det å gi noen ekstra tusenlapper nå er særdeles målrettet for å motvirke denne økningen i fattigdom og stimulere til etterspørsel i økonomien.

Jeg synes det er svært underlig at det ikke lyktes oss å skape flertall for dette forslaget, og at ikke Fremskrittspartiet stemmer for et forslag som de tidligere har fremmet i mange år. Det er vanskelig å forstå hvorfor ikke dette året kanskje er det aller viktigste året hvor man både kunne fremmet og stemt for et sånt forslag.

Det er heller ikke sant, som representanten Kapur sa, at alle ekstraordinære ordninger med inntektssikring forlenges. En del av dem som nå står uten jobb, får ikke lenger dagpenger. Det ekstra tillegget i bostøtte som SV fikk forhandlet på plass i noen av krisepakkenes i våres, forsvinner nå ved nyttår. Jeg ble i en debatt tidligere i dag invitert med på studietur til bedriftseiere. Jeg kan jo returnere den invitasjonen og ta med noen av representantene til å snakke med noen av dem som har mottatt ekstra tillegg i bostøtten. Det har vært et veldig kjærkomment bidrag.

Fra mars kommer arbeidsløse til å tape mange tusen kroner når satsene igjen reguleres ned. Hvor stor ville ikke forskjellsøkningen og innhogget i økonomien vært for folk hvis ikke SV og de andre rød-grønne partiene hadde fått gjennomslag for mer sosiale ordninger i krisepakkenes som er blitt behandlet i vår? Det er ingen tvil om at det regjeringspartiene og flertallet først og fremst har vært opptatt av, er å redde de kapitalsterke bedriftseierne. Det har systematisk vært forslag om kutt i formuesskatten, systematisk motvilje mot å stille sosiale krav i de store statlige krisepakkenes, mens det har vært SV og opposisjonspartiene som gang etter gang etter gang har måttet kjempe gjennom tiltak som sikrer vanlige folk, folk flest, en trygghet i den største økono-

miske krisen som har rammet landet på veldig mange år.

Presidenten: Representanten Kari Elisabeth Kaski har tatt opp de forslagene hun refererte til.

Ola Elvestuen (V) [14:16:36]: Vi er kommet til siste sak i det som har vært et veldig dramatisk år, med en situasjon med 200 000 arbeidsledige. Veldig mange bedrifter sliter tungt, og det kommer til å ta tid før man igjen får en økonomi som er sunn.

Vi må ta ansvar i den situasjonen vi nå går inn i. Vi skal kutte utslipp, vi skal ta vare på natur, og vi skal legge til rette for et grønt skifte som landet må igjennom i årene framover.

Det har vært mange tiltak gjennom året – og store tiltak. Overfor bedrifter har det vært i størrelsesorden 67,3 mrd. kr, inntektssikringsordninger for personer har vært i størrelsesorden 15,8 mrd. kr og øvrige kompensasjonsordninger 11,1 mrd. kr.

Også i denne nysalderingen er det nye tiltak, og jeg har lyst til å trekke fram i hvert fall to av dem. Det ene er 60 mill. kr til kulturinstitusjoner som må holde helt eller delvis stengt, og det andre er 25 mill. kr rettet mot sårbare grupper i julen.

Men det jeg har brukt mest tid på de siste ukene, sammen med de andre regjeringspartiene og også med en enighet med Fremskrittspartiet, er å se på en ordning som kan være rettet mot utelivsbransjen – utelivet, restaurantene som nå virkelig sliter – rundt omkring i landet. Utelivsnæringen sliter kraftig som følge av smittevernreglene som er innført i mange byer og omkringliggende kommuner. For mange er situasjonen helt akutt, og jeg er veldig glad for at vi i dag bevilger 250 mill. kr til disse.

Vi gir 250 mill. kr til kommuner som har forhøyet arbeidsledighet, til sammen 53 kommuner, veldig varierte – fra Værøy og Røst som de minste og helt opp til de største: Oslo, Bergen og Stavanger. Det har vært utfordrende å finne fram til en ordning der pengene kan tildeles raskt nok, fordi de er i en så akutt situasjon, men jeg mener vi har funnet en god løsning ved at vi tildeler pengene til kommuner som har forhøyet arbeidsledighet, men fordelt etter innbyggertall og med en stor fleksibilitet for hvordan kommunene kan jobbe videre med de midlene som de nå får, og det får de før den generelle kompensasjonsordningen begynner med utbetalinger på nyåret. Jeg håper kommunene nå raskt får på plass systemer for å betale ut midler til de bedriftene som trenger det mest.

I Moss har de allerede gjort vedtakene, og i Bergen vet jeg at man jobber veldig konkret med å finne fram til et system som kan få pengene ut fort. Jeg håper virkelig at byrådet her i Oslo, hvor situasjonen er mest alvor-

lig for flest bedrifter, også bestreber seg på å finne løsninger, gjerne i samarbeid med andre kommuner, som Bergen, som er i en tilsvarende situasjon, for å få ut disse midlene til de bedriftene som trenger det aller mest, så raskt som overhodet mulig.

Det har vært et dramatisk år. Vi er i en vanskelig situasjon sammen med resten av verden. Den må vi løse, samtidig som vi tar tak i de store problemene som verden også står overfor, ved å kutte utslipp, ta vare på natur, få til et grønt skifte.

Jeg er glad for at vi klarer å bruke også denne nysalderingen til å komme med konkrete tiltak rettet mot noen av de bedriftene som har det aller vanskeligst akkurat nå, utelivsbransjen. Så må vi få de midlene ut, slik at de gir en reell effekt nå – før jul, før nyttår og før den generelle kompensasjonsordningen er på plass.

Med det vil jeg også ønske alle en riktig god jul.

Tore Storehaug (KrF) [14:21:17] Eg kan òg vise til innlegget til saksordfører Mudassar Kapur. Mange av forslaga som blei lagde fram i eit representantforslag, blei tekne direkte inn i salderinga. Difor har vi laga ei felles innstilling, og difor var det òg greitt at komitéleiareren gjekk gjennom det, på ein god måte.

Vi held no på med å saldere eit budsjett der endringane har vore betydelege, ja, historiske, fordi 2020 har vore eit heilt annleis år. Det har vore eit heilt spesielt år. Koronapandemien har fått store konsekvensar internasjonalt, og han har fått store konsekvensar i Noreg, både for enkeltpersonar og for bedrifter, og korleis vi har handtert det, er noko vi kjem til å bli målt på.

Premissa for budsjettet som blei vedteke i 2019, har blitt endra ganske heftig, og i møte med det har ein brukt ein ganske kraftig finanspolitisk respons. Sidan 12. mars 2020 har vi i sju omgangar, medrekna forslaga i nysaldert budsjett, fremja omfattande økonomiske tiltak for å motverke konsekvensane av pandemien og av smitteverntiltaka. Dette har vore nødvendig i den situasjonen som vi er i. Samtidig har lågare aktivitet i økonomien gjeve nedgang i inntektene til staten, og følgjene av dette er jo òg at budsjettbalansen for 2020 er kraftig svekt.

Det har vore jobba med dei økonomiske tiltaka i tre fasar. Den fyrste fasen handlar om dei akutte tiltaka for å sikre inntekt, og det handlar om å sørgje for at dei levedyktige selskapa som blei ramma, var levedyktige og kom seg ut av den krisa. I andre fase har ein prøvd å vere meir konkret og har klart å kome med tiltak inn mot enkeltbransjar og bedrifter og hushald som har vore spesielt hardt ramma, og det har vore nødvendig for å kompensere både bedrifter og personar for inntektsbortfall. Og den tredje fasen av handteringa hand-

lar om når vi skal løfte blikket og klare å handtere nokre av dei større utfordringane vi som samfunn kjem til å stå overfor når pandemibølga er over.

Så trur eg – når vi no har ei generell kompensasjonsordning igjen – at alle dei tre fasane og verkemidla vi har utvikla der, har blitt henta opp igjen. Det har gjort at vi har ei verktøykasse som vi er heldige med og takknemlige for at vi har, og som vi skal bruke på ein klok måte.

Når vi skal få Noreg ut av denne krisa, er det viktig at vi òg har eit blikk på ein del av dei store utfordringane som vi skal klare å handtere når vi skal ha ei retning ut av krisa. Det handlar om å investere i kunnskap, og det handlar om å investere i omstilling, i levedyktige bedrifter, og ikkje minst at vi klarar å handtere klimakrisa. Der meiner eg òg, når ein ser korleis Noreg klatrar på Climate Change Performance Index, at det er nokre ting som går i rett retning. Men til liks med krisehandteringa: Det er mykje som har vore bra, og så trur eg òg vi skal vere ærlege på at ikkje alt har vore perfekt. Men vi har handtert det på ein god måte, som gjer at Noreg har klart seg godt samanlikna med mange andre land, når vi både har klart å handtere helsesituasjonen og klart å byggje vidare på eit velferdssamfunn der det er tillit mellom folk, der det er tillit mellom folk og myndigheter. Ikkje minst har vi vore heldige som er eit råvareproduserande land, der vi har hatt gode prisar på fleire av dei råvarene som er viktige for Noreg, for norske arbeidsplassar og for aktiviteten rundt omkring i heile landet vårt.

I den nysalderinga som vi gjer no, er det nokre endringar som får fleirtal. Vi får på plass ei utbetaling til dei kommunane som har høgst arbeidsløyse, på 250 mill. kr. Det er eit viktig bidrag, og eg håpar og forventar – det trur eg faktisk at eg skal seie – at dei kommunane følgjer opp dette på ein måte som kjem hardt ramma bedrifter til gode.

Så får ikkje forslaga om julegåve og ekstra bidrag inn i jula for enkelte grupper fleirtal. Det er sann at om Stortinget hadde vedteke dei, så hadde dei ikkje blitt utbetalt før jul, og det er òg slik at fleire av dei forslaga hadde nok teke opp betydeleg med saksbehandlingskapasitet i Nav, noko òg Stortinget har blitt klar over i løpet av det året som vi har vore inne i.

La meg til slutt – det er jo alltid litt farleg å seie «til slutt», og det kan godt hende eg kjem til å måtte teikne meg igjen i løpet av debatten, men eg synest det er på sin plass å takke, for Stortinget og partia på Stortinget har klart å jobbe i lag om veldig mange viktige tiltak i løpet av dette året. Det er ein styrke, og det skal vi vere takknemlege for.

Så har vi no ein situasjon der vi klarar å vere ueinige, der vi klarar å ha rivande og gode debattar både i

denne salen og utanfor. Det trur eg òg vi skal takke for, og det trur eg er eit gode, for det viser at vi i alle fall har klart å handtere dei mest akutte tinga med krisa. Så skal vi framleis ha ein god debatt om kva som er den rette vegen vidare ut av krisa.

Bjørnar Moxnes (R) [14:26:50]: Helt siden koronakrisen kom i mars, har vi gjennom krisepakke på krisepakke stått på for å sikre en veldig viktig sak, nemlig at milliardregningen for denne krisen fordeles rettferdig. Hvis det var opp til Rødt, ville vi nå hatt på plass et både skikkelig og forsterket sikkerhetsnett uten alle de usosiale hullene som regjeringen dessverre etterlater seg. Vi hadde ikke sviktet de langtidsledige eller mottakerne av arbeidsavklaringspenger som regjeringen nå velger å la seile sin egen sjø.

Der Fremskrittspartiet og regjeringen har valgt å bruke milliarder av kroner både på å kutte formuesskatten og på å senke prisen for en halvliter fra 28 kr til 26,50 kr, ville vi sørget for en skikkelig krisepakke for arbeidsfolk der vi sikret mer penger til de arbeidsløse, også til dem som var ledige før koronakrisen brøt ut. Vi hadde gitt dem som har vært arbeidsløse, et ferietillegg neste år framfor nok en sommer med store økonomiske bekymringer, og vi hadde forlenget og forsterket ordningene som sikrer inntekt for arbeidsløse, for dem som ikke har en fast jobb, folk som jobber deltid, frilansere, selvstendig næringsdrivende og kulturarbeidere, og ikke minst dem som lever på arbeidsavklaringspenger.

Vi hadde satt fart på den store omstillingen av norsk økonomi med mer penger til miljøvennlige investeringer som sikrer nye arbeidsplasser, og vi hadde ikke latt kommunene leve i usikkerhet for om de får nok ressurser til å unngå kutt i velferden til folk. Rødt hadde heller ikke kuttet i formuesskatten for rike aksjeeiere, som regjeringen gjør i et usedvanlig usosialt øyeblikk selv til dem å være, og vi ville naturligvis ikke latt store bedriftseiere eller eiendomsbaroner få nærmest uhemmet tilgang til de statlige redningspakkene, uten så mye som et eneste krav om utbyttebegrensning eller krav om kutt i husleien.

Vi ser nå at veldig mange mindre næringsdrivende – kafeer, restauranter, mindre bedrifter – sliter tungt, også fordi de ikke får noe kutt i husleien selv om de mottar statlige redningspakker økonomisk. Rødt foreslo nemlig at de utleierne som har bedrifter hos seg som mottar statlig krisestøtte, også må være med på dugnaden, bidra i spleiselaget, ved å bli pålagt et kutt på mellom 10 pst. og 30 pst. i husleie. At det forslaget ble stemt ned av Stortinget, var usedvanlig uklokt og er en direkte årsak til at flere nå sliter tyngre enn de hadde trengt å gjøre hvis også utleierne måtte bli med på spleiselaget. Fremskrittspartiet sa den gang at markedet ville ordne

opp – i sine naive tro på markedets usynlige hender. Det var bare tull, naturligvis. Vi så at ingenting løste seg, og det gjør det ikke hvis ikke Stortinget nå tar ansvar og tar grep.

Vi ser at denne krisen dessverre forsterker For skjells-Norge, i likhet med mange andre tidligere kriser. Vi ser nå at hundretusener av mennesker har mistet mye av inntekten sin, mens formuene til mange av landets rikeste bare fortsetter å vokse, godt hjulpet av regjeringen og Fremskrittspartiets kutt i skatter for de rikeste.

Mye hadde vært annerledes hvis det hadde vært opp til Rødt og ikke til de borgerlige flertallspartiene, naturligvis. Rødt støtter selvsagt forslagene i dag om å sette av penger til at alle som mottar sosialhjelp eller dagpenger, skal få 1 000 kr ekstra som et julebidrag på tampen av året. Vi er også for og vil stemme for forslaget om å gi minstepensjonistene et sårt tiltrengt løft. Det skulle bare mangle.

Med det tar jeg opp Rødts forslag i saken og vil naturligvis også ønske alle på Stortinget en god jul.

Presidenten: Da har representanten Bjørnar Moxnes tatt opp det forslaget han refererte til.

Statsråd Jan Tore Sanner [14:31:43]: 2020 er et år som vil skrive seg inn i historiebøkene. Det er året da koronapandemien førte Norge inn i den verste helsemessige og økonomiske krisen siden annen verdenskrig. Det er året da barnehager og skoler ble stengt og en av syv arbeidstakere var permittert eller arbeidsledig. Det er året da svært mange ble nødt til å jobbe, studere og gå på skole hjemmefra og digitale møter med kolleger og familie ble den nye normalen.

Pandemien har fått store økonomiske konsekvenser og gjort det nødvendig med omfattende økonomiske tiltak. Siden 12. mars har regjeringen lagt frem syv tiltakspakker medregnet forslagene i nysaldert budsjett for å sikre inntekt til dem som ble permittert og ledige, redde flest mulig arbeidsplasser og få Norge trygt gjennom krisen. Summen av krisetiltak for året samlet er anslått til 131 mrd. kr. Et slikt omfang av krisetiltak har ingen historisk sammenligning, i alle fall ikke i moderne tid.

Samtidig har lavere aktivitet i økonomien redusert statens inntekter og økt utgiftene til dagpenger til ledige og permitterte. Til sammen har det bidratt til at budsjettbalansen i 2020 er kraftig svekket og bruken av oljepenger langt høyere enn i normale år.

Vi forventer nå en oljepengebruk på 393 mrd. kr. Det er 2 mrd. kr lavere enn anslagene vi la frem i statsbudsjettet for 2021. Men det er nesten 150 mrd. kr mer enn det vi så for oss i saldert budsjett i fjor høst, og tilsvaret 3,9 pst. av Statens pensjonsfond utland. Budsjet-

timpulsen anslås til 4,5 pst. Det er den høyeste budsjettimpulsen vi noen gang har målt siden vi startet beregningene i 1970.

Det har vært riktig og nødvendig å bruke mye penger for å motvirke de negative konsekvensene av pandemien og smitteverntiltakene. Alternativet ville vært store utfordringer for helsevesenet og kommunene, flere konkurser og tapte arbeidsplasser og antagelig større langsiktige kostnader av krisen. Vi er heldige som har en stor offentlig formue og en fleksibel handlingsregel som gjør det mulig å bruke mer penger for å motvirke kriser. Samtidig er det viktig at pengebruken kommer ned igjen når situasjonen i norsk økonomi kommer tilbake til normalen. Vi må spare i gode tider for å kunne bruke mer når neste krise kommer. Og vi må unngå at fremtidige generasjoner blir sittende med en for stor del av regningen.

Vi er ikke tilbake til normalen ennå, men det er flere lyspunkter. Vi nedkjempet den første smittebølgen effektivt med omfattende smitteverntiltak og økonomiske tiltak. Det har bidratt til at Norge er blant landene som så langt har klart seg best gjennom krisen, både helsemessig og økonomisk. Nå er vi ferd med å slå den andre smittebølgen ned. Vi har lært mye gjennom året og møter denne smittebølgen med mer erfaring som både enkeltpersoner, bedrifter og myndigheter. Vi har funnet bedre måter å håndtere den nye hverdagen på.

Økonomiske tiltak vil bli opprettholdt så lenge krisen varer. Men disse må spille på lag med smitteverntiltakene. Når smitten er høy og smitteverntiltakene strenge, er det behov for kompensasjon, men når smitten går ned og smitteverntiltakene lettes, kan det være behov for andre typer tiltak for å fremme aktivitet og jobbskaping. Regjeringen jobber nå med ulike tiltak som skal være tilpasset situasjonen utover vinteren og våren.

Budsjettet for 2020 skulle egentlig vært innstrammende. Det skulle være et ansvarlig budsjett for et oppgangsrår for norsk økonomi. Innstrammende ble det ikke, men budsjettet ble like fullt ansvarlig. Uten omfattende økonomiske tiltak kunne krisen blitt langt mer alvorlig. I dag er det tolv dager igjen av 2020, og vi kan rette blikket fremover. Det er god grunn til å vente at vi har bedre tider i møte. De gode vaksinenyhetene gir håp om at livet snart kan vende tilbake til det mer normale i løpet av 2021. I mellomtiden vil jeg ønske alle en riktig god jul – og en stor takk til presidentskapet, til finanskomiteen og øvrige stortingsrepresentanter og administrasjonen, som har strukket seg langt for at Stortinget har kunnet fatte gode vedtak gjennom dette helt spesielle året.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hans Andreas Limi (FrP) [14:36:56]: Nysalderingen av budsjettet for 2020 viser at avgiftsinntektene er justert opp med godt og vel 5 mrd. kr, og det skyldes ikke minst en sterkere økningen i merverdiavgift og særavgifter på alkohol og tobakk enn det man tidligere forventet. Det er ikke så unaturlig. Nå handler vi alt hjemme, og grensene er stengt. I budsjettforliket med regjeringspartiene har Fremskrittspartiet fått gjennomslag for en betydelig reduksjon i grenserelaterte avgifter. Spørsmålet til finansministeren er da: Gitt den utviklingen vi har sett nå med helt stengte grenser, og når grensene åpnes opp igjen, men med sterkt reduserte avgifter, er det grunn til å tro at de kanskje ikke svekker statens totale inntekter fra særavgiftene?

Statsråd Jan Tore Sanner [14:37:44]: Vi er i hvert fall enig i håpet om at vi etter hvert kan åpne grensene igjen. Det er ingen ønsket situasjon med stengte grenser. Vi ønsker et åpent Norden og Europa.

Jeg håper at de avgiftsreduksjonene vi har blitt enige om, kan bidra til at flere varer kjøpes i Norge, også etter krisen. Men det er ingen tvil om at de avgiftene vi har, også har en helse side, som vi må ta hensyn til, og det er et spørsmål om inntekter til staten. Jeg mener vi har funnet frem til gode løsninger i kompromisset og budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, men vi ønsker å opprettholde avgiftene på et slikt nivå at vi også hensyntar den helsemessige siden.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [14:39:01]: Jeg prøver å få et grep på hvorfor regjeringspartiene og støttepartiet Fremskrittspartiet ikke ønsker å være med på å gi et julebidrag både til dem som går på dagpenger, og til sosialhjelpsmottakere. I forbindelse med nysalderingen står det beskrevet at utgiftene til dagpenger blir redusert med nesten 5 mrd. kr fordi en lavere andel av dem som blir ledige, har rett på dagpenger enn det en la til grunn tidligere. Hvorfor er en ikke villig til enten å sørge for at flere kan få rett på dagpenger, eller i det minste være villige til å gi både dem som går på dagpenger, og dem som er på sosialhjelpsmottakere, en hilsen til jul gjennom å si at en kan få et lite ekstrabidrag?

Statsråd Jan Tore Sanner [14:39:52]: Jeg tror vi skal være glad for at det ikke har gått så ille i norsk økonomi som vi fryktet på et tidspunkt. Norge er blant de land i verden som så langt har kommet best ut av det, både når det gjelder helse, og når det gjelder økonomi. Det ser ut til at det bare er to land i Europa – Tyrkia og Litauen – som får et mindre fall i økonomien enn oss i år. Når det ikke er brukt så mye penger som det på et tidspunkt ble lagt opp til, skyldes det bl.a. at det ikke er gått så ille som vi fryktet.

Så er salderingen av budsjettet en siste justering av budsjettet på slutten av året. Det er ikke ment som en ny budsjetttrunde. Nå har vi imøtekommet Fremskrittspartiet på et par punkter, men når det gjelder både minstepensjon og forslaget til SV om penger til sosialhjelpsmottakere, vil ikke det kunne bli utbetalt før langt ut på nyåret, så det er en 2021-sak.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [14:40:57]: For dem det gjelder, som er hardt rammet av krisen, og som nå er i den situasjon at de enten blir ledig eller går på sosialhjelp, er det klart at det bidraget vil hjelpe selv om pengene ikke vil komme her og nå. Ved bare å vite at de pengene kommer, har en kanskje også mulighet til å bruke litt mer penger nå i forbindelse med julen i et særdeles stramt budsjett.

Mitt spørsmål gikk på nysalderingen, ikke på alle mulige andre områder. En reduserer altså utgiftene til dagpenger som følge av at det er flere av dem som blir ledige nå, som ikke har krav på dagpenger. Hvorfor er en ikke villig til å gjøre noe med det, enten gjennom å si at flere skal få rett på dagpenger, eller gjennom å kunne gi et julebidrag?

Statsråd Jan Tore Sanner [14:41:45]: Spørsmålet om flere skal ha rett til dagpenger, er ikke et spørsmål for nysalderingen. Vi må også i en krisetid holde fast ved noen prinsipper for budsjettet. Nysalderingen er siste justering av budsjettet på tampen av året, og utgangspunktet skal være penger som kan utbetales før nyttår. Så kan det være ulike syn og ulike ønsker for hvordan regelverket skal være, både for permittering og for hvem som skal ha rett til dagpenger, men det er ikke en sak for nysalderingen.

Freddy André Øvstegård (SV) [14:42:35]: Utelivet sysselsetter tusenvis av mennesker og skaper liv og mangfold i lokalsamfunnene våre, men nå er bedriftene stengt eller har veldig mange færre gjester enn normalt. Det går mot konkurs for mange, og noen har allerede gitt tapt, dessverre, i påvente av kompensasjonsordningen fra regjeringen, som ikke blir utbetalt før i februar.

SV har foreslått hasteutbetalinger, men regjeringspartiene stemmer det ned og viser til nødlånsordningen som har blitt innført. Men får utelivet nødlån? Det er et viktig spørsmål. Jeg spurte næringen hjemme i Nedre Glomma-regionen, Sarpsborg og Fredrikstad, og svaret var nei. De kjente ikke til et eneste eksempel, for de har ikke i en normalsituasjon nok fortjeneste til å betale på et sånt lån.

Så spørsmålet mitt til statsråden er: Hva vil han si til de bedriftene?

Statsråd Jan Tore Sanner [14:43:36]: Jeg snakker med veldig mange bedrifter, og det har jeg brukt mye tid på denne høsten. Det er faktisk helt avgjørende for meg som finansminister å være tett på – tett på partene i arbeidslivet, LO, NHO, Virke, tett på store bedrifter, tett på små bedrifter, og vi lytter til dem.

Nå vet jeg ikke hva representanten sikter til når han snakker om nødlån. Jeg antar kanskje at det er lånegarantiordningen. Den har vi justert slik at forutsetningen er at man ikke må ha hatt overskudd i 2019 for å kvalifisere, og så er det banken som må vurdere om det er riktig å gi lån. Vi har også sagt at man kan hensynta mulig kompensasjon som vil bli utbetalt i januar når ordningen lukker opp 18. januar.

Men la meg også si at vi kan glede oss over at arbeidsledigheten faktisk har gått ned i desember. Det var mange som fryktet at med den andre smittebølgen ville den gå kraftig opp, men så langt har ledigheten gått ned i løpet av desember måned.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [14:45:00]: Senterpartiet står for en helhetlig pensjonspolitikk med plikter og rettigheter. Levealderen i Norge øker, og vi nærmer oss én million pensjonister i landet. Pensjonistene utgjør en stor, viktig og positiv mulighet for landet vårt. Pensjonistene er ikke noe problem.

Pensjonsreformen innebærer at den vanlige pensjonsalderen øker. For å få fulle pensjonsrettigheter blir pensjonen levealdersjustert, såkalt 67 år pluss, og vi må arbeide når vi blir eldre i tall fordi vi jamt over har bedre helse. Pensjonister er relativt i bedre form enn tidligere til å yte i arbeids- og samfunnslivet.

Senterpartiet er sjølsagt grunnleggende enig i at arbeid skaper verdier og forbedringer når det er klokt ledet og organisert, og vi er derfor sterke tilhengere av å legge til rette for at de pensjonistene som vil og har helsemessig evne, kan arbeide lenger. Senterpartiet støtter derfor eksempelvis lovendringene for å øke den generelle aldersgrensen i staten fra 70 til 72 år.

For at dette skal være attraktivt må imidlertid samordningsfella fjernes. Dette er samordning av folketrygdens alderspensjon og offentlige tjenestepensjoner for de som arbeider i det offentlige utover 67 år. Disse menneskene kan i dag miste hele sin offentlige tjenestepensjon om de fortsetter i offentlig stilling til de er om lag 72 år. Bare Rødt og SV støtter Senterpartiet i dette kravet, som støttes av alle de landsomfattende fagforeningene og Pensjonistforbundet.

Pensjonistforbundet er den største pensjonistorganisasjonen og har lokallag over hele landet. Pensjonistforbundets lokallag gjør en stor jobb gjennom frivillig arbeid i kommunene og bydelene, og Senterpartiet er sterk tilhenger av å utvikle dette videre. Dette samarbeidet, mellom den kommunale og offentlige velferdstjenesten og ideelle organisasjoner, som Pensjonistforbundet er et eksempel på, er utrolig viktig, og det er et av varemerkene til Senterpartiet. Pensjonistforeningenes og kommunenes samarbeid må derfor utvikles videre på grasrota, og det må vokse nedenfra og gjødsles ovenfra, av folkevalgte med et helhetlig lokalsamfunnssyn. Derfor vil Senterpartiet stimulere Pensjonistforbundet videre med mulighet for rettigheter koblet med plikter.

Senterpartiet går inn for at Pensjonistforbundet får forhandlingsrett med staten om trygdeoppgjøret. Vi går inn for at de skal delta i det tekniske beregningsutvalget, fordi en derved gis grundig innsyn i det felles tallmaterialet som legges til grunn i tarifforhandlingene. Og vi går inn for at Pensjonistforbundet gis mulighet til å delta i regjeringas kontaktutvalgsmøter.

Senterpartiet går inn for at pensjonen skal reguleres med et gjennomsnitt av lønns- og prisveksten. Det betyr at pensjonene får en jevnere utvikling, og det gir større forutsigbarhet. Og det må avsettes en pott til pensjonsforhandlingene som Stortinget bestemmer, og som kan brukes til fordelingspolitiske tiltak, f.eks. økning av minstepensjonene for enslige og stimulans av ideelt arbeid i kommunene. Derfor: Vi støtter det som skjer nå på pensjonistenes grunnpensjoner. Det er et steg i riktig retning.

Lars Haltbrekken (SV) [14:48:25]: I næringsdebatten tidligere i dag hørte vi en enorm omsorg og forkjærlighet for landets rikeste. Med denne regjeringen skal de som har mest, få mer. Da er det forsmedelig å se at høyresiden ikke vil være med på å gi et julebidrag til dem som kanskje har hatt det tøffest dette året.

I Trøndelag var det i november registrert 6 715 arbeidsledige. Det er en økning på 36 pst. siden februar i år – siden pandemien traff oss med full styrke. Til Adresseavisen i dag sier stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad fra Fremskrittspartiet at det vil skape en uheldig presedens å legge opp til ekstra utbetalinger for noen. En uheldig presedens – hvor var bekymringen for en uheldig presedens da Fremskrittspartiet før sommeren var med på å gi gigantiske skattelettelser til oljedirektørene? Hvorfor skal bekymringene for uheldig presedens ramme dem som har minst, og aldri dem som har mest?

Stortinget kunne ha avsluttet dette hersens året med noe positivt for dem som har tatt de tøffeste kon-

sekvensene av koronapandemien. Vi kunne sammen gitt et julebidrag til de arbeidsledige og til dem som mottar sosialhjelp, og til deres familie, et bidrag på 1 000 kr per voksen og 1 000 kr per barn.

De som har dårligst råd fra før, er også de som får det verst i en krisetid. Vi kjenner alle på kjøpepresset i julen. Det er trist å være den forelderen som ikke klarer å møte forventningene verken fra seg selv eller fra sine barn. Det kunne vi i dag ha vært med på å rette opp lite grann, og det er ikke for sent for stortingsflertallet å stemme for SVs forslag.

Nicholas Wilkinson (SV) [14:51:43]: Det er ca. 250 000 personer som trenger dagpenger eller sosialhjelp. Mange har mistet jobbene sine og har ingen mulighet i koronatiden til å få en ny jobb. Det er ca. 110 000 barn som bor i en familie som trenger dagpenger eller sosialhjelp.

Jeg mener at ingen foreldre skal måtte si til sine barn: Nissen kommer ikke fordi vi ikke har råd til å kjøpe en gave til deg.

Det er makt i denne salen. Vi bestemmer om familier og barn som må bruke dagpenger og sosialhjelp, skal få en julegave eller ikke. For meg er det selvfølgelig at vi må gjøre det. Vi er i en pandemi. Mange har mistet jobbene sine, og jeg tror mange i denne salen kjenner minimum en person som har mistet arbeidet sitt.

Forslaget om å gi en julegave til dem som trenger økonomisk hjelp, koster 350 mill. kr. På torsdag stemte høyrepartiene og Fremskrittspartiet for å kutte 388 mill. kr til sykehusene. Hjelpepakken vil koste mindre enn det disse partiene sparte da de kuttet i bevilgningene til sykehusene på torsdag.

Stortinget har gitt 8 mrd. kr til oljebransjen, som SV selvfølgelig stemte imot. Dette forslaget, for å hjelpe dem som trenger det mest, er bare 4,4 pst. av oljepakken, som høyrepartiene, Arbeiderpartiet og Senterpartiet ga.

Det er makt i denne salen. Jeg ber Fremskrittspartiet om å støtte forslaget for at alle kan få en ok jul. Hvis Fremskrittspartiet støtter SVs forslag, får vi flertall. Da trenger ikke disse foreldrene å måtte si at nissen ikke kommer i år.

God jul til alle! Vi tjener 1 mill. kr i året. Vi kan kjøpe mange gaver til alle de barna vi har i familien. Jeg håper at man også vil hjelpe de andre, som ikke har 1 mill. kr per år.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [14:54:57]: 2020 har vore eit veldig merkeleg år, og dersom 2021 blir enda merkelegare, har vi trøbbel heile gjengen. Måten vi har handtert krisa på, vi ser det allereie no, har forsterka den utviklinga som vi har sett over tid med auka forskjellar i samfunnet. Det er på grunn av at regjeringa

ikkje har gjort nok for å skjerme dei gruppene som har tent minst i samfunnet. Måten vi har handtert pandemien på, har også undergrave det grøne skiftet. Det blei spesielt godt illustrert med den store oljeskattepakka, som har sementert oss i ei vidare oljeavhengigheit framover. EU f.eks. går stikk motsett veg, med grøn deal – sagt frå ein SV-ar.

Og så har det auka sentraliseringa. Regjeringa sette ned eit NOU-utval som gjorde ein ganske grundig analyse av utviklinga i distriktsnæringane, og den viser at pandemien slår sterkest inn på små og mellomstore bedrifter. Det er dei som har minst eigenkapital og er mest utsett, og dei finn vi veldig mange av i distrikta. Og som ein illustrasjon: Fem selskap har mottatt like mykje som 27 000 småbedrifter til saman, som har gjort at enkelte forskarar meiner at kompensasjonsordninga er rigga for dei rike og mektige.

Det kjem til eit punkt der Stortinget må stille seg spørsmålet: Kven er vi for? Er vi for det folket som representerer oss, eller er det ujamt fordelt kva innsats vi set inn? Og uheldig presedens – 2020 er jo ein uheldig presedens i seg sjølv. Prinsippa har fare gjennom heile 2020. Det å halde fast på prinsippa gjennom dette året – vi vassar i brot på prinsipp, vi måtte handtere det som skulle kome, på den måten som vi måtte. Og når Stortinget no gjer seg klar til avstemming og skal stemme ned ei handsrekning til arbeidslause, dei som er hardest ramma av den pandemien vi no har, som hardest merkar dei smitteverntiltaka vi no har gjennomført, som står midt i det, og som no går inn i ei jul med dårleg råd – ja, da blir det ein illustrasjon på kven denne regjeringa er til for.

Freddy André Øvstegård (SV) [14:57:50]: Representantene her i salen er sikkert utålmodige, hjem og ta juleferie, reise hjem til god mat, kostbare gaver. Men det er ganske mange som ikke gleder seg til jul i år, ja, flere enn før. Køene til Frelsesarmeen og Kirkens Bymisjon vokser. Foreldre legger ut annonser på finn.no for å spørre om hjelp, spørre om det er noen som kan donere en gave som de kan gi til ungene sine.

Det er godt å se at folk stiller opp for hverandre. Den høye tilliten og det sterke fellesskapet mellom folk, limet i samfunnet, er noe av det aller beste med landet vårt. Men almissene burde vært unødvendig, for i Norge har alle barn rett til trygge rammer og en god oppvekst. De skal ikke være avhengig av å spørre etter andres veldedighet. Hver meter i køen til Frelsesarmeen er en fiasko for velferdsstaten. Hver finn.no-annonse som ber om hjelp, er en fallitterklæring. I den såkalte dugnaden vi har drevet med det siste året, er det noe som har sviktet.inntektssikringen har ikke sikret alle, og mange har falt gjennom hullene i det sosiale sik-

kerhetsnettet. I stedet for å sørge for at alle har en trygg inntekt til å gi familiene sine en allright jul, har regjeringen henvist arbeidsløse og andre i krise til køen hos Frelsesarmeen – en regjering som driver med almisser og avlat.

Derfor foreslår SV at fellesskapet skal stille opp med en ekstra liten utbetaling i år til de arbeidsløse og de som trenger sosialhjelp, 1 000 kr til hver pluss 1 000 kr per barn de har, sånn at alle har råd til litt julemat og noen gaver til ungene. Så rause kan vi faktisk være med folk etter et tøft år. Til sammenlikning er regjeringens nye kutt i formuesskatten til de rike på 1,3 mrd. kr. Vi kunne gjort den utbetalingen SV foreslår, fire ganger med samme pengesum – fire ganger. Pengene hadde ikke blitt syltet ned på fete bankkontoer eller i eiendom, sånn som høyresidens sponsorer gjør med sine skattegaver. Nei, det hadde gått ut i økonomien. Det hadde blitt brukt.

Arbeidsfolk har båret den største byrden i den økonomiske krisen som har fulgt med denne pandemien. Nå er det på tide å gi litt tilbake. Så kan representantene reise hjem og bruke den gode lønna vi får, på gaver og mat, kanskje med litt bedre samvittighet. Men nei, det stemmer høyresiden ned. God jul!

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [15:01:02]: Jeg vil benytte anledningen til å ønske god jul til både presidenten, alle medrepresentanter og alle fra regjeringen i salen. Jeg håper også, en siste gang, at regjeringspartiene og støttepartiet Fremskrittspartiet kan gjøre en ny vurdering av om en kan støtte forslaget om et julebidrag til dem som er mottakere av dagpenger, og dem som er sosialhjelpsmottakere.

Jeg hører både fra finansministeren og fra støttepartiet Fremskrittspartiet at et slikt tiltak nå ville kunne skape uheldig presedens. Men regjeringspartiene og Fremskrittspartiet foreslår altså i denne saken eksempelvis at en skal redusere bompengene med 277 mill. kr. Det er et forslag som Senterpartiet støtter. Vi er enig i det. Vi støtter også forslaget om mer penger til pakkereisearrangørene, over 200 mill. kr. Men på begge de forslagene står det altså «kan overføres». Hvorfor gjør det det? Jo, fordi det er penger en ikke fullt ut kan få brukt i år, sannsynligvis det meste av dem.

Dette handler til sjuende og sist om å gi et julebidrag til noen av dem som er i den mest krevende situasjonen ved inngangen til julen. Det handler ikke om hvorvidt en skaper presedens eller ikke. Det handler til sjuende og sist om politisk vilje. Jeg vil appellere til Fremskrittspartiet, som tidligere selv har fremmet et slikt forslag, om å stemme for det nå. Jeg appellerer også til regjeringspartiene om å stemme for det forslaget.

Til slutt håper jeg også, selv om jeg har oppfordret til det tidligere i dag og ikke hørt noen tilbakemelding fra regjeringen, at regjeringen kan svare på det store kravet som er kommet fra både arbeidstakerorganisasjoner, arbeidsgiverorganisasjoner og en rekke av dem som er permittert rundt omkring i Norge, om å gi forutsigbarhet og si at permitteringsperioden skal forlenges i hvert fall fram til sommeren. Det handler om den utryggheten og usikkerheten folk sitter og føler på, og ved inngangen til jula kunne en gjøre situasjonen i hvert fall litt mindre ille for noen av dem som er aller hardest rammet.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 4.

Votering

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Stortinget er klar til å gå til votering. Med oppmerksomhet nå skal denne voteringen gå så raskt vi bare kan klare.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Sak nr. 1 er andre gangs behandling av lovsak og gjelder lovvedtak 62.

Det foreligger ingen forslag til anmerkning. Stortingets lovvedtak er dermed bifalt ved andre gangs behandling og blir å sende Kongen i overenstemmelse med Grunnloven.

Votering i sak nr. 2, debattert 19. desember 2020

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2021, kapitler under Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11) (Innst. 8 S (2020–2021), jf. Prop. 1 S (2020–2021) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021))

Presidenten: Under debatten er det satt frem i alt 32 forslag. Det er

- forslagene nr. 1–22, fra Geir Pollestad på vegne av Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti
- forslagene nr. 23 og 24, fra Geir Pollestad på vegne av Arbeiderpartiet og Senterpartiet
- forslag nr. 25, fra Terje Aasland på vegne av Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti
- forslagene nr. 26 og 27, fra Terje Aasland på vegne av Arbeiderpartiet

- forslag nr. 28, fra Bengt Rune Strifeldt på vegne av Fremskrittspartiet
 - forslagene nr. 29–31, fra Torgeir Knag Fylkesnes på vegne av Sosialistisk Venstreparti
 - forslag nr. 32, fra Geir Pollestad på vegne av Senterpartiet
- Det votes over forslag nr. 32, fra Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget viser til vedtak nr. 203 av 7. desember d.å. og brev fra statsråden datert 15. desember d.å., og ber regjeringen umiddelbart oppheve den midlertidige utvidelsen av ulvesonen og iverksette lisensjakt.»

Votering:

Forslaget fra Senterpartiet ble med 77 mot 10 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.12.18)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 29–31, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 29 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at alle ubundne midler under Innovasjon Norges ordninger i 2019 vris fra petroleum og over til andre næringer.»

Forslag nr. 30 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre omsetningskrav om avansert biodrivstoff for skipsfarten.»

Forslag nr. 31 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag om en ny modell for tildeling av konsesjoner i havbruket hvor pris fjernes eller reduseres, og hvor det i stedet konkurreres på bærekraft. Det skal i den forbindelse stilles krav om utslippsfrie anlegg og elektrifisering.»

Miljøpartiet De Grønne og Rødt har varslet støtte til forslagene.

Votering:

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 79 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.12.34)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 28, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen ta inn igjen kriteriet om at organisasjoner som får statsstøtte over Landbruks- og matdepartementets budsjett skal formidle positive holdninger til landbruks- og matsektoren.»

Senterpartiet har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 63 mot 24 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.12.51)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 27, fra Arbeiderpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til endringer i Skattefunn-ordningen for å frigjøre midler til skaleringsprogram for større investeringer.»

V o t e r i n g:

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 61 mot 26 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.13.06)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 26, fra Arbeiderpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen, innenfor rammen til Sjøfartsdirektoratet, sette av midler til en nasjonal kampanje for bedre sjøsikkerhet der frivilligheten mobiliseres langs hele kysten.»

Miljøpartiet De Grønne og Rødt har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g:

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 59 mot 28 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.13.22)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 25, fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen stoppe arronderingssalg av Statskog.»

Miljøpartiet De Grønne og Rødt har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g:

Forslaget fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 54 mot 33 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.13.39)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 24, fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen evaluere ordningen med CO₂-kompensasjon for fiskeflåten og i forbindelse med forslag til statsbudsjett for 2022 legge fram en vurdering og en konsekvensutredning av hvordan en eventuell avvikling av ordningen vil påvirke klimamål og fiskeripolitiske saker.»

V o t e r i n g:

Forslaget fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ble med 52 mot 35 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.13.54)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 23, fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å utvide GIEKs kraftgarantiordning til å omfatte batteriproduksjon og annen kraftkrevende industri.»

Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g:

Forslaget fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ble med 51 mot 36 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.14.11)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 8 og 10, fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen raskt ta initiativ til dialog mellom partene for å finne gode løsninger som kan forsere ombyggingen av offshoreflåten. Det skal særlig vurderes strengere krav til bruk av lav- og nullutslippsteknologi.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gi Enova i oppgave å lage en plan for anvendelse av batteripakker på flest mulig offshoreskip innen utløpet av 2022.»

Rødt har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g:

Forslagene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 46 mot 41 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.14.28)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 1–7, 9 og 11–22, fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen raskt, og senest i løpet av våren 2021, vurdere innføring av krav til forenklet kunngjøringsplikt for offentlige anskaffelser, såkalt «Mini Doffin».»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte med informasjon som viser hvilke konsekvenser flyttingen av Alttinn fra Brønnøysundregistrene til Digitaliseringsdirekto-

ratet har hatt for Brønnøysundregistrene og for arbeidsmarkedet i Brønnøysund.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen foreslå endringer i NIS-loven § 4, slik at det ikke blir anledning til gjennom forskrifter å fravike prinsippet om at skip registrert i norsk internasjonalt skipsregister ikke tillates å føre last eller passasjerer mellom norske havner eller å gå i fast rute med passasjerer mellom norsk og utenlandsk havn.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem konkret innretning på eksportfremmebidrag i forbindelse med fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett 2021.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å sikre at arbeidet med virkemiddelgjennomgang gjenopptas slik at forslag til endringer kan behandles senest høsten 2021. Gjennomgangen må ha som hovedmål at endrede virkemidler skal sikre nye, bærekraftige eksportinntekter basert på produksjon av varer og tjenester i Norge.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere om statlig garanti for Reisegarantifondet eventuelt kan stilles gjennom å utvide garantirammene i GIEK.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med tiltak for å øke produksjonen av avansert biodrivstoff i Norge.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber regjeringen raskt fremme nødvendige forslag for å sikre at ombygging av skip og fartøyer, innenfor rammene av EØS-avtalen, får maksimal tillatt støtte til lav- og nullutslippsteknologi.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at fylkeskommunene kompenseres i inntektssystemet for merkostnaden ved å ta i bruk nullutslippsteknologi innen samferdselssektoren.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i oppdragsbrevet gi Enova mandat til å sikre at utviklingsprosjekter for bruk av hydrogen i ferger og hurtigbåter kan søke om støtte.»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at midler bevilget som støtte til maritim sektor i størst mulig grad tilfaller prosjekter i Norge, ved å stille strenge HMS-krav, krav om lærlinger m.m.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag til bransjespesifikk tilskuddsordning til spillutviklingsbransjen.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede en utvidelse av GIEK/Eksportkreditts mandat for å åpne for finansiering av innenlandske omstillingsprosjekter, herunder klimaomstillingsprosjekter, som kan gi økte eksportmuligheter.»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig legge fram en helhetlig sak om framtidens fiskerikontroll.»

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en modell for et klimafond for landbruket, og snarest mulig komme tilbake til Stortinget med et slikt forslag.»

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å evaluere omleggingen av Veterinærinstituttets regionale tilstedeværelse.»

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak om den eksterne granskningen av Mattilsynet og regjeringens oppfølging av denne.»

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak om hvordan driftsbygninger for melkeproduksjon skal fornyes, slik at melkeproduksjon kan videreføres på mindre og mellomstore bruk i hele landet.»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en sak for Stortinget som viser hvordan Statskog SF kan investere i videreforedlende skogindustri i Norge og bidra til mer industribygging og næringsutvikling også lokalt i områdene der Statskog SF har eieendommer.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak som sikrer at eventuelle arronderingssalg kommer mange lokale skogeiere til gode, og ikke ender opp som spekulasjonsskjøp og konsentrasjon av eierskap på selskaper eller interessenter som bor andre steder enn der skogen ligger.»

Miljøpartiet De Grønne og Rødt har varslet støtte til forslagene.

Votering:

Forslagene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 45 mot 42 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.14.48)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

vedtak:

A.

Rammeområde 9

(Næring)

I

På statsbudsjettet for 2021 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	1	Driftsutgifter.....	444 921 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	72 741 000	
	22	Nukleære utredninger og prosjektledelse, <i>kan overføres</i>	10 290 000	
	25	Forvaltning og utvikling av kompensasjonsordning mv.	50 000 000	
	31	Miljøtiltak Svea og Lunckefjell, <i>kan overføres</i>	412 800 000	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	45 550 000	
	71	Miljøtiltak Raufoss.....	2 100 000	
	72	Tilskudd til beredskapsordninger.....	4 000 000	
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap Norge	31 600 000	
	74	Tilskudd til Visit Svalbard AS	6 150 000	
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i>	20 300 000	
	76	Tilskudd til Standard Norge	37 450 000	
	77	Tilskudd til sjømattiltak, <i>kan overføres</i>	13 100 000	
	80	Kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft.....	480 000 000	
	81	Tilskudd til nasjonalt program for leverandørutvikling	9 200 000	
	82	Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	350 000 000	
	83	Tilskudd til Senter for hav og Arktis.....	5 300 000	
	85	Midlertidig kompensasjonsordning for foretak med stort omsetningsfall som følge av koronapandemien, <i>overslagsbevilgning</i>	5 960 000 000	
902		Justervesenet		
	1	Driftsutgifter.....	123 741 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	100 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 400 000	
903		Norsk akkreditering		
	1	Driftsutgifter.....	54 069 000	
904		Brønnøysundregistrene		
	1	Driftsutgifter.....	396 567 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	23 323 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	178 800 000	
905		Norges geologiske undersøkelse		
	1	Driftsutgifter	189 876 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	70 781 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	40 000 000	
	80	Geoparker	3 000 000	
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Driftsutgifter	60 150 000	
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	8 700 000	
	31	Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres</i>	9 250 000	
907		Norsk nukleær dekommisjonering		
	1	Driftsutgifter	44 695 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	247 023 000	
	30	Opprydding Søve	22 200 000	
908		Institutt for energiteknikk		
	70	Tilskudd til drift av atomanlegg, <i>kan nyttes under kap. 907, post 1</i>	314 300 000	
	71	Tilskudd til sikring av atomanlegg	35 000 000	
	72	Lån til flytting av laboratorier og infrastruktur	40 000 000	
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk		
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	2 386 000 000	
910		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	441 316 000	
911		Konkurransetilsynet		
	1	Driftsutgifter	121 129 000	
912		Klagenemndssekretariatet		
	1	Driftsutgifter	34 756 000	
913		Dagligvaretilsynet		
	1	Driftsutgifter	6 500 000	
915		Regelrådet		
	1	Driftsutgifter	11 123 000	
922		Romvirksomhet		
	50	Norsk Romsenter	89 728 000	
	51	Egenkapital til Andøya Space Center, <i>kan overføres</i>	31 500 000	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	262 000 000	
	71	Internasjonal romvirksomhet	510 200 000	
	72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	22 200 000	
	73	EUs romprogrammer	594 000 000	
	74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i>	85 000 000	
	76	Tilskudd til Andøya Space Center, <i>kan overføres</i>	11 000 000	
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer		
	70	Tilskudd	24 800 000	
930		Design og arkitektur Norge		
	70	Tilskudd	67 000 000	
935		Patentstyret		
	1	Driftsutgifter	279 458 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
936		Klagenemnda for industrielle rettigheter		
	1	Driftsutgifter.....	8 121 000	
940		Internasjonaliseringstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	10 739 000	
	70	Eksportfremmetiltak.....	75 000 000	
	73	Støtte ved kapitalvareeksport.....	21 300 000	
950		Forvaltning av statlig eierskap.....		
	21	Spesielle driftsutgifter	22 677 000	
	52	Risikokapital, Nysnø Klimainvesteringer AS	245 000 000	
	54	Risikokapital, Investinor AS.....	50 000 000	
	70	Forvaltningskostnader for særskilte oppdrag.....	8 000 000	
	71	Tilskudd til drift av Gruve 7, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	40 000 000	
	72	Tilskudd til pensjonsforpliktelser, Mantena AS	79 900 000	
1473		Kings Bay AS		
	70	Tilskudd.....	36 010 000	
2421		Innovasjon Norge		
	50	Innovasjon – prosjekter, fond.....	852 500 000	
	70	Basiskostnader	172 131 000	
	71	Innovative næringsmiljøer, <i>kan overføres</i>	119 400 000	
	72	Innovasjonskontrakter, <i>kan overføres</i>	325 500 000	
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i>	473 700 000	
	75	Grønn plattform, <i>kan nyttes under post 50, 71, 72 og 76</i>	102 500 000	
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>	577 800 000	
	78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond.	3 500 000	
	79	Tilskudd til kondemneringsordning for skip.....	146 500 000	
	80	Næringstiltak på Svalbard	2 050 000	
2426		Siva SF		
	70	Tilskudd.....	38 163 000	
	71	Tilskudd til testfasiliteter	138 500 000	
2429		Eksportkredittordningen		
	70	Tilskudd til Eksportkreditt Norge AS	121 182 000	
	71	Viderefakturerte utgifter	200 000	
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-211 000 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	211 000 000	0
	51	Tilskudd til forvaltning av ny statlig garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring	6 500 000	
Totale utgifter				18 481 060 000

Inntekter

3900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	1	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til ordinære driftsutgifter	200 000	
	2	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til spesielle driftsutgifter.....	7 805 000	
	86	Tvangsmulkt.....	10 000	
3902		Justervesenet		
	1	Gebyrinntekter	26 224 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	3	Inntekter fra salg av tjenester.....	25 275 000	
	4	Oppdragsinntekter.....	100 000	
	86	Overtredelsesgebyr	50 000	
3903		Norsk akkreditering		
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter.....	49 750 000	
3904		Brønnøysundregistrene		
	1	Gebyrinntekter	520 992 000	
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter.....	32 169 000	
3905		Norges geologiske undersøkelse		
	3	Oppdragsinntekter og andre inntekter	72 829 000	
3906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Leie av bergrettigheter og eiendommer.....	100 000	
	2	Behandlingsgebyrer.....	799 000	
	86	Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt	1 000 000	
3907		Norsk nukleær dekommisjonering		
	1	Innbetaling fra Institutt for energiteknikk	8 500 000	
3909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk		
	1	Tilbakeføring av tilskudd.....	5 150 000	
3910		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR.....	223 432 000	
	2	Maritime personellsertifikater.....	29 085 000	
	3	Diverse inntekter.....	450 000	
	4	Gebyrer for skip i NIS.....	56 045 000	
	86	Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt	4 800 000	
3911		Konkurransetilsynet		
	3	Refusjoner og andre inntekter.....	200 000	
	86	Lovbruddsgebyr.....	100 000	
3912		Klagenemndssekretariatet		
	1	Klagegebyr	899 000	
	2	Refusjoner og andre inntekter.....	200 000	
	87	Overtredelsesgebyr	100 000	
3935		Patentstyret		
	1	Inntekter av informasjonstjenester	4 495 000	
	2	Inntekter knyttet til NPI	5 095 000	
	3	Gebyrer immaterielle rettigheter.....	106 904 000	
3936		Klagenemnda for industrielle rettigheter		
	1	Gebyrer.....	749 000	
5325		Innovasjon Norge		
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning.	5 000 000	
	70	Låneprovisjoner	70 000 000	
5326		Siva SF		
	70	Låne- og garantiprovisjoner	7 000 000	
5329		Eksportkredittordningen		
	70	Gebyrer m.m.	30 000 000	
5460		Garantiinstituttet for eksportkreditt		
	71	Tilbakeføring fra Gammel alminnelig ordning.....	21 000 000	
	72	Tilbakeføring fra Gammel særordning for utviklingsland	2 000 000	
	73	Inntekter under ny statlig garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring	118 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5612		Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS		
	80	Renter.....	3 600 000	
5613		Renter fra Siva SF		
	80	Renter.....	15 550 000	
5629		Renter fra eksportkredittordningen		
	80	Renter.....	1 300 000 000	
Totale inntekter				2 755 657 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 post 1	kap. 3900 post 1
kap. 900 post 21	kap. 3900 post 2
kap. 902 post 1	kap. 3902 postene 1 og 3 og kap. 5574 post 75
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 4
kap. 903 post 1	kap. 3903 post 1
kap. 904 post 1	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 21	kap. 3904 post 2
kap. 905 post 21	kap. 3905 post 3
kap. 910 post 1	kap. 3910 post 3
kap. 912 post 1	kap. 3912 post 1
kap. 935 post 1	kap. 3935 post 4

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 71 Miljøtiltak Raufoss, for miljøtiltak innenfor gitt garantiramme på 168 mill. kroner.
2. overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.
3. overskride bevilgningen under kap. 905 Norges geologiske undersøkelse, post 21 Spesielle driftsutgifter,

kap. 923 Havforskningsinstituttet, post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy, post 21 Spesielle driftsutgifter i forbindelse med gjennomføringen av bestemte oppdragsprosjekter, mot tilsvarende kontraktsfestede innbetalinger til disse prosjektene under henholdsvis kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse, post 3 Oppdragsinntekter og andre inntekter, kap. 3923 Havforskningsinstituttet, post 1 Oppdragsinntekter og kap. 3926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy, post 1 Oppdragsinntekter. Ved beregning av beløp som kan overføres til 2022 under de nevnte utgiftsbevilgninger, skal alle ubrukte merinntekter og mindreinntekter regnes med, samt eventuell inndekning av foregående års overskridelse på posten.

4. overskride bevilgningen under kap. 922 Romvirksomhet, post 51 Egenkapital til Andøya Space Center innenfor en ramme tilsvarende betinget tilsagn om egenkapital på 282,6 mill. kroner.
5. overskride bevilgningen under kap. 922 Romvirksomhet, post 76 Tilskudd til Andøya Space Center innenfor en ramme tilsvarende betinget tilsagn om tilskudd på 83 mill. kroner.

IV

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan:

1. inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger og lignende ut over bevilgning under

kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.

2. gi Norsk nukleær dekommisjonering fullmakt til å foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger med inntil 188 mill. kroner under kap. 907 Norsk nukleær dekommisjonering, post 21 Spesielle driftsutgifter.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd til næringsrettet forskning	42 mill. kroner
2421		Innovasjon Norge	
	72	Innovasjonskontrakter	400 mill. kroner
	76	Miljøteknologi	750 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd på 164,8 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning, for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 209,8 mill. euro.

4. gi Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 7 000 mill. kroner ved byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien.
5. gi Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri.
6. gi Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 10 000 mill. kroner ved kjøp av skip fra verft i Norge når disse skipene skal brukes i Norge.

VI

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 160 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 475 mill. kroner.
2. gi Garantiinstituttet for eksportkreditt en midlertidig utvidelse av rammen for utestående garantier innenfor Alminnelig garantiordning med 20 mrd. kroner knyttet til markedssituasjon som oppsto våren 2020 og særlige konsekvenser av valutasvingninger og økt fordringsmasse. Dette innebærer en samlet ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 165 mrd. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning inkludert Gammel alminnelig ordning.
3. gi Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland, samt innenfor en øvre rammebegrensning på syv ganger det til enhver tid inntestående beløp på ordningens grunnfond.

VII

Garantifullmakter

1. Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet kan gi Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) fullmakt til å gi tilsagn om garantier for re-forsikring av kredittforsikringer frem til 30. juni 2021, hvor garantiene samlet kan dekke risiko for tap innenfor ordningens ramme på 20 mrd. kroner.
2. Stortinget samtykker i at det kan gis tilsagn om garantier frem til 30. juni 2021 for lån innenfor rammen på 6 000 mill. kroner til flyselskaper med norsk driftstillatelse (AOC), og innenfor vilkår som settes av Nærings- og fiskeridepartementet. Garantiene skal ha maksimal løpetid på tre år.

VIII

Garantifullmakt og fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan inngå standardavtaler for leie av grunn til bolig- og næringsformål på Svalbard med garantier overfor långiver som har pant i bygg som står på statens grunn. Garantiansvar kan kun utløses dersom staten sier opp avtalen eller nekter overføring av leierett. Samlet garantiramme for avtalene begrenses oppad til 25 mill. kroner. Det kan utgiftsføres utbetalinger knyttet til garantiene uten bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 80 Lånesikringsordning, bolig- og næringsformål på Svalbard, innenfor en ramme på 10 mill. kroner.

IX

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 80 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirkosomhet, kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

X

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 2 600 mill. kroner, herav 600 mill. kroner til skip i nærskipfart og fiskefartøy.
2. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 2 500 mill. kroner.
3. gi Eksportkreditt Norge AS fullmakt til å gi tilsagn om lån i tråd med selskapets og eksportkredittordningens formål uten en øvre ramme.

XI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til miljøtiltak

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan:

1. pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for inntil 190 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak på Løkken.
2. pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for inntil 1 171 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak i Lunckefjell og Svea. Av dette knytter 116 mill. kroner seg til oppryddingen i fase 2A og 1 055 mill. kroner til oppryddingen i fase 2B.

XII

Fullmakt til å bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.

XIII

Fullmakt til å erverve og avhende aksjer og opsjoner

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan gi Garantiinstituttet for eksportkreditt anledning til å erverve og avhende aksjer og opsjoner med formål å få dekning for krav i misligholds- og gjenvinningssaker. Eierskapet skal være midlertidig.

XIV

Endring i statlige eierposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021:

1. kan avvikle eierskapet i Aker Kværner Holding AS ved at statens aksjer i Aker Kværner Holding AS (30 pst.) overføres til Aker Kværner Holding AS i bytte mot 30 pst. av Aker Kværner Holding AS' aksjer i hvert av porteføljeselskapene Aker Solutions ASA/Kværner ASA, Akastor ASA, Aker Carbon Capture AS og Aker Offshore Wind Holding AS. Alle aksjer skal overføres fri for heftelser og ellers «som de er». Staten vil ved avviklingen også motta et kontantvederlag tilsvarende 30 pst. av netto kontanter i Aker Kværner Holding.
2. gjennom salg av aksjer eller gjennom andre transaksjoner kan:
 - a. redusere eierskapet i Ambita AS helt eller delvis.
 - b. redusere eierskapet i Baneservice AS helt eller delvis.
 - c. redusere eierskapet i Entra ASA helt eller delvis.
 - d. redusere eierskapet i Mesta AS helt eller delvis.
 - e. redusere eierskapet i Aker Solutions ASA/Kværner ASA helt eller delvis.
 - f. redusere eierskapet i Akastor ASA helt eller delvis.
 - g. redusere eierskapet i Aker Carbon Capture AS helt eller delvis.

- h. redusere eierskapet i Aker Offshore Wind Holding AS helt eller delvis.

XV

Salgsfullmakt og nettobudsjettering av salgsomkostninger

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan avhende ikke-aktive gruveeien-

dommer. Utgifter knyttet til eventuell avhending kan trekkes fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 3900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 30 Inntekter fra salg av gruveeiendom.

B.

Rammeområde 10

(Fiskeri)

I

På statsbudsjettet for 2021 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
917		Fiskeridirektoratet		
	1	Driftsutgifter	458 002 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	16 589 000	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i>	113 310 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	10 100 000	
919		Diverse fiskeriformål		
	60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	1 000 000 000	
	71	Tilskudd til velferdsstasjoner	2 500 000	
	73	Tilskudd til kompensasjon for CO ₂ -avgift	255 000 000	
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	1 900 000	
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	15 000 000	
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres</i>	6 493 000	
Totale utgifter				1 878 894 000
Inntekter				
3917		Fiskeridirektoratet		
	1	Refusjoner og diverse inntekter	6 000 000	
	5	Saksbehandlingsgebyr	27 982 000	
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og utvikling	4 815 000	
	86	Forvaltningssanksjoner	1 000 000	
Totale inntekter				39 797 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 917 post 1	kap. 3917 post 1
kap. 917 post 21	kap. 3917 post 22

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen

og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoord-

ningen for merverdiavgift.
Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 917 post 22, kap. 919 post 76 og kap. 923 post 22, slik at summen av overskridelser tilsvarer merinntekter under kap. 5574 post 74.

C.

Rammeområde 11

(Landbruk)

I

På statsbudsjettet for 2021 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Driftsutgifter.....	163 978 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	16 859 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold - ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 720 000	
	50	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold - forvaltningsorganer med særskilte fullmakter.....	287 000	
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet		
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	103 049 000	
1115		Mattilsynet		
	1	Driftsutgifter.....	1 375 767 000	
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser.....	13 251 000	
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	4 200 000	
1136		Kunnskapsutvikling m.m.		
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi	239 472 000	
1138		Støtte til organisasjoner m.m.		
	70	Støtte til organisasjoner	39 302 000	
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid - organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	1 298 000	
	72	Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk.....	7 927 000	
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer		
	71	Tilskudd til genressursforvaltning og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	30 205 000	
1140		Høstbare viltressurser - forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet) m.m.		
	1	Driftsutgifter.....	14 904 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	21 868 000	
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	35 278 000	
1141		Høstbare viltressurser - jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.		
	23	Jegerprøve m.m., <i>kan overføres</i>	3 625 000	
	75	Organisasjoner - høstbare viltressurser.....	6 889 000	
1142		Landbruksdirektoratet		
	1	Driftsutgifter.....	240 662 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	12 051 000	
	50	Arealressurskart.....	7 630 000	
	60	Tilskudd til veterinærdekning.....	174 945 000	
	70	Tilskudd til fjellstuer.....	816 000	
	71	Tiltak for bærekraftig reindrift, <i>kan overføres</i>	4 500 000	
	72	Erstatninger ved ekspropriasjon og leie av rett til reinbeite, <i>overslagsbevilgning</i>	492 000	
	73	Tilskudd til erstatninger m.m. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, <i>overslagsbevilgning</i>	55 610 000	
	74	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt.....	1 000 000	
	76	Tilskudd til oppkjøp av melkekvoter	188 500 000	
	77	Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold, <i>kan overføres</i>	350 000 000	
	78	Tilskudd til omstilling ved avvikling av pelsdyrhold, <i>kan overføres</i>	20 000 000	
	80	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>	500 000	
1148		Naturskade - erstatninger		
	71	Naturskade - erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	159 000 000	
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket		
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	4 968 000	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	71 174 000	
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i>	44 690 000	
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	18 400 000	
	50	Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond	1 295 553 000	
	70	Markedstiltak, <i>kan overføres</i>	273 145 000	
	71	Tilskudd ved avviklingssvikt, <i>overslagsbevilgning</i>	46 500 000	
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	3 896 050 000	
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	9 566 800 000	
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	291 309 000	
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 553 145 000	
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen		
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	42 400 000	
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	7 300 000	
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	95 800 000	
	79	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn		
	70	Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver	14 038 000	
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger.....	10 030 000	
Totale utgifter				20 531 887 000

Inntekter

4100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Refusjoner m.m.	129 000	
	30	Husleie.....	999 000	
4115		Mattilsynet		
	1	Gebyr m.m.	199 223 000	
	2	Driftsinntekter og refusjoner m.m.	6 074 000	
4136		Kunnskapsutvikling m.m.		
	30	Husleie, Norsk institutt for bioøkonomi	19 052 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
4141		Høstbare viltressurser		
	1	Jegerprøve, gebyr m.m.	3 625 000	
4142		Landbruksdirektoratet		
	1	Driftsinntekter, refusjoner m.m.	45 510 000	
4150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	85	Markedsordningen for korn	50 000	
Totale inntekter				274 662 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2021 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1115 post 1	kap. 4115 post 2
kap. 1141 post 23	kap. 4141 post 1
kap. 1142 post 1	kap. 4142 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, med et beløp som tilsvarer

merinntektene fra salg av eiendom, avgrenset oppad til 25 mill. kroner. Ubenyttede merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2021 kan overskride bevilgningen under kap. 1142 Landbruksdirektoratet, post 1 Driftsutgifter, med inntil 0,5 mill. kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2021 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelser	Samlet ramme
1148		Naturskade – erstatninger	
	71	Naturskade – erstatninger	87,0 mill. kroner
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket	126,3 mill. kroner

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2021 kan selge innkjøpt og opprinnelig stats-eiendom for inntil 90 mill. kroner. Departementet kan trekke utgifter ved salget fra salgsinntektene før disse inntektsføres.

VI

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2021 kan gi Landbruksdirektoratet fullmakt til regnskapsføring av a konto forskudd til slakteri og meieri, og til forskningsavgift, omsetningsavgift og overproduksjonsavgift, mot mellomværendet med statskassen.

Presidenten: Bak innstillingen står regjeringspartiene og Fremskrittspartiet.

Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 45 mot 42 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.15.19)

Videre var innstilt:

D.

Stortinget ber regjeringen vurdere om Norge kan delta i IPCEI Hydrogen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 3, debattert 19. desember 2020

Innstilling fra finanskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2021 vedrørende rammeområde 19 Tilfeldige utgifter og inntekter, rammeområde 20 Stortinget, finansadministrasjon mv., rammeområde 22 Utbytte mv., samt garantier under Finansdepartementet, statsbudsjettets 90-poster og kapitlene som gjelder overføring til og fra Statens pensjonsfond utland (Innst. 5 S (2020–2021), jf. Prop. 1 S (2020–2021), Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) og Prop. 1 LS (2020–2021))

Presidenten: Under debatten er det satt frem i alt fem forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Svein Roald Hansen på vegne av Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt
 - forslagene nr. 2–4, fra Kari Elisabeth Kaski på vegne av Sosialistisk Venstreparti
 - forslag nr. 5, fra Bjørnar Moxnes på vegne av Rødt
- Det votes over forslag nr. 5, fra Rødt. Forslaget lyder:

«Stortinget samtykker i at godtgjørelser til stortingsrepresentanter, regjeringsmedlemmer og statsminister reduseres med 20 pst. med virkning fra 1. januar 2021 til 31. desember 2021, i påvente av at Godtgjørelsesutvalgets rapport kommer til behandling.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Rødt ble med 85 stemmer mot 1 stemme ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.16.13)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 2 og 4, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvor mye som må investeres i norsk økonomi for at Norge skal nå sine forpliktelser i 2030 i henhold til Parisavtalen, inkludert hvor stort merbehovet er sammenlignet med dagens nivå på offentlige og private grønne investeringer, og komme tilbake til dette senere i forbindelse med statsbudsjettet for 2022.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen foreslå en endring i mandatet for Statens obligasjonsfond med sikte på å fremme kapital til grønne investeringer, og komme tilbake med dette til Stortinget i løpet av 1. kvartal 2021.»

Rødt har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 81 mot 6 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.16.27)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 3, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede ulike sammensettninger av lånetransaksjoner og overføring fra SPU i statsbudsjettet med henblikk på konsekvenser for statens formue, kronekursen, pengepolitikken, et velfungerende marked for statsobligasjoner og finansiell stabilitet.»

Miljøpartiet De Grønne og Rødt har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 80 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.16.43)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 1, fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen rapportere om hvor mange og hvilken type bedrifter som har fått lån på bakgrunn av lånegarantiordningen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021. Rapporten

skal inneholde en evaluering av bankenes fortjenestemargin på de statsgaranterte lånene.»

Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt ble med 45 mot 42 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.17.02)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

vedtak:

A.

Rammeområde 19

Tilfeldige utgifter og inntekter

I

På statsbudsjettet for 2021 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
2309		Tilfeldige utgifter		
	1	Driftsutgifter	4 643 232 000	
		Totale utgifter		4 643 232 000
Inntekter				
5309		Tilfeldige inntekter		
	29	Ymse	700 000 000	
		Totale inntekter		700 000 000

II

Inntekter ved tildeling av tillatelser (kap. 5309 post 29)

§ 1 For 2021 kan Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet inn-

hente inntekter ved tildeling av tillatelser. Beløpet betales til statskassen.

§ 2 Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet kan gi forskrift om beregning og betaling av beløpet.

B.

Rammeområde 20

Stortinget, finansadministrasjon mv.

I

På statsbudsjettet for 2021 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
41		Stortinget		
	1	Driftsutgifter	990 900 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres.....	4 200 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres.....	139 900 000	
	50	Sannhets- og forsoningskommisjonen	10 000 000	
	70	Tilskudd til partigruppene.....	200 300 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	72	Tilskudd til Det Norske Nobelinstituts bibliotek.....	1 500 000	
	73	Kontingenter, internasjonale delegasjoner	16 500 000	
	74	Reisetilskudd til skoler.....	5 500 000	
1600		Finansdepartementet		
	1	Driftsutgifter	417 686 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	111 795 000	
	70	Forskning på og allmennopplysning om finansmarkedet	13 500 000	
1602		Finanstilsynet		
	1	Driftsutgifter	425 378 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	19 800 000	
1605		Direktoratet for forvaltning og økonomistyring		
	1	Driftsutgifter	842 306 000	
	22	Opplæringskontoret OK stat	7 394 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	17 100 000	
1610		Tolletaten		
	1	Driftsutgifter	1 593 275 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	136 200 000	
1618		Skatteetaten		
	1	Driftsutgifter	7 045 422 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	199 300 000	
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i>	346 000 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, a-ordningen	96 706 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	91 200 000	
	70	Tilskudd.....	5 700 000	
1619		Skatteklagenemnda		
	1	Driftsutgifter	71 213 000	
1620		Statistisk sentralbyrå		
	1	Driftsutgifter	611 820 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	253 640 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 400 000	
1632		Kompensasjon for merverdiavgift		
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>overslagsbevilgning</i>	28 950 000 000	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i> .	2 250 000 000	
1633		Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	8 392 600 000	
1634		Kompensasjon for inntektssvikt som følge av virusutbruddet		
	21	Spesielle driftsutgifter	130 000 000	
	72	Støtte for å ta permitterte tilbake i jobb, <i>overslagsbevilgning</i>	300 000 000	
1645		Statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter		
	23	Spesielle driftsutgifter til administrasjon av statlig garantiordning for små og mellomstore bedrifter.....	3 000 000	
1650		Statsgjeld, renter mv.		
	89	Renter og provisjon mv. på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	10 160 900 000	
Totale utgifter				63 870 135 000

Inntekter

3041	Stortinget		
	1	Salgsinntekter	6 000 000
	3	Leieinntekter	1 100 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
4600		Finansdepartementet		
	2	Diverse refusjoner	400 000	
4602		Finanstilsynet		
	3	Saksbehandlingsgebyr	12 588 000	
	86	Vinningsavståelse og overtredelsesgebyr mv.....	500 000	
4605		Direktoratet for forvaltning og økonomistyring		
	1	Økonomitjenester	144 000 000	
	2	Opplæringskontoret OK stat	11 300 000	
4610		Tolletaten		
	1	Særskilt vederlag for tolltjenester	5 493 000	
	2	Andre inntekter	1 698 000	
	4	Diverse refusjoner	1 099 000	
	5	Refusjon fra Avinor AS	25 875 000	
	85	Tvangsmulkt og overtredelsesgebyr	17 200 000	
4618		Skatteetaten		
	1	Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr	58 000 000	
	5	Gebyr for utleggsforretninger	123 500 000	
	7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser	3 500 000	
	11	Gebyr på kredittdeklarasjoner.....	3 596 000	
	85	Inngått på tapsførte lån mv.	240 000 000	
	86	Bøter, inndragninger mv.....	1 630 000 000	
	87	Trafikantsanksjoner	60 000 000	
	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret.....	230 000 000	
	89	Overtredelsesgebyr	5 500 000	
4620		Statistisk sentralbyrå		
	2	Oppdragsinntekter	260 634 000	
	85	Tvangsmulkt	15 000 000	
5351		Overføring fra Norges Bank		
	85	Overføring.....	18 600 000 000	
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift		
	30	Avskrivninger.....	1 606 000 000	
5603		Renter av statens kapital i statens forretningsdrift		
	80	Renter av statens faste kapital	697 200 000	
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer		
	81	Av verdipapirer og bankinnskudd i utenlandsk valuta.....	200 000	
	82	Av innenlandske verdipapirer	787 900 000	
	83	Av alminnelige fordringer	125 000 000	
	84	Av driftskreditt til statsbedrifter.....	223 500 000	
	86	Renter av lån til andre stater	100 000	
	89	Garantiprovisjon.....	64 000 000	
Totale inntekter			24 960 883 000	

Finansdepartementet

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2021 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 41 post 1	kap. 3041 post 1
kap. 51 post 1	kap. 3051 post 2
kap. 1600 postene 1 og 21	kap. 4600 post 2
kap. 1605 post 1	kap. 4605 post 1
kap. 1605 postene 1 og 22	kap. 4605 post 2
kap. 1610 post 1	kap. 4610 postene 1, 4 og 5

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen til oppdragsvirksomhet på kap. 1620 Statistisk sentralbyrå, post 21 Spesielle

driftsutgifter, med et beløp som tilsvarer alle merinntektene på kap. 4620 Statistisk sentralbyrå, post 2 Oppdragsinntekter.

Ubrukte merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med ved utregning av overførbart beløp på posten.

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og berører derfor også kap. 1633 post 1.

III

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2021 kan foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1610		Tolletaten	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	40 mill. kroner
1618		Skatteetaten	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	35 mill. kroner

IV

Fullmakt til å inngå avtaler om investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2021 kan inngå avtaler om gjennomføring av de investeringsprosjektene som er omtalt i Prop. 1 S (2020–2021) under kap. 1618 Skatteetaten, post 22 Større IT-prosjekter, innenfor de kostnadsrammene som der er angitt.

V

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2021 kan gi garanti for grunnkapitalen til Den nordiske investeringsbank innenfor en samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 1 617 872 455 euro.

VI

Fullmakt til å dekke utgifter til fortsatt bobehandling

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2021 kan bestemme at det under ordningen med oppfølging av statens krav i konkursbo pådras forpliktelser ut over gitte bevilgninger, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 23,6 mill. kroner. Utbetalinger dekkes av bevilgningen under kap. 1618 Skatteetaten, post 21 Spesielle driftsutgifter.

VII

Fullmakt til å korrigere uoppklarte differanser og feilposter i tidligere års statsregnskap

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2021 i enkeltsaker kan korrigere uoppklarte differanser

i regnskapene og feilposter i statsregnskapet som gjelder tidligere års regnskaper, ved postering over konto for forskyvninger i balansen i statsregnskapet i det inneværende års regnskap. Fullmakten gjelder inntil 1 mill. kroner.

VIII

Nettoposteringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2021 kan trekke direkte utgifter i forbindelse med aukssjonssalg fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 4610 Tolletaten, post 2 Andre inntekter.

IX

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2021 kan gi Skatteetaten fullmakt til å:

1. inntektsføre statens andel av skatteinngangen i statsregnskapet i samme periode som dette blir rapportert fra skatteregnskapet, og mot skatteregnska-

pets mellomværende med statskassen. Mellomværendet utlignes i påfølgende periode når oppgjøret blir overført fra skatteregnskapet.

2. føre uplasserte innbetalinger i merverdiavgiftsregnskapet mot mellomværende med statskassen. Etter at kravene er fastsatt, blir innbetalingene resultatført i statsregnskapet og mellomværendet utlignet.

X

Fullmakter til å inngå avtaler med Det internasjonale valutafondet (IMF)

Stortinget samtykker i at:

1. Norge slutter seg til en ny avtale om Det internasjonale valutafondets multilaterale innlånsordning New Arrangements to Borrow (NAB) innenfor en ramme for lån fra Norge på 3,933 mrd. SDR.
2. Norges Bank inngår en bilateral avtale med Det internasjonale valutafondet om å stille lånemidler tilsvarende 6 mrd. SDR til disposisjon for IMF's generelle låneordninger. Når ny NAB-avtale trer i kraft, reduseres lånerammen til 2,585 mrd. SDR.

C.

Rammeområde 22**Utbytte mv.**

På statsbudsjettet for 2021 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
5616		Kommunalbanken AS		
	85	Aksjeutbytte.....	588 000 000	
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge		
	80	Renter på lån fra statskassen	95 000 000	
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen	21 000 000	
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen.....	100 000 000	
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet		
	85	Statens overskuddsandel	66 100 000	
	86	Utbytte	2 000	
5652		Statskog SF - renter og utbytte		
	85	Utbytte	9 000 000	
5656		Aksjer under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning		
	85	Utbytte	17 341 200 000	
5680		Statnett SF		
	85	Utbytte	908 000 000	
5685		Aksjer i Equinor ASA		
	85	Utbytte	7 500 000 000	
5693		Utbytte av aksjer i diverse selskaper mv.		
	85	Utbytte fra Folketrygdfondet.....	800 000	
Totale inntekter			26 629 102 000	

D.

Øvrige vedtak

a.

Statens pensjonsfond utland

På statsbudsjettet for 2021 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
2800		Statens pensjonsfond utland		
	50	Overføring til fondet	98 501 000 000	
Totale utgifter				98 501 000 000
Inntekter				
5800		Statens pensjonsfond utland		
	50	Overføring fra fondet	396 599 811 000	
Totale inntekter				396 599 811 000

b.

Lånetransaksjoner mv.

I

På statsbudsjettet for 2021 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
100		Utenriksdepartementet		
	90	Lån til norske borgere i utlandet	360 000	
162		Næringsutvikling, landbruk og fornybar energi		
	95	Norfund – grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland	1 239 864 000	
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i>	5 100 000 000	
922		Romvirksomhet		
	95	Egenkapital Space Norway AS	344 058 000	
950		Forvaltning av statlig eierskap		
	90	Kapitalinnskudd, Nysnø Klimainvesteringer AS	455 000 000	
	91	Kapitalinnskudd, Investinor AS	92 000 000	
1351		Spordrift AS		
	96	Aksjekapital	200 000 000	
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning		
	98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	88 000 000 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning		
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	32 351 302 000	
2412		Husbanken		
	90	Nye lån, <i>overslagsbevilgning</i>	18 050 000 000	
2421		Innovasjon Norge		
	90	Lån fra statskassen til utlånsvirksomhet, <i>overslagsbevilgning</i> ..	66 700 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
2426		Siva SF		
	90	Lån, <i>overslagsbevilgning</i>	155 000 000	
2429		Eksportkredittordningen		
	90	Utlån.....	5 000 000 000	
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt		
	90	Utbetaling ifølge trekkfullmakt - alminnelig garantiordning.....	5 000 000 000	
Totale utgifter				222 687 584 000
Inntekter				
3100		Utenriksdepartementet		
	90	Tilbakebetaling av nødlån fra utlandet.....	318 000	
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	90	Tilbakebetaling av lån	10 300 000 000	
3732		Regionale helseforetak		
	90	Avdrag på investeringslån t.o.m. 2007.....	632 200 000	
3950		Forvaltning av statlig eierskap		
	90	Avdrag på lån, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	2 700 000	
	96	Salg av aksjer.....	25 000 000	
4312		Avinor AS		
	90	Avdrag på lån	444 400 000	
4322		Svinesundsforbindelsen AS		
	90	Avdrag på lån	54 000 000	
4356		Bane NOR SF		
	96	Tingsuttak	200 000 000	
5310		Statens lånekasse for utdanning		
	90	Redusert lån og rentegjeld	12 365 062 000	
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend	5 973 912 000	
5312		Husbanken		
	90	Avdrag	12 740 000 000	
5325		Innovasjon Norge		
	90	Avdrag på utestående fordringer.....	65 700 000 000	
5326		Siva SF		
	90	Avdrag på utestående fordringer.....	155 000 000	
5329		Eksportkredittordningen		
	90	Avdrag på utestående fordringer.....	10 300 000 000	
5341		Avdrag på utestående fordringer		
	95	Avdrag på lån til andre stater	700 000	
	98	Avdrag på egenbeholdning statsobligasjoner	6 000 000 000	
5460		Garantiinstituttet for eksportkreditt		
	90	Avdrag på utestående utbetaling ifølge trekkfullmakt	1 000 000	
5999		Statslånemidler		
	90	Lån.....	97 793 292 000	
Totale inntekter				222 687 584 000

Utenriksdepartementet

II

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i

2021 kan overskride bevilgningen under kap. 100 Utenriksdepartementet, post 90 Lån til norske borgere i utlandet, ved behov for bistand fra aktuelle transportselskaper ved evakuering av norske borgere i

kriserammede land. Fullmakten gjelder i de tilfeller og på de betingelser som gjelder for denne typen bistand.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

III

Forskudd på rammetilskudd

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2021 kan utgiftsføre uten bevilgning:

1. inntil 350 mill. kroner på kap. 571 Rammetilskudd til kommuner, post 90 Forskudd på rammetilskudd som forskudd på rammetilskudd for 2022 til kommuner.
2. inntil 150 mill. kroner på kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner, post 90 Forskudd på rammetilskudd som forskudd på rammetilskudd for 2022 til fylkeskommuner.

IV

Husbankens låneramme

Stortinget samtykker i at Husbanken i 2021 kan gi tilsagn om lån for 20 mrd. kroner. Lånene vil bli utbetalt i 2021 og senere år.

Nærings- og fiskeridepartementet

V

Utbetaling under garantiordninger (trekkfullmakter)

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan:

1. foreta utbetalinger til Garantiinstituttet for eksportkreditt uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under Alminnelig garantiordning overstiger innestående likvide midler tilknyttet ordningen, men slik at saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen ikke overstiger 16 000 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Garantiinstituttet for eksportkreditt, post 90 Utbetaling ifølge trekkfullmakt – alminnelig garantiordning.
2. foreta utbetalinger til Garantiinstituttet for eksportkreditt uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under byggelånsgarantiordningen overstiger innestående likvide midler tilknyttet ordningen, men slik at saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen ikke overstiger 600 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Garantiinstituttet for eksportkreditt, post 91 Utbetaling ifølge trekkfullmakt – byggelånsgarantiordning.
3. foreta utbetalinger til Garantiinstituttet for eksportkreditt uten bevilgning i den utstrekning behovet

for utbetalinger under Garantiordning for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge (skipsgarantiordningen) overstiger innestående likvide midler tilknyttet ordningen, men slik at saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen ikke overstiger 150 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Garantiinstituttet for eksportkreditt, post 92 Utbetaling ifølge trekkfullmakt – skipsgarantiordning.

VI

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 2429 Eksportkredittordningen, post 90 Utlån, men slik at utlån i 2021 ikke overstiger 35 mrd. kroner.
2. overskride bevilgningen under kap. 922 Romvirksomhet, post 95 Egenkapital Space Norway AS innenfor en totalramme på 101 mill. USD.

Samferdselsdepartementet

VII

Fullmakt til å utgiftsføre og inntektsføre i statsregnskapet

Stortinget samtykker i at Kongen i statsråd gis fullmakt til å utgiftsføre og inntektsføre i statsregnskapet for 2021 endelig beløp på kap. 1351 Spordrift AS, post 96 Aksjekapital og kap. 4356 Bane NOR SF, post 96 Tingsuttak, knyttet til overføringen av Spordrift AS fra Bane NOR SF til staten.

Olje- og energidepartementet

VIII

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan utgiftsføre uten bevilgning under kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 90 Lån til Norpipe Oil AS, inntil 25 mill. kroner til utlån til Norpipe Oil AS.

Presidenten: Bak innstillingen står regjeringspartiene og Fremskrittspartiet.

Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 46 mot 41 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.17.35)

Votering i sak nr. 4, debattert 19. desember 2020

Innstilling fra finanskomiteen om Ny saldering av statsbudsjettet 2020 og Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Solfrid Lerbrekk, Kari Elisabeth Kaski, Lars Haltbrekken og Nicholas Wilkinson om et julebidrag til arbeidsløse (Innst. 180 S (2020–2021), jf. Prop. 56 S (2020–2021) og Dokument 8:76 S (2020–2021))

Presidenten: Under debatten er det satt frem i alt 14 forslag. Det er

- forslagene nr. 1 og 2, fra Svein Roald Hansen på vegne av Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt

- forslag nr. 3, fra Svein Roald Hansen på vegne av Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne
 - forslagene nr. 4–8, fra Svein Roald Hansen på vegne av Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti
 - forslag nr. 9, fra Svein Roald Hansen på vegne av Arbeiderpartiet
 - forslag nr. 10, fra Sigbjørn Gjelsvik på vegne av Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti
 - forslag nr. 11, fra Sigbjørn Gjelsvik på vegne av Senterpartiet
 - forslagene nr. 12 og 14, fra Kari Elisabeth Kaski på vegne av Sosialistisk Venstreparti
 - forslag nr. 13, fra Bjørnar Moxnes på vegne av Rødt
- Det votes over forslag nr. 13, fra Rødt. Forslaget lyder:

«

Kap.	Post	Formål	Kroner
5800		Statens pensjonsfond utland	
	50	Overføring fra fondet, for høyes med fra kr 241 084 213 000 til 421 007 200 000»	179 922 987 000

»

Votering:

Forslaget fra Rødt ble med 86 stemmer mot 1 stemme ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.18.34)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 14, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2020 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1330		Belønningsmidler til tilskuddsordninger i byområder	
	66	kan overføres, forhøyes med fra kr 2 114 500 000 til 2 712 500 000»	598 000 000

»

Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 80 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.18.49)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 12, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2020 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5800		Statens pensjonsfond utland	
	50	Overføring fra fondet, for høyes med fra kr 241 084 213 000 til kr 418 540 384 000	177 456 171 000

»

Votering:

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 82 mot 5 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.19.03)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 11, fra Senterpartiet. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2020 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5800		Statens pensjonsfond utland	
	50	Overføring fra fondet, for høyes med fra kr 241 084 213 000 til 420 662 955 000»	179 578 742 000

»

Votering:

Forslaget fra Senterpartiet ble med 77 mot 9 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.19.16)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 10, fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2020 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1634		Kompensasjon for inntektssvikt som følge av virusutbruddet	
	70	Strakstiltak for å avhjelpe likviditetssituasjonen, bevilges med	750 000 000

»

Votering:

Rødt har varslet støtte til forslaget.

Forslaget fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 72 mot 15 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.19.32)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 9, fra Arbeiderpartiet. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2020 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5800		Statens pensjonsfond utland	
	50	Overføring fra fondet, for høyes med fra kr 241 084 213 000 til 419 912 955 000	178 828 742 000

»

Votering:

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 61 mot 26 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.19.46)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 6 og 8, fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Forslag nr. 6 lyder:

«I statsbudsjettet for 2020 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	79	Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter, kan overføres, for høyes med fra kr 20 500 000 til kr 140 000 000	119 500 000

»

Forslag nr. 8 lyder:

«I statsbudsjettet for 2020 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	73	Tilskuddsordning for pakkereisearrangører, for høyes med fra kr 195 000 000 til kr 400 000 000	205 000 000

»

Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 46 mot 40 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.20.03)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 4, 5 og 7, fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at løpende alderspensjoner i 2020 økes med gjennomsnitt av

Forslag nr. 7 lyder:

«I statsbudsjettet for 2020 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
919		Diverse fiskeriformål	
	60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, for høyes med fra kr 2 271 406 000 til kr 3 806 222	1 534 816 000

»

Miljøpartiet De Grønne og Rødt har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 45 mot 42 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.20.31)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 3, fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2020 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
732		Regionale helseforetak	
	70	Særskilte tilskudd, kan overføres, kan nyttes under postene 21, 72, 73, 74 og 75 for høyes med fra kr 8 917 603 000 til kr 9 305 722 000	388 119 000

»

Rødt har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne ble med 45 mot 42 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.20.49)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 1 og 2, fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt.

Forslag nr. 1 lyder:

«I statsbudsjettet for 2020 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, for høyes med fra kr 143 332 846 000 til kr 143 682 846 000	350 000 000

»

Forslag nr. 2 lyder:

«I statsbudsjettet for 2020 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med fra kr 41 280 000 000 til kr 41 460 000 000	180 000 000

»

Votering:

Forslagene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt ble med 45 mot 42 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.21.06)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2020 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
21		Statsrådet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 207 800 000 til kr 204 400 000	3 400 000
41		Stortinget:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 965 300 000 til kr 963 000 000	2 300 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , for høyes med fra kr 3 600 000 til kr 3 900 000	300 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 139 600 000 til kr 93 800 000	45 800 000
	74	Reisetilskudd til skoler, nedsettes med fra kr 5 300 000 til kr 2 600 000	2 700 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, for høyes med fra kr 143 332 846 000 til kr 143 582 846 000	250 000 000
1320		Statens vegvesen	
	73	Tilskudd for reduserte bompengetakster utenfor byområdene, <i>kan overføres</i> , for høyes med fra kr 2 144 255 000 til kr 2 421 255 000	277 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1600		Finansdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med..... fra kr 403 006 000 til kr 401 906 000	1 100 000
1602		Finanstilsynet:	
	1	Driftsutgifter, for høyes med..... fra kr 425 512 000 til kr 426 712 000	1 200 000
1605		Direktoratet for forvaltning og økonomistyring:	
	1	Driftsutgifter, for høyes med..... fra kr 785 755 000 til kr 791 808 000	6 053 000
1632		Kompensasjon for merverdiavgift:	
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med..... fra kr 27 730 000 000 til kr 27 800 000 000	70 000 000
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med..... fra kr 1 500 000 000 til kr 2 150 000 000	650 000 000
1633		Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med..... fra kr 7 600 000 000 til kr 8 100 000 000	500 000 000
1650		Statsgjeld, renter mv.:	
	89	Renter og provisjon mv. på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 10 517 700 000 til kr 9 925 800 000	591 900 000
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning:	
	98 (NY)	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	8 520 000 000
2309		Tilfeldige utgifter:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med..... fra kr 3 155 000 000 til kr 100 000 000	3 055 000 000
2315		Lønnsregulering for arbeidstakere i det statlige tariffområdet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med..... fra kr 69 815 000 til kr 0	69 815 000
2800		Statens pensjonsfond utland:	
	50	Overføring til fondet, nedsettes med..... fra kr 244 951 000 000 til kr 107 701 000 000	137 250 000 000
	96 (NY)	Finansposter overført til fondet, bevilges med.....	9 100 000 000
Inntekter			
3041		Stortinget:	
	1	Salgsinntekter, nedsettes med..... fra kr 6 300 000 til kr 4 300 000	2 000 000
3430		Kriminalomsorgen:	
	4	Tilskudd, for høyes med..... fra kr 2 467 300 til kr 15 754 000	13 286 700
4600		Finansdepartementet:	
	2	Diverse refusjoner, for høyes med..... fra kr 400 000 til kr 950 000	550 000
4602		Finanstilsynet:	
	3	Saksbehandlingsgebyr, nedsettes med..... fra kr 12 300 000 til kr 11 500 000	800 000
	86	Vinningsavståelse og overtredelsesgebyr mv., for høyes med.....	3 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 500 000 til kr 4 000 000	
4618		Skatteetaten:	
	1	Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr, n e d s e t t e s med	19 500 000
		fra kr 89 500 000 til kr 70 000 000	
	3	Andre inntekter, f o r h ø y e s med	2 200 000
		fra kr 40 900 000 til kr 43 100 000	
	7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser, f o r h ø y e s med	700 000
		fra kr 3 500 000 til kr 4 200 000	
	11	Gebyr på kredittdeklarasjoner, n e d s e t t e s med	700 000
		fra kr 3 500 000 til kr 2 800 000	
	85	Inngått på tapsførte lån mv., n e d s e t t e s med	35 000 000
		fra kr 250 000 000 til kr 215 000 000	
	86	Bøter, inndragninger mv., f o r h ø y e s med	130 000 000
		fra kr 1 400 000 000 til kr 1 530 000 000	
	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret, n e d s e t t e s med	45 000 000
		fra kr 220 000 000 til kr 175 000 000	
	89	Overtredelsesgebyr, f o r h ø y e s med	1 000 000
		fra kr 5 000 000 til kr 6 000 000	
4620		Statistisk sentralbyrå:	
	85	Tvangsmulkt, n e d s e t t e s med	10 500 000
		fra kr 15 000 000 til kr 4 500 000	
5309		Tilfeldige inntekter:	
	29	Ymse, f o r h ø y e s med	700 000 000
		fra kr 300 000 000 til kr 1 000 000 000	
5501		Skatter på formue og inntekt:	
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv. fra personlige skattytere, n e d s e t t e s med	2 777 000 000
		fra kr 80 207 000 000 til kr 77 430 000 000	
	72	Fellesskatt mv. fra personlige skattytere, n e d s e t t e s med	1 321 000 000
		fra kr 118 801 000 000 til kr 117 480 000 000	
	74	Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum, f o r h ø y e s med	2 130 000 000
		fra kr 86 350 000 000 til kr 88 480 000 000	
5502		Finansskatt:	
	70	Skatt på lønn, f o r h ø y e s med	275 000 000
		fra kr 2 075 000 000 til kr 1 800 000 000	
	71	Skatt på overskudd, f o r h ø y e s med	10 000 000
		fra kr 2 450 000 000 til kr 2 460 000 000	
5506		Avgift av arv og gaver:	
	70 (NY)	Avgift, b e v i l g e s med	55 000 000
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum:	
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt, n e d s e t t e s med	21 000 000 000
		fra kr 39 800 000 000 til kr 18 800 000 000	
	72	Særskatt på oljeinntekter, n e d s e t t e s med	45 100 000 000
		fra kr 54 600 000 000 til kr 9 500 000 000	
	74	Arealavgift mv., n e d s e t t e s med	200 000 000
		fra kr 1 600 000 000 til kr 1 400 000 000	
5508		Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokke-	
		len:	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	CO ₂ -avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen, n e d s e t t e s med fra kr 5 900 000 000 til kr 5 600 000 000	300 000 000
5511		Tollinntekter:	
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter, n e d s e t t e s med..... fra kr 300 000 000 til kr 291 000 000	9 000 000
5521		Merverdiavgift:	
	70	Merverdiavgift, n e d s e t t e s med..... fra kr 323 455 000 000 til kr 295 650 000 000	27 805 000 000
5526		Avgift på alkohol:	
	70	Avgift på alkohol, f o r h ø y e s med..... fra kr 14 489 000 000 til kr 17 400 000 000	2 911 000 000
5531		Avgift på tobakkvarer mv.:	
	70	Avgift på tobakkvarer mv., f o r h ø y e s med..... fra kr 6 700 000 000 til kr 8 800 000 000	2 100 000 000
5536		Avgift på motorvogner mv.:	
	71	Engangsavgift, n e d s e t t e s med..... fra kr 11 979 000 000 til kr 9 400 000 000	2 579 000 000
	72	Trafikksforsikringsavgift, f o r h ø y e s med fra kr 9 100 000 000 til kr 9 200 000 000	100 000 000
	75	Omregistreringsavgift, f o r h ø y e s med..... fra kr 1 250 000 000 til kr 1 350 000 000	100 000 000
5538		Veibruksavgift på drivstoff:	
	70	Veibruksavgift på bensin, n e d s e t t e s med fra kr 4 896 000 000 til kr 4 400 000 000	496 000 000
	71	Veibruksavgift på autodiesel, n e d s e t t e s med..... fra kr 10 093 000 000 til kr 9 600 000 000	493 000 000
	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG, n e d s e t t e s med..... fra kr 20 000 000 til kr 10 000 000	10 000 000
5541		Avgift på elektrisk kraft:	
	70	Avgift på elektrisk kraft, n e d s e t t e s med..... fra kr 11 290 000 000 til kr 10 600 000 000	690 000 000
5542		Avgift på mineralolje mv.:	
	70	Grunnavgift på mineralolje mv., n e d s e t t e s med..... fra kr 1 899 000 000 til kr 1 700 000 000	199 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.:	
	70	CO ₂ -avgift, n e d s e t t e s med..... fra kr 8 654 000 000 til kr 8 300 000 000	354 000 000
	71	Svovelavgift, f o r h ø y e s med fra kr 1 000 000 til kr 2 000 000	1 000 000
5548		Miljøavgift på visse klimagasser:	
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK), n e d s e t t e s med fra kr 390 000 000 til kr 295 000 000	95 000 000
5551		Avgifter knyttet til mineralvirksomhet:	
	70	Avgift knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum, f o r h ø y e s med..... fra kr 1 000 000 til kr 1 400 000	400 000
	71	Årsavgift knyttet til mineraler, n e d s e t t e s med fra kr 6 000 000 til kr 5 400 000	600 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.:	
	70	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv., nedsettes med..... fra kr 1 490 000 000 til kr 1 475 000 000	15 000 000
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.:	
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv., for høyes med..... fra kr 2 833 000 000 til kr 3 100 000 000	267 000 000
5559		Avgift på drikkevareemballasje:	
	70	Grunnavgift på engangsemballasje, for høyes med..... fra kr 2 099 000 000 til kr 2 300 000 000	201 000 000
	74	Miljøavgift på glass, nedsettes med..... fra kr 95 000 000 til kr 85 000 000	10 000 000
5561		Flypassasjeravgift:	
	70	Flypassasjeravgift, nedsettes med..... fra kr 255 000 000 til kr 175 000 000	80 000 000
5565		Dokumentavgift:	
	70	Dokumentavgift, for høyes med..... fra kr 10 800 000 000 til kr 10 900 000 000	100 000 000
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet:	
	70	Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene, for høyes med..... fra kr 445 700 000 til kr 450 000 000	4 300 000
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser:	
	70	Avgift på frekvenser mv., nedsettes med..... fra kr 342 900 000 til kr 339 800 000	3 100 000
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer:	
	80	Av statskassens foliokonto i Norges Bank, nedsettes med..... fra kr 1 565 700 000 til kr 669 900 000	895 800 000
	82	Av innenlandske verdipapirer, for høyes med..... fra kr 915 300 000 til kr 941 800 000	26 500 000
	83	Av alminnelige fordringer, nedsettes med..... fra kr 92 000 000 til kr 36 200 000	55 800 000
	84	Av driftskreditt til statsbedrifter, nedsettes med..... fra kr 293 700 000 til kr 208 200 000	85 500 000
	89 (NY)	Garantiprovisjon, bevilges med.....	68 000 000
5700		Folketrygdens inntekter:	
	71	Trygdeavgift, nedsettes med..... fra kr 156 327 000 000 til kr 154 800 000 000	1 527 000 000
	72	Arbeidsgiveravgift, nedsettes med..... fra kr 193 983 000 000 til kr 182 640 000 000	11 343 000 000
5800		Statens pensjonsfond utland:	
	50	Overføring fra fondet, for høyes med..... fra kr 241 084 213 000 til kr 417 426 265 000	176 342 052 000
5999		Statslånemidler:	
	90	Lån, for høyes med..... fra kr 10 112 857 000 til kr 66 184 016 000	56 071 159 000

II

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2020 kan gi Skatteetaten fullmakt til å:

1. føre uplasserte innbetalinger mot mellomværendet med statskassen. Etter at kravene er fastsatt og registrert i regnskapssystemet, blir innbetalingene resultatført i statsregnskapet og mellomværendet utlignet.

2. føre midler Skatteetaten har krevet inn på vegne av andre aktører mot mellomværendet med statskassen i de tilfeller Skatteetaten sender midlene videre. Mellomværendet utlignes i perioden Skatteetaten sender midlene videre til aktuell aktør.

III

Tilføyelse av stikkord

Stortinget samtykker i at stikkordet «*kan overføres*» tilføyes kap. 2421 Innovasjon Norge, post 73 Tilskuddsordning for pakkereisearrangører i statsbudsjettet for 2020.

IV

Stortinget ber regjeringen fremme forslag snarest mulig og senest innen utgangen av 1. kvartal 2021 om en engangsøkning på 4 000 kroner i minste pensjonsnivå for enslige for de som er pensjonister i 2020. Dette skal ikke ha varig virkning.

V

Dokument 8:76 S (2020–2021) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Solfrid Lerbrekk, Kari Elisabeth Kaski, Lars Haltbrekken og Nicholas Wilkinson om et julebidrag til arbeidsløse – vedtas ikke.

Presidenten: Det votes over I og V.

Bak innstillingen står regjeringspartiene og Fremskrittspartiet.

Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 46 mot 41 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.21.30)

Presidenten: Det votes over II og III.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det votes over IV.

Bak innstillingen står Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre, Kristelig Folkeparti og Miljøpartiet De Grønne.

Rødt har varslet subsidær støtte til innstillingen.

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 47 mot 40 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.22.03)

Sak nr. 5 [15:22:10]

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke Referat.

Kjære medrepresentanter!

Hvert år trer vi sammen til ansvarsfull stortingsgjerning, og 2020 har i høyeste grad krevd at vi lever opp til dette. Jeg takker alle representanter og partigrupper for godt og ansvarsfullt samarbeid i 2020. Jeg takker også Stortingets administrasjon, som har håndtert den endrede hverdagen svært profesjonelt. Det har bidratt til at vårt viktige parlamentariske arbeid er gjennomført, selv om vi måtte gjøre mye annerledes enn planlagt.

Det er riktig å rette en takk fra Stortinget til regjeringen for godt samarbeid i året vi legger bak oss, og jeg vil også takke mediene for deres viktige innsats i 2020.

Når vi nå går inn i julehøytiden, går tankene til de mange som er spesielt hardt rammet av pandemien. Vi glemmer heller ikke de store oppgavene som står foran oss når samfunnet skal gjenåpnes og normaliseres og liv og helse sikres i 2021. Vi møtes til ny gjerning i Stortinget mandag 11. januar.

Når vi en etterlengtet juleferie, men det gjenstår nok for mange av oss både å vaske golvet og bære ved når vi kommer hjem etter en travel budsjettinnsjutt. Mitt ønske er at dere også drar «krakken bortåt glaset» og puster på en stund.

Idet jeg ber dere alle om å sitte i noen få minutter, vil Stortingets presidentskap ønske dere alle vel hjem og en god og fredelig jul med disse vakre tonene fra galleriet.

– Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 15.24.

Før representantene forlot salen, sang Det Norske Solistkor Deilig er jorden.

